

รายงานประจำปี ๒๕๕๗

Annual Report 2014

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

รายงานประจำปี
๒๕๕๗
Annual Report 2014

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
Office of the Council of State

คำนำ

ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะหน่วยงานที่เป็นองค์กรกลางทางกฎหมาย ได้ปฏิบัติหน้าที่หลักในการร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายแก่รัฐบาล หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายตามนโยบายรัฐบาล นอกจากนี้ ยังได้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำกฎหมายเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อาทิ การจัดทำกฎหมายไทยฉบับภาษาอังกฤษเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สำนักงานฯ (www.krisdika.go.th (Law for ASEAN)) จำนวน ๘๐ ฉบับ การจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายสมาชิกอื่นของอาเซียนเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สำนักงานฯ การจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุมเพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งในและต่างประเทศ การเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายต่างๆ ให้สามารถสนองนโยบายรัฐบาลและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภารกิจที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งของสำนักงานฯ คือ การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสำนักงานฯ ได้จัดการฝึกอบรม/สัมมนาในหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ทุกคน ตลอดจนจัดฝึกอบรมและจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มุ่งประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ

ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานฯ สามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้เป็นอย่างดี โดยได้รับความร่วมมือ ความเสียสละ และความอดสาหะในการปฏิบัติหน้าที่จากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ ทุกคน ตามผลการปฏิบัติงานที่ได้ปรากฏในหนังสือรายงานประจำปีฉบับนี้ หวังว่าข้อมูล เนื้อหาสาระของรายงานประจำปีจะเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้อ่าน ทำให้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามากยิ่งขึ้น

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

ความเป็นมา	๗
อำนาจหน้าที่	๘
โครงสร้าง	๙
แผนผังโครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักงานฯ	๑๑
กรอบอัตรากำลังสำนักงานฯ	๑๒
ทำเนียบผู้บริหาร	๑๔
รายนามคณะกรรมการกฤษฎีกา	๑๙

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติราชการ

แผนปฏิบัติราชการสำนักงานฯ	๒๘
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร	
- ประเด็นยุทธศาสตร์	
ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการฯ	๓๑
- มิติภายนอก	
- มิติภายใน	
- การพัฒนาองค์กร	
ผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการฯ	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำร่างกฎหมาย และให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	๓๓
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างนวัตกรรมในการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนากฎหมาย และหลักกฎหมายปกครอง	๓๔
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนากฎหมาย	
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาหลักกฎหมายปกครอง	
กลยุทธ์ที่ ๓ ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาคู่มือทางกฎหมาย	๓๕
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถนักกฎหมายกฤษฎีกา	
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนานักกฎหมายภาครัฐ	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมธรรมาภิบาลและขีดสมรรถนะทรัพยากรบุคคล	๓๘
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนามาตรการดำเนินการเกี่ยวกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสำนักงาน	
กลยุทธ์ที่ ๒ ปรับปรุงและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร	
กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายแก่ประชาชน	๔๓
กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการด้านกฎหมาย	
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมายแก่ประชาชน	

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ ๓ รายงานการเงิน

- งบแสดงฐานะการเงิน		๔๘
- งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน		๕๐
สินทรัพย์		๕๑
หนี้สินและทุน		๕๒
รายได้		๕๓
ค่าใช้จ่าย		๕๔
- ตารางที่ ๑	รายงานต้นทุนรวมของหน่วยงาน โดยแยกประเภทตามแหล่งเงิน	๕๕
- ตารางที่ ๒	รายงานต้นทุนตามศูนย์ต้นทุนแยกตามประเภทค่าใช้จ่าย	๕๖
- ตารางที่ ๓	รายงานต้นทุนกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน	๕๗
- ตารางที่ ๔	รายงานต้นทุนผลผลิตย่อยแยกตามแหล่งเงิน	๕๘
- ตารางที่ ๕	รายงานต้นทุนกิจกรรมหลักแยกตามแหล่งเงิน	๕๘
- ตารางที่ ๖	รายงานต้นทุนผลผลิตแยกตามแหล่งเงิน	๕๘
- ตารางที่ ๗	เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน	๕๙
- ตารางที่ ๘	เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตย่อยแยกตามแหล่งเงิน	๖๓
- ตารางที่ ๙	เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนกิจกรรมหลักแยกตามแหล่งเงิน	๖๔
- ตารางที่ ๑๐	เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตหลักแยกตามแหล่งเงิน	๖๕
- ตารางที่ ๑๑	รายงานเปรียบเทียบต้นทุนทางตรงตามศูนย์ต้นทุนแยกตามประเภทค่าใช้จ่าย และลักษณะของต้นทุน (คงที่/ผันแปร)	๖๖

ส่วนที่ ๔ ผลการดำเนินงานด้านการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

- สถิติเรื่องรับ/เรื่องเสร็จ		๗๑
- ร่างกฎหมายที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (จำแนกตามประเภท)		๗๒
- ร่างกฎหมายที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (จำแนกตามประเภท)		๗๒
- เรื่องรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (จำแนกตามหน่วยงานผู้รับบริการ)		๗๓
- เรื่องเสร็จปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (จำแนกตามหน่วยงานผู้รับบริการ)		๗๓

ผลงานความเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจ

- สรุปย่อความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ		๗๕
- สรุปย่อความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่น่าสนใจ		๙๕
- สรุปย่อความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดที่น่าสนใจ		๑๐๕

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลภาพรวมของหน่วยงาน

ความเป็นมา

ประเทศไทยแต่เดิมยังไม่มืองค์กรกลางด้านการร่างกฎหมายโดยเฉพาะ โดยปกติแล้วพระมหากษัตริย์จะทรงมีพระราชดำรัสให้อาลักษณ์เป็นผู้ร่างกฎหมายขึ้นตามพระราชประสงค์ เมื่ออาลักษณ์ดำเนินการเสร็จก็จะนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงตรวจแก้ด้วยพระองค์เอง แล้วจึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้บังคับเป็นเรื่อง ๆ ไป

ต่อมา ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตรา **“พระราชบัญญัติเคาน์ซิลออฟสเตต คือ ที่ปรึกษาาราชการแผ่นดิน”** ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๑๗ เพื่อเป็นองค์กรถวายคำปรึกษาแก่พระองค์ในการบริหารราชการแผ่นดิน การร่างกฎหมายและการพิจารณาเรื่องที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อน ซึ่งอำนาจหน้าที่ขององค์กรดังกล่าวคล้ายคลึงกับ Conseil d’Etat หรือ Council of State ของกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรป

ในระยะเวลาต่อมา เมื่อประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิรูประบบกฎหมายและการศาลให้เป็นสากลเพื่อใช้เป็นเหตุผลในการแก้ไขสนธิสัญญาสิทธิสภาพนอกอาณาเขตที่ประเทศไทยทำไว้กับต่างประเทศ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งคณะกรรมการร่างประมวลกฎหมายต่าง ๆ ขึ้นหลายคณะเพื่อร่างกฎหมายอย่างสากล และในปี พ.ศ. ๒๔๖๖ ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง **“กรมร่างกฎหมาย”** สังกัดกระทรวงยุติธรรมขึ้น เพื่อให้การชำระประมวลกฎหมายและร่างกฎหมายอื่น ๆ เป็นระบบมากยิ่งขึ้น

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ กรมร่างกฎหมายได้ไปขึ้นตรงต่อคณะกรรมการราษฎร เพื่อความสะดวกในการดำเนินการออกกฎหมายและในปีต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ เพื่อจัดตั้ง **“คณะกรรมการกฤษฎีกา”** ขึ้นตามแนวทางของสถาบันที่ปรึกษาาราชการแผ่นดินในสมัยรัชกาลที่ ๕ และ Conseil d’Etat ของกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรป โดยองค์กรดังกล่าวจะทำหน้าที่ร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายแก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐแทนกรมร่างกฎหมาย รวมทั้งมีอำนาจพิจารณาเรื่องที่ราษฎรได้รับความเสียหายจากการกระทำตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือคดีปกครองด้วย เพื่อให้คณะกรรมการกฤษฎีกาปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และให้จัดตั้ง **“สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา”** ขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้มีการตราพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ขึ้นเพื่อปรับปรุงการจัดองค์กร อำนาจหน้าที่ และกลไกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ส่วนอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการพิจารณาเรื่องที่ราษฎรได้รับความเสียหายจากการกระทำตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือคดีปกครองนั้นได้รับการพัฒนาตลอดมา จนถึงในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้น และได้โอนงานส่วนนี้ไปเป็นอำนาจของศาลปกครอง

อำนาจหน้าที่

ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหน้าที่รับผิดชอบหลักในงานธุรการและวิชาการของ “คณะกรรมการกฤษฎีกา” และ “คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย” ตลอดจนศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่อื่นอีกดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย และศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๒) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการให้มีหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมาย

(๓) ช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการร่างกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ

(๔) ให้ความเห็นหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐ หรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) ฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและเจ้าหน้าที่ของรัฐในด้านกฎหมายและการร่างกฎหมาย รวมทั้งการเผยแพร่ทำความเข้าใจในด้านกฎหมายแก่บุคคลทั่วไป

(๖) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหลักกฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน

(๗) จัดพิมพ์ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อเผยแพร่ เว้นแต่เรื่องที่เป็นความลับ

(๘) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ศึกษาและรวบรวมข้อมูล รวมทั้งจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศ และงานวิจัยกฎหมายหรือวิชาอื่นที่เกี่ยวกับกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ เพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกฤษฎีกาและคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

นอกจากนั้น กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ ยังกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาและจัดทำร่างกฎหมายตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย และพิจารณาเสนอความเห็นให้มีการแก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมาย รวมทั้งช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐในการจัดทำร่างกฎหมาย

(๒) ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐ

(๓) ประสานงานด้านการนิติบัญญัติ โดยการตรวจสอบดูแลงานกฎหมายของประเทศและแก้ไขข้อขัดข้องในการเสนอกฎหมาย รวมทั้งการช่วยเหลืองานด้านกฎหมายในชั้นรัฐสภา

(๔) จัดทำคำแปลกฎหมาย ให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการกู้เงิน และให้คำปรึกษาหรือปฏิบัติงานอื่นอันเกี่ยวกับกฎหมายให้แก่หน่วยงานของรัฐหรือตามที่รัฐบาลต่างประเทศหรือสถาบันระหว่างประเทศร้องขอ

(๕) วิจัยและพัฒนากฎหมาย โดยตรวจสอบสภาพปัญหาของประเทศและของสังคมแล้วทำการศึกษาวจัยเพื่อเสนอร่างกฎหมายใหม่หรือแก้ไขกฎหมายเดิม

(๖) พัฒนาหลักกฎหมายปกครองเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งรับผิดชอบกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(๗) ทำหน้าที่เป็นศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องแล้วให้บริการค้นคว้าแก่รัฐบาล รัฐสภา หน่วยงานของรัฐ และประชาชน

(๘) ดำเนินการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐเพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายมหาชน

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

นอกจากหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกายังได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง คณะกรรมการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน บริษัทและองค์กรทางธุรกิจ คณะกรรมการปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญา คณะกรรมการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และคณะกรรมการปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ทางด้านกฎหมายอื่น ๆ ตามนโยบายของรัฐบาล

โครงสร้าง

ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นดังนี้

- (๑) สำนักงานเลขาธิการ
- (๒) กองกฎหมายกระบวนกรยุติธรรม
- (๓) กองกฎหมายการเงินการคลัง
- (๔) กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
- (๕) กองกฎหมายการพาณิชย์และอุตสาหกรรม
- (๖) กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม
- (๗) กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๘) กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม
- (๙) กองกฎหมายไทย
- (๑๐) กองกฎหมายสวัสดิการสังคม
- (๑๑) สถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน
- (๑๒) สำนักกฎหมายต่างประเทศ
- (๑๓) สำนักกฎหมายปกครอง
- (๑๔) สำนักหลักนิติบัญญัติ

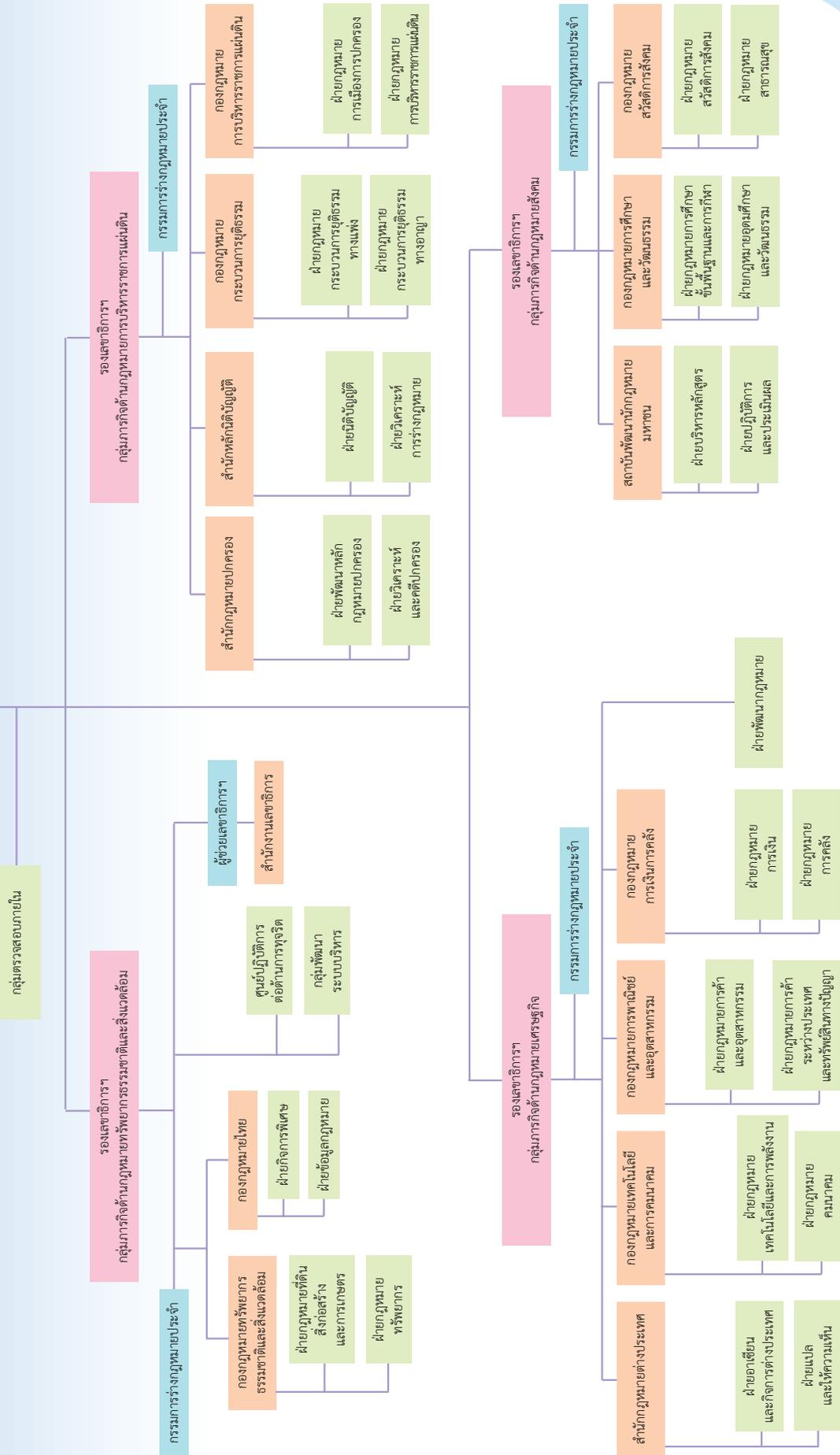
นอกจากส่วนราชการภายในข้างต้นแล้ว ยังกำหนดให้มีกลุ่มงานที่ขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ได้แก่

- (๑) ฝ่ายพัฒนากฎหมาย
- (๒) กลุ่มตรวจสอบภายใน
- (๓) กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- (๔) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

และได้กำหนดกลุ่มปฏิบัติงานด้านวิชาการภายใต้สำนัก/กอง เพื่อปฏิบัติหน้าที่หลักในการจัดทำ
ร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมายและการพัฒนากฎหมาย โดยแบ่งตามความเชี่ยวชาญ
เป็นฝ่ายกฎหมายต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง
- (๒) ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
- (๓) ฝ่ายกฎหมายการเงิน
- (๔) ฝ่ายกฎหมายการคลัง
- (๕) ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
- (๖) ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
- (๗) ฝ่ายกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม
- (๘) ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา
- (๙) ฝ่ายกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา
- (๑๐) ฝ่ายกฎหมายอุดมศึกษาและวัฒนธรรม
- (๑๑) ฝ่ายกฎหมายทรัพยากร
- (๑๒) ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร
- (๑๓) ฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยีและการพลังงาน
- (๑๔) ฝ่ายกฎหมายคมนาคม
- (๑๕) ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย
- (๑๖) ฝ่ายกิจการพิเศษ
- (๑๗) ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม
- (๑๘) ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข
- (๒๐) ฝ่ายบริหารหลักสูตร
- (๒๑) ฝ่ายปฏิบัติการและประเมินผล
- (๒๒) ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ
- (๒๓) ฝ่ายแปลและให้ความเห็น
- (๒๔) ฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
- (๒๕) ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง
- (๒๖) ฝ่ายนิติบัญญัติ
- (๒๗) ฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา (นักบริหารสูง)

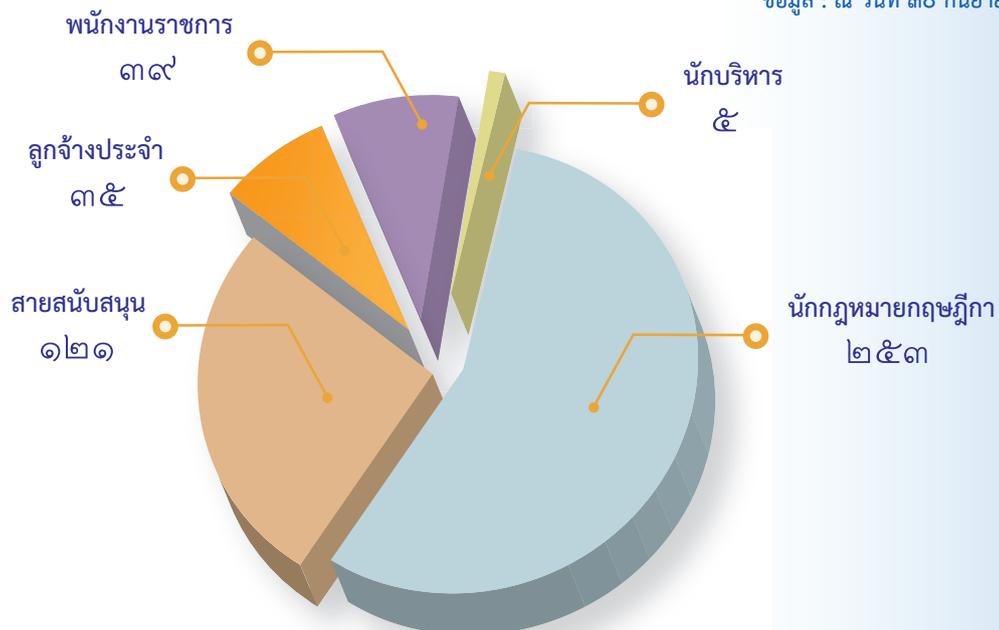

กรอบอัตรากำลังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ตำแหน่งประเภท /ระดับ	นักบริหาร	นักกฎหมายกฤษฎีกา	สายสนับสนุน	รวม
บริหาร				
ระดับสูง	๕			๕
ระดับต้น			๑	๑
อำนวยการ				
ระดับสูง		๕	๑	๖
ต้น		๘		๘
วิชาการ				
ทรงคุณวุฒิ		๑๐		๑๐
เชี่ยวชาญ				
ชำนาญการพิเศษ		๕๒	๙	๖๑
ชำนาญการ		๘๐	๒	๘๒
ปฏิบัติการ		๙๘	๔	๑๐๒
ปฏิบัติการ/ชำนาญการ			๓๑	๓๑
ทั่วไป				
อาวุโส			๒	๒
ปฏิบัติงาน/ชำนาญงาน			๗๑	๗๑
รวม	๕	๒๕๓	๑๒๑	๓๗๙

ลูกจ้างประจำ				๓๕
พนักงานราชการ				๓๙

ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ตำแหน่งตามกรอบอัตรากำลัง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้าราชการ	๓๗๙	พนักงานราชการ	๓๙	ลูกจ้างประจำ	๓๕
เลขาธิการฯ (บริหารระดับสูง)	๑	นิติกร	๓	พนักงานขับรถยนต์/หัวหน้า	๑
รองเลขาธิการฯ (บริหารระดับสูง)	๔	เจ้าหน้าที่ประสานงานด้านข้อมูล	๒๗	พนักงานขับรถยนต์	๘
กรรมการร่างกฎหมายประจำ	๑๐	เจ้าหน้าที่สารสนเทศ	๓	พนักงานบริการเอกสารทั่วไป	๖
ผู้ช่วยเลขาธิการฯ (บริหารระดับต้น)	๑	นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	๓	พนักงานรับโทรศัพท์	๒
ผู้อำนวยการสำนัก/ศูนย์/สถาบัน	๖	นักประชาสัมพันธ์	๒	พนักงานสถานที่	๑๑
ผู้อำนวยการกอง	๘	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	๑	พนักงานธุรการ	๖
นักกฎหมายกฤษฎีกา	๒๓๐			พนักงานซ่อมเอกสาร	๑
นักวิชาการตรวจสอบภายใน	๒				
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	๑๑				
นักวิชาการคอมพิวเตอร์	๓				
นักทรัพยากรบุคคล	๑๔				
นักประชาสัมพันธ์	๓				
นักวิชาการเงินและบัญชี	๕				
นักวิชาการพัสดุ	๔				
บรรณารักษ์	๔				
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี	๕				
เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา	๒				
เจ้าพนักงานเครื่องคอมพิวเตอร์	๓				
นายช่างศิลป์	๒				
เจ้าพนักงานห้องสมุด	๑				
เจ้าพนักงานธุรการ	๖๐				

ข้อมูล : ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

ทำเนียบผู้บริหาร
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายดิศทัต โทตระกิตย์
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายธรรมนิตย์ สุมนัตกุล
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายนิพนธ์ ฮะกิมิ
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวจารุวรรณ เห่งตระกูล
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(ดำรงตำแหน่งเมื่อ ๓ เม.ย. ๕๘)

นายวรรณชัย บุญบำรุง
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางภาณุมาศ สิทธิเวคิน
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางสาวณัฐภัทร ถวัลย์โพธิ
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายโกมล จิรัชัยสุทธิกุล
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายธนวัฒน์ สัจข์ทอง

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายนพดล เภรีฤกษ์

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นางณัฐนันท์ อัสวเลิศศักดิ์

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

รายงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑

(กฎหมายเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง)

นายมีชัย ฤชุพันธุ์ (ประธาน)

(แถวนั่ง) พล.ต.อ.ดร.ณ โสภิตพันธ์ คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ นายอาษา เมฆสุวรรณ นายอารีย์ วงศ์อารยะ
(แถวยืน) นายสุรชัย ภูประเสริฐ นายปรีชา วัชรากัย นายประสพสุข บุญเดช นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒

(กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน)

นายวิษณุ เครืองาม (ประธาน)

(แถวนั่ง) นายอัษฎพร จารุจินดา คุณหญิงทิพาวดี เมฆสุวรรณ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สุชาติ ไตรประสิทธิ์ นางโฉมศรี อารยะศิริ
(แถวยืน) พล.อ.ประพาฬ กุลพิจิตร นายสีมา สีमानันท์ นายวิลาศ สิงหวิสัย นายบวรศักดิ์ อูวรรณโณ

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๓ (กฎหมายเกี่ยวกับการเงิน)

นายปลั่ง มีจุล (ประธาน)

(แถวหน้า) นายโกวิทย์ โปษยานนท์ นางสาวพจนีย์ ธนวรานิช นายปิ่นทิพย์ สุจริตกุล นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์
(แถวยืน) ม.ร.ว.จตุมงคล โสณกุล นายพรชัย นุชสุวรรณ นายประสงค์ วินัยแพทย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๔ (กฎหมายเกี่ยวกับการคมนาคม)

นายอมร จันทรสมบุรณ์ (ประธาน)

(แถวหน้า) พล.อ.อ.อมร แนวนมาลี นายสมยศ เชื้อไทย นายเพ็ญ เพ็งนิติ พล.ร.อ.ชลินทร์ สาครสินธุ์
(แถวยืน) นายกมลชัย รัตนสากาวงศ์ นายวันชัย ศารทูลทัต นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต นายอิติพันธ์ เชื้อบุญชัย

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๕ (กฎหมายเกี่ยวกับการค้าและอุตสาหกรรม)

นายวัฒนา รัตน์วิจิตร (ประธาน)

(แถวหน้า) นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ นายเชิดพงษ์ สิริวิรัช นายมนู เลียวไพโรจน์ นายจักรมณฑ์ ผาสุกวณิช
(แถวอื่น) นายเกริก วณิกกุล นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๖ (กฎหมายเกี่ยวกับการค้าต่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา)

นายอรุณ ภาณุพงศ์ (ประธาน)

(แถวหน้า) นายการุณ กิตติสถาพร นายพชร ยุติธรรมดำรง นายสุเทพ เจตนาการณ์กุล นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย
(แถวอื่น) นายชูเกียรติรัตน์ รัตนชัยชาญ นายพิชัยศักดิ์ ทรายางกูร นายสภโชค สุซารมณณ์ นายชุมพร ปัจจุสานนท์

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๗

(กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และพลังงาน)

นายสรรเสริญ ไกรจิตติ (ประธาน)

(แถวหน้า) นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ณ ออยุธยา นายศิริ เกวลินสฤกษ์ดี นายเคียง บุญเพิ่ม นายประสิทธิ์ โฆวิไลกุล
(แถวยืน) นายเฉลิมศักดิ์ วานิชสมบัติ นายอำพน กิตติอำพน นายธรรมนิทย์ สุ่มันตกุล

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๘

(กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา)

นายเกษม สุวรรณกุล (ประธาน)

(แถวหน้า) นางกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ นายบรรณิตรี เศรษฐบุตตร นายสุรินทร์ นาควิเชียร คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ ออยุธยา
(แถวยืน) นายทักษพล เจียมวิจิตร นายสุรพล นิติไกรพจน์ นายบุญปลุก ชายเกตุ นายธงทอง จันทรางศุ

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๙

(กฎหมายเกี่ยวกับสวัสดิการสังคม)

นายไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (ประธาน)

(แถวหน้า) นายเกษมสันต์ วิลาวรรณ นางสาวพวงเพชร สารคุณ นางสาวศุภาศิริ วิศวกรรม นายพนนิธิ สุริยะ
(แถวหลัง) นายสุนทร มณีสวัสดิ์ พล.ต.อ.บุญเพ็ญ บำเพ็ญบุญ นายนคร ศิลปอาชา นายนิพนธ์ ะกะมี

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๐

(กฎหมายเกี่ยวกับการสาธารณสุข)

นายสวัสดิ์ โชติพานิช (ประธาน)

(แถวหน้า) นางจริยา เจียมวิจิตร นายวิฑูรย์ อึ้งประพันธ์ นายวิฑูรย์ ตั้งตรงจิตต์ นายสุประดิษฐ์ หุตะสิงห์
(แถวหลัง) นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์ นายสมชาย พงษ์ชา พล.อ.พิชิต ยูวะนิม นายสมคิด เลิศไพฑูรย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑

(กฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและทางอาญา)

นายโสภณ รัตนากร (ประธาน)

(แถวหน้า) นายเรวัต ฉ่ำเฉลิม นายคณิต ฌ นคร พล.ต.อ.สุพาสน์ จีระพันธุ์ นายดิเรก สุนทรเกตุ
(แถวอื่น) พล.อ.อัฐฐพร เจริญพานิช นายเกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ นายไพโรจน์ วายุภาพ นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๒

(กฎหมายเกี่ยวกับการคลัง)

นายพนัส สิมะเสถียร (ประธาน)

(แถวหน้า) นายเข้มชัย ชุตินวงศ์ นายบดี จุณณานนท์ นายสมชัย ฤชุพันธุ์ คุณพรทิพย์ จਾਲะ
(แถวอื่น) นายศุภรัตน์ ควิวัฒน์กุล นายวุฒิพันธ์ วิชัยรัตน์ นายปัญญา ถนอมรอด นายธานีศ เกศวพิทักษ์

งานคณะกรรมการ
วัฒนธรรม

สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรม
วัฒนธรรม

ส่วนที่ ๒

ผลการปฏิบัติราชการ

รายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๑ : แผนปฏิบัติการราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

วิสัยทัศน์

ดำรงไว้ซึ่งความเป็นองค์กรกลางทางกฎหมายของประเทศ มีอิสระทางวิชาการ และได้รับการยอมรับเชื่อถือ ในการจัดทำกฎหมาย การให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาทางด้านกฎหมายโดยถูกต้องตามหลักนิติธรรม

พันธกิจ

๑. จัดทำร่างกฎหมายที่มีความถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อให้เป็นกลไกการบริหารงานภาครัฐและสร้างความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน
๒. ให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติราชการภายใต้ขอบเขตความถูกต้องของกฎหมาย
๓. พัฒนากฎหมายของประเทศ เพื่อให้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ
๔. พัฒนาหลักกฎหมายปกครองเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๕. เสริมสร้างความรู้ความเชี่ยวชาญในทางกฎหมายมหาชนให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ
๖. เป็นศูนย์กลางรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลทางกฎหมายของประเทศ
๗. พัฒนานักกฎหมายกฤษฎีกาให้มีความรู้ทางวิชาการ และเป็นผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานทางกฎหมาย

ค่านิยมองค์กร

“มุ่งมั่น สร้างสรรค์ กฎหมายไทยให้มีคุณภาพ”

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ :** เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
- เป้าประสงค์ :**
๑. การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายมีความถูกต้องสมบูรณ์ มีการบังคับใช้กฎหมายได้และที่บังคับได้และเป็นธรรม
  ๒. การให้คำปรึกษาทางกฎหมายเป็นไปตามหลักการบริหารราชการแผ่นดินและถูกต้องตามหลักนิติธรรม สามารถอ้างอิงนำไปใช้ในการบริหารประเทศ
- กลยุทธ์ :**
๑. พัฒนาระบบการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย
  ๒. เสริมสร้างนวัตกรรมในการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

ตัวชี้วัด : ๑. จำนวนร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมายที่พิจารณาแล้วเสร็จ (๘๐๐ เรื่อง)
๒. จัดทำ ตรวจสอบพิจารณาร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมายมีความถูกต้อง (ร้อยละ ๑๐๐)
๓. ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ประกอบการจัดทำ การตรวจสอบพิจารณาร่างกฎหมาย และให้คำปรึกษาทางกฎหมายสำเร็จตามเป้าหมาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนากฎหมายและหลักกฎหมายปกครอง

เป้าประสงค์ : ๑. ศึกษาและวิจัยกฎหมายและจัดทำข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีหรือส่วนราชการ เพื่อพัฒนามาตรฐานกฎหมาย
๒. พัฒนาหลักกฎหมายปกครองตามหลักวิชาการเพื่อให้ส่วนราชการใช้อ้างอิงในการปฏิบัติราชการที่เหมาะสมกับสังคมไทยและบุคลากรภาครัฐเข้าใจหลักกฎหมาย
๓. เตรียมความพร้อมด้านกฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์ : ๑. พัฒนามาตรฐานกฎหมาย
๒. พัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
๓. ปรับปรุงและพัฒนามาตรฐานกฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัด : ๑. ผลการวิจัยทางด้านกฎหมาย และข้อเสนอเพื่อปฏิรูปกฎหมาย
๒. ผลการวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงหลักกฎหมายปกครองที่เหมาะสมกับสังคมไทย และรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๓. สำนักงานฯ มีขีดความสามารถในการให้คำปรึกษาทางกฎหมายในระดับนานาชาติ
๔. มีฐานข้อมูลกฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนาบุคลากรทางกฎหมาย

เป้าประสงค์ : ๑. นักกฎหมายกฤษฎีกามีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน และมีองค์ความรู้ทางกฎหมายที่ทันสมัยสอดคล้องกับแนวโน้มของกฎหมายของนานาชาติ
๒. บุคลากรภาครัฐมีขีดความสามารถในทางกฎหมายทันต่อความจำเป็นในการบริหารราชการและความเปลี่ยนแปลงของโลก

กลยุทธ์ : ๑. พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถนักกฎหมายกฤษฎีกา
๒. พัฒนานักกฎหมายภาครัฐ

ตัวชี้วัด : ๑. ร้อยละของนักกฎหมายกฤษฎีกาที่ได้รับการเสริมสร้างประสิทธิภาพ (ร้อยละ ๘๐)
๒. จำนวนนักกฎหมายภาครัฐที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพ (๗๔๐ คน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมธรรมาภิบาลองค์การและขีดสมรรถนะทรัพยากรบุคคล

เป้าประสงค์ :

๑. สำนักงานฯ มีระบบการบริหารจัดการองค์การที่ดี และยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล
๒. สำนักงานฯ เป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง
๓. สำนักงานฯ มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนามาตรการดำเนินการเกี่ยวกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสำนักงานฯ
๒. ปรับปรุงและพัฒนาวัฒนธรรมองค์การ
๓. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวชี้วัด :

๑. คะแนนประเมินผลความโปร่งใสอยู่ในระดับ ๕
๒. ความสำเร็จของการดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม
๓. ความสำเร็จของการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (เป็นไปตามแผน)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายแก่ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เป้าประสงค์ :

๑. ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับบริการข้อมูลทางวิชาการด้านกฎหมาย
๒. การดำเนินงานของสำนักงานฯ อยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคม

กลยุทธ์ :

๑. พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการด้านกฎหมาย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมายแก่ประชาชน

ตัวชี้วัด :

๑. ช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการด้านกฎหมาย
๒. ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจต่อการให้บริการทางวิชาการ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐)

ส่วนที่ ๒ : ผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๒.๑ ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

มติ/ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
มติที่ ๑ : มติภายนอก	๗๐		
การประเมินประสิทธิผล			
ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามยุทธศาสตร์ของประเทศ/แผนยุทธศาสตร์กระทรวง/ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (joint KPI) และตัวชี้วัดภารกิจหลักของกรม			
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ระดับคะแนนในการตรวจพิจารณากฎหมายโดยคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย			
๑.๑.๑ กฎหมายแบบ			
- พระราชบัญญัติ	๕	๕	๐.๒๕๐๐
- พระราชกฤษฎีกา	๓	๕	๐.๑๕๐๐
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า	๒	๕	๐.๑๐๐๐
๑.๑.๒ กฎหมายเทคนิค			
- พระราชบัญญัติ	๕	๕	๐.๒๕๐๐
- พระราชกฤษฎีกา	๓	๕	๐.๑๕๐๐
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า	๒	๕	๐.๑๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับคะแนนในการตรวจพิจารณากฎหมายโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย			
๑.๒.๑ กฎหมายแบบ			
- พระราชบัญญัติ	๕	๕	๐.๒๕๐๐
- พระราชกฤษฎีกา	๓	๕	๐.๑๕๐๐
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า	๒	๒.๓๓๓๐	๐.๐๔๖๗
๑.๒.๒ กฎหมายเทคนิค			
- พระราชบัญญัติ	๕	๕	๐.๒๕๐๐
- พระราชกฤษฎีกา	๓	๕	๐.๑๕๐๐
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า	๒	๕	๐.๑๐๐๐

มติ/ตัวชี้วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	ค่าคะแนนที่ได้	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ จำนวนกฎหมายที่มีการจัดทำเจตนารมณ์ทางกฎหมาย	๑๐	๕	๐.๕๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ร้อยละของนักกฎหมายภาครัฐในระบบพัฒนานักกฎหมายภาครัฐที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	๑๐	๕	๐.๕๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ร้อยละความสำเร็จของการตรวจพิจารณาการแก้ไขกฎหมายตามพันธกรณีของประชาคมอาเซียน	๑๐	๓.๗๕๐๐	๐.๓๗๕๐
การประเมินคุณภาพ			
ตัวชี้วัดที่ ๒ คุณภาพการให้บริการประชาชน (Service Level Agreement : SLA)	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่ได้เป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชน		
มิติที่ ๒ : มิติภายใน	๓๐		
การประเมินประสิทธิภาพ			
ตัวชี้วัดที่ ๓ การเบิกจ่ายงบประมาณ			
๓.๑ ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน	๒.๕	๑	๐.๐๒๕๐
๓.๒ ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย	๒.๕	๑	๐.๐๒๕๐
ตัวชี้วัดที่ ๔ การประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	๕	๕	๐.๒๕๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๕ การพัฒนาประสิทธิภาพระบบสารสนเทศ	๑๐	๑	๐.๑๐๐๐
การพัฒนาองค์กร			
ตัวชี้วัดที่ ๖ การพัฒนาสมรรถนะองค์กร			
๖.๑ ระดับความสำเร็จของการจัดทำรายงานลักษณะสำคัญขององค์กร	๑	๓	๐.๐๓๐๐
๖.๒ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาองค์กร	๔	๑	๐.๐๔๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๗ การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ			
๗.๑ ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	๑.๕	๕	๐.๐๗๕๐
๗.๒ ระดับความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	๑.๕	๑	๐.๐๑๕๐
๗.๓ ผลการสำรวจความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ	๒	๑	๐.๐๒๐๐
รวม	๑๐๐		๓.๙๐๑๗

๒.๒ ผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาระบบการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดทำร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ได้แก่ พัฒนาวิธีการปฏิบัติงานในการตรวจร่างกฎหมาย และการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสามารถดำเนินการจัดทำและตรวจพิจารณาร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๒๘๖ เรื่อง ดังนี้

ร่างรัฐธรรมนูญ	จำนวน	๑	ฉบับ
ร่างพระราชบัญญัติ	จำนวน	๔๐	เรื่อง
ร่างพระราชกฤษฎีกา	จำนวน	๑๑๑	เรื่อง
ร่างกฎกระทรวง	จำนวน	๑๘๘	เรื่อง
ร่างระเบียบ	จำนวน	๑๒	เรื่อง
ร่างข้อกำหนด	จำนวน	๓	เรื่อง
ร่างประกาศ	จำนวน	๒๕	เรื่อง
ร่างคำสั่ง	จำนวน	๕	เรื่อง
คำปรึกษาทางกฎหมายทั่วไป	จำนวน	๒๗๗	เรื่อง
ความเห็นประกอบการพิจารณาของ ครม.	จำนวน	๖๐๓	เรื่อง
ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน	จำนวน	๒๑	เรื่อง

กลยุทธ์ที่ ๒ : เสริมสร้างนวัตกรรมในการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีการเสริมสร้างนวัตกรรมในการจัดทำร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการจัดทำฐานข้อมูลแบบกฎหมาย สำนักหลักนิติบัญญัติ ได้จัดทำฐานข้อมูลแบบกฎหมาย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์แบบกฎหมายและนำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่ระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Library) เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๒. โครงการเชื่อมโยงข้อมูลกฎหมายในระบบ ThCA (Thai Code Annotated) กองกฎหมายไทย จัดทำระบบ ThCA (Thai Code Annotated) โดยการรวบรวมและเชื่อมโยงคำอธิบาย กฎหมาย ความเห็นและคำพิพากษาผ่านระบบดังกล่าว เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหาและข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๓. โครงการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกาการค้าระหว่างประเทศแห่งองค์การสหประชาชาติ (United Nations Commission on International (UNCITRAL)) สำนักกฎหมายต่างประเทศ ได้ส่งผู้แทนสำนักงานฯ เข้าร่วมการประชุม และนำข้อมูลจากการประชุมมาสรุปเป็นบทความ และเผยแพร่เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ร่างกฎหมายและการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : พัฒนากฎหมาย และหลักกฎหมายปกครอง

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนากฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ดำเนินกิจกรรมในการพัฒนากฎหมาย จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) โดยฝ่ายพัฒนากฎหมาย ดำเนินการศึกษารายละเอียดเรื่องดังกล่าว และนำผลการศึกษารายละเอียดไปใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาให้ความเห็น หรือประกอบการร่างกฎหมาย รวมทั้งนำไปเผยแพร่เป็นความรู้แก่ผู้สนใจ

๒. โครงการประชุมเรื่อง การปฏิรูปกฎหมาย (Regulatory Reform) ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co - operation and Development (OECD)) ฝ่ายพัฒนากฎหมาย ได้ส่งผู้แทนสำนักงานฯ จำนวน ๓ คน เข้าร่วมการประชุมระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ Naldorf Trocadero, Paris, France และจัดทำรายงานการประชุมเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ ต่อไป

กลยุทธ์ที่ ๒ : พัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสำนักกฎหมายปกครอง ได้จัดพิมพ์หนังสือรวมผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๕๕ โดยรวบรวมความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการทางปกครอง เพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติราชการ และการพัฒนาหลักกฎหมายปกครองที่สำคัญ รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแบบกฎหมายเกี่ยวกับการออกกฎ และป้องกันปัญหาการตีความกฎหมาย โดยได้รวบรวมวิเคราะห์ความจำเป็น พร้อมทั้งจัดทำคำอธิบายและรวบรวมเป็นหมวดหมู่ และได้จัดพิมพ์เพื่อเผยแพร่ต่อไป

กลยุทธ์ที่ ๓ : ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสำนักกฎหมายต่างประเทศ ดำเนินโครงการพัฒนากฎหมายและพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานระหว่างประเทศ จำนวน ๕ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการประชุมเรื่อง ASEAN Law Association ได้ส่งผู้แทนสำนักงานฯ จำนวน ๕ คน เข้าร่วมการประชุมระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ กันยายน ๒๕๕๗ ณ ประเทศมาเลเซีย

๒. โครงการกฎหมายสำหรับประชาคมอาเซียน อาเซียน+๖ และความร่วมมือระหว่างประเทศอาเซียน ได้ส่งผู้แทนสำนักงานฯ เข้าร่วมการประชุมจำนวน ๘ รายการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ การประชุมคณะกรรมการเจรจาการค้า (RECP) ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศมาเลเซีย

๒.๒ การประชุมเจรจาการค้าบริการอาเซียน (CCS) ครั้งที่ ๗๗ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ ประเทศเมียนมาร์

๒.๓ การประชุมคณะกรรมการเจรจาการค้า (RCEP) ระหว่างวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๕ เมษายน ๒๕๕๗ ณ ประเทศออสเตรเลีย

๒.๔ การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการศึกษาเปรียบเทียบการประกาศใช้กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน วันที่ ๒๒ - ๒๔ เมษายน ๒๕๕๗ ณ ประเทศอินโดนีเซีย

๒.๕ การประชุมคณะกรรมการประสานงานการค้าบริการอาเซียน (CCS) ครั้งที่ ๗๘ ระหว่างวันที่ ๒๖ – ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศเวียดนาม

๒.๖ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านพลังงานและที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๙ – ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

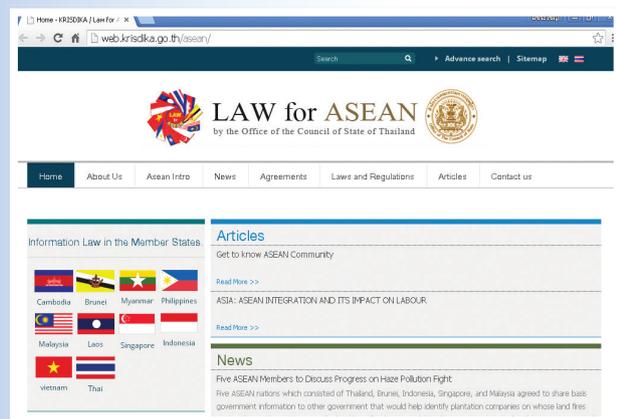
๒.๗ การประชุมคณะเจรจาการค้า RCEP ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ ประเทศสิงคโปร์

๒.๘ การประชุมคณะทำงานความตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม (AWGMEA) ครั้งที่ ๑๘ ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ ประเทศบรูไน

๓. โครงการประชุมด้านการร่างกฎหมายกับประเทศสมาชิกอาเซียน+๖ ได้ส่งผู้แทนสำนักงานฯ จำนวน ๑๗ คน เข้าร่วมการประชุมระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศญี่ปุ่น ร่วมกับหน่วยงานในต่างประเทศ ได้แก่ National Graduate Institute for Policy Studies (GRIPS), Ministry of Economic Trade and Industry, Yokohama City Council Secretariat และ Ministry of Justice.

๔. โครงการจัดทำกฎหมายไทยฉบับภาษาอังกฤษเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำนักกฎหมายต่างประเทศจัดทำคำแปลกฎหมายไทยเป็นภาษาอังกฤษและได้เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์สำนักงานฯ ที่ www.krisdika.go.th (Law for ASEAN) จำนวน ๘๐ ฉบับ

๕. โครงการจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายของสมาชิกอื่นของอาเซียน สำนักกฎหมายต่างประเทศจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายของสมาชิกอื่นของอาเซียน ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศบรูไน ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศเมียนมาร์ และประเทศฟิลิปปินส์ และได้เผยแพร่ผลงานผ่านเว็บไซต์สำนักงานฯ ที่ www.krisdika.go.th (Law for ASEAN)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : พัฒนาศักยภาพทางกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนาสมรรถนะและขีดความสามารถนักกฎหมายกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยสถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน ได้จัดโครงการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพให้นักกฎหมายกฤษฎีกา จำนวน ๓ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อเสริมสร้างภาวะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้แก่ผู้บริหารระดับกลางของสำนักงานฯ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน – ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ National Graduate Institute for Policy Studies ณ ประเทศญี่ปุ่น มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๖ คน

๒. โครงการบรรยายพิเศษโดยผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ดำเนินการวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา มีผู้เข้ารับฟังการบรรยายพิเศษ จำนวน ๖๗ คน

๓. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการแปลกฎหมาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานด้านการแปลกฎหมาย แก่นักกฎหมายกฤษฎีกา ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม – กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรม จำนวน ๒๐๐ คน

กลยุทธ์ที่ ๒ : พัฒนานักกฎหมายภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน ดำเนินการจัดฝึกอบรม หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ จำนวน ๕ หลักสูตร ดังนี้

๑. หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับปฏิบัติการ รุ่นที่ ๑๑ ดำเนินการฝึกอบรมระหว่าง วันที่ ๔ สิงหาคม – ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๑๑ คน และผ่านการประเมินจำนวน ๒๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๒. หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับชำนาญการขึ้นไป รุ่นที่ ๑๖ ดำเนินการฝึกอบรม ระหว่างวันที่ ๒ มิถุนายน – ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๑๑ คน และผ่านการประเมินจำนวน ๒๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓. หลักสูตรการร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย และการดำเนินคดีปกครอง รุ่นที่ ๑๑ ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ – ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๑๐๙ คน และผ่านการประเมิน จำนวน ๑๐๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔. หลักสูตรการร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย และการดำเนินคดีปกครองให้แก่ ผู้ปฏิบัติงานด้านกฎหมายในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รุ่น ๑ ดำเนินการฝึกอบรมระหว่าง วันที่ ๑๘ สิงหาคม – ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๖๗ คน และผ่านการประเมิน จำนวน ๖๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๕. หลักสูตรผู้บริหารด้านกฎหมายภาครัฐระดับสูง รุ่นที่ ๓ ดำเนินการฝึกอบรมระหว่างวันที่ ๕ กันยายน – ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๒๙ คน และผ่านการประเมิน จำนวน ๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
ในภาพรวม มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น ๖๓๖ คน และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน ๖๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ส่งเสริมธรรมาภิบาลองค์กรและขีดสมรรถนะทรัพยากรบุคคล

กลยุทธ์ที่ ๑ : พัฒนามาตรการดำเนินการเกี่ยวกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสำนักงานฯ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ดำเนินการส่งเสริมธรรมาภิบาลในองค์กร ดังนี้

๑. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ดำเนินนโยบายเกี่ยวกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของสำนักงานฯ โดยประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ผลการประเมินได้คะแนนเต็มในระดับ ๕ จำนวน ๑๓ ตัวชี้วัด

๒. ส่วนนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการ ดำเนินโครงการที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน โดยจัดการสัมมนาโครงการเสริมสร้างและสนับสนุนการพัฒนาองค์กร เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน/โครงการ การบริหารโครงการและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการบริหารความเสี่ยงด้วยการควบคุมภายในมาใช้ในการปฏิบัติราชการ ดำเนินการวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๘๐ คน

๓. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ดำเนินโครงการยกย่องเชิดชูเกียรติข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยแบ่งผู้ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เป็นจำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มข้าราชการสายนักกฎหมายทุกระดับ

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มข้าราชการสายอำนวยการทุกระดับ

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ

กลยุทธ์ที่ ๒ : ปรับปรุงและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินโครงการด้านการพัฒนาองค์กร ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๙ โครงการ ดังนี้

๑. ส่วนนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการ จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การถ่ายทอดยุทธศาสตร์สู่แผนปฏิบัติราชการ และการปฏิรูปการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ผู้บริหารทุกระดับชั้น ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด ได้รับทราบกรอบและทิศทาง

การปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ ให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกรอบคำรับรองการปฏิบัติราชการ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ณ Beyond resort จังหวัด กระบี่ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๗๐ คน

๒. กลุ่มภารกิจด้านกฎหมายเศรษฐกิจ จัดโครงการสัมมนาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจด้านกฎหมายเศรษฐกิจเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (AEC) เพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มภารกิจฯ ในการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อรวบรวมเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ โรงแรมฮิลตันหัวหิน รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๔๘ คน

๓. กลุ่มภารกิจด้านกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดโครงการสัมมนาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจด้านกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน (AEC) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและผลกระทบของกฎหมายทรัพยากรที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนดำเนินการเมื่อวันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ สมันธิตา รีสอร์ท จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๔๘ คน

๔. กลุ่มภารกิจด้านกฎหมายบริหารราชการแผ่นดิน จัดโครงการสัมมนาเรื่อง การปรับปรุงพัฒนา บทบาทและความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน เพื่อวางแนวทางและรูปแบบในการปฏิบัติงาน บทบาทและความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินรวมถึงสร้างความสัมพันธ์อันดีในหน่วยงาน ดำเนินการเมื่อวันที่ ๖ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ โรงแรม ทินดี จังหวัดระนอง มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๕๕ คน

๕. กลุ่มภารกิจด้านกฎหมายสังคม จัดโครงการสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายเกี่ยวกับสังคมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-cultural Community : ASCC) เพื่อเตรียมความพร้อมด้านกฎหมายเกี่ยวกับสังคมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ โรงแรมฮิลตันหัวหิน รีสอร์ทแอนด์สปา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๕๖ คน

๖. ส่วนนโยบายและแผน สำนักงานเลขาธิการ จัดโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การมีส่วนร่วม ในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และการกำหนดแนวทางการปฏิบัติ ราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานฯ มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลการปฏิบัติ ราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเป็นโอกาสที่ผู้บริหารจะได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มภารกิจและ ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่าง ๆ รวมถึงได้มีการชี้แจงนโยบายและทิศทางการปฏิบัติงาน ของสำนักงานฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการเมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๔ กันยายน ๒๕๕๗ ณ เฟลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจำนวน ๑๗๘ คน

๗. สถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตร ภาษาอังกฤษพื้นฐาน เพื่อทบทวนความรู้ เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานฯ ได้ทบทวนและเพิ่มพูนความรู้เพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติราชการ จำนวน ๒ รุ่น ดังนี้

๗.๑ รุ่นที่ ๑ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ – ๓๐ เมษายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๓๐ คน

๗.๒ รุ่นที่ ๒ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม – ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๓๐ คน

๘. ส่วนการเจ้าหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการ จัดโครงการฝึกอบรมหลักสูตรการเป็นข้าราชการที่ดีสำหรับข้าราชการที่อยู่ระหว่างทดลองปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ข้าราชการของสำนักงานฯ ที่ได้รับการบรรจุใหม่ ทราบแนวทางและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่เหมาะสมในการปฏิบัติราชการ ดำเนินการระหว่างวันที่ ๑๒ – ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และกุลณี รีสอร์ท จังหวัดสมุทรสงคราม มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน ๒๐ คน

๙. คณะทำงานด้านการจัดความรู้ จัดโครงการสัมมนาเรื่อง การบูรณาการแนวทางในการตรวจพิจารณา ร่างกฎหมายที่มีแผนที่แนบท้าย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตรวจพิจารณา ร่างกฎหมาย ที่มีแผนที่แนบท้ายมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการ เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๘๓ คน

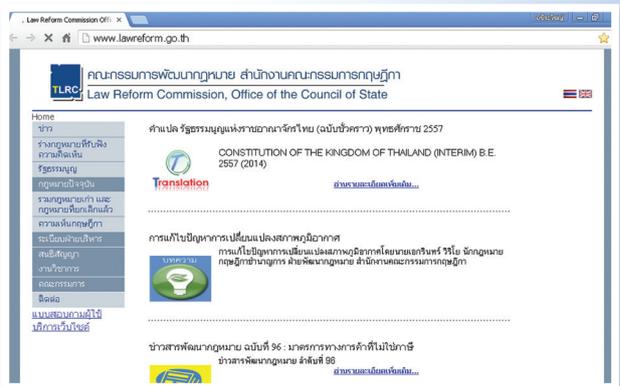
๑๐. สำนักกฎหมายต่างประเทศ ส่งผู้แทนสำนักงานฯ จำนวน ๑ คน เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการเสนอผลงานและการพูดเพื่อการประชุม (Oral Communication Course : OCC)

กลยุทธ์ที่ ๓ : พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยส่วนสารสนเทศ สำนักงานเลขาธิการ ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการปรับปรุงทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ ดังนี้

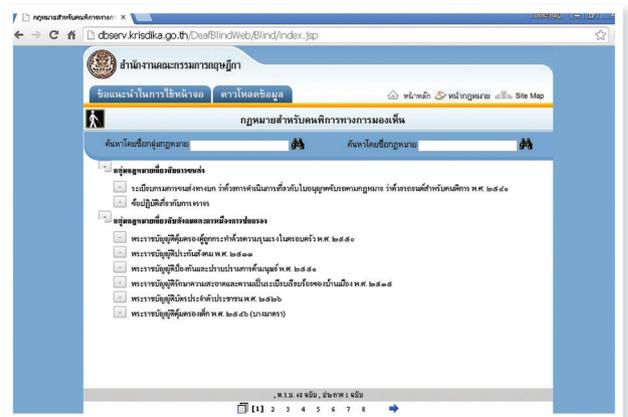
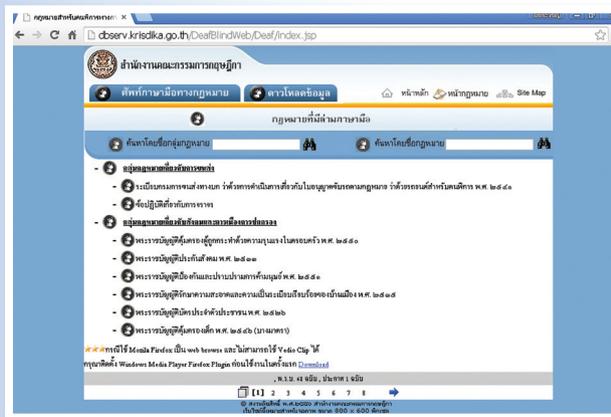
๑. จัดหาและพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อตอบสนองการใช้งานของสำนักงานฯ และพัฒนาระบบค้นหาข้อมูลทางกฎหมายของสำนักงานฯ ผ่านทางเว็บไซต์ www.krisdika.go.th ให้ได้มาตรฐานและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการข้อมูลทางกฎหมายให้สามารถค้นหาข้อมูลทางกฎหมายได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๒. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ได้แก่ ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ จัดเก็บข้อมูล ตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานตรวจพิจารณา ร่างกฎหมาย

๓. พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของสำนักงานฯ ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และทันสมัยตลอดเวลา เพื่อตอบสนองผู้ใช้บริการโดยให้บริการผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (www.krisdika.go.th และ www.lawreform.go.th)

๔. ศูนย์ข้อมูลกลาง ดำเนินโครงการพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายระบบออนไลน์ในระบอบห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลกฎหมายเพื่อการค้นคว้าและอ้างอิง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายแก่ประชาชน

กลยุทธ์ ที่ ๑ : พัฒนาช่องทางเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการด้านกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยส่วนสารสนเทศ สำนักงานเลขาธิการ จัดทำข้อมูลกฎหมายสื่อประสมสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและการมองเห็น เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน ๑๐ เรื่อง

กลยุทธ์ ที่ ๒ : ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านกฎหมายแก่ประชาชน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน ดังนี้

๑. สำนักกฎหมายปกครอง จัดโครงการสัมมนาบุคลากรเพื่อปฏิบัติราชการตามกฎหมายปกครองของหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย ระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๕๗ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจำนวน ๑๕๗ คน

๒. สำนักกฎหมายปกครอง จัดโครงการสัมมนาบุคลากรเพื่อปฏิบัติราชการตามกฎหมายปกครอง ของหน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดราชบุรี ระหว่างวันที่ ๓๐ เมษายน - ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจำนวน ๑๕๙ คน

๓. สำนักกฎหมายปกครอง จัดโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและประโยชน์ของประชาชน โดยการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ของประชาชน จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

- ๓.๑ ครั้งที่ ๑ ณ จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
- ๓.๒ ครั้งที่ ๒ ณ จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๕๗
- ๓.๓ ครั้งที่ ๓ ณ จังหวัดลพบุรี ระหว่างวันที่ ๔ - ๕ กันยายน ๒๕๕๗

๔. กองกฎหมายไทย จัดโครงการเผยแพร่กฎหมาย โดยการรวบรวมและประมวลกฎหมายให้เป็นหมวดหมู่ แล้วจัดทำเป็นกฎหมายไทยพร้อมคำอธิบาย เผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาและอ้างอิง

๕. กองกฎหมายไทย จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ “กฤษฎีกาโฟกัส” (Krisdika Focus) โดยการย่อความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดทำบทความเผยแพร่เป็นรายเดือน ราย ๖ เดือน และราย ๑๒ เดือน

๖. ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ จัดทำจุลสาร “กฤษฎีกาสาร” ราย ๒ เดือน รวมจำนวนทั้งสิ้น (๖ x ๓,๐๐๐) = ๑๘,๐๐๐ เล่ม เผยแพร่แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา ท้องสมุทประชาชน และสื่อมวลชน

๗. ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ จัดโครงการกฤษฎีกาสัญจร ประกอบด้วย การบรรยายทางวิชาการ เรื่อง การร่างกฎหมาย การให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพกฎหมายที่น่าสนใจ และการสืบค้นข้อมูลกฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน www.krisdika.go.th โดยจัดกิจกรรมจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๗.๑ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ณ ห้องบรรยาย MPA ๑๔ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗

๗.๒ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ ณ ห้อง Seminar Room อาคาร D มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น และมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต) เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๗.๓ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ ณ ห้อง Auditorium ๑ ชั้น ๖ อาคาร A มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๗

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประกอบด้วย คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวน ๔๔๘ คน

๘. ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ ได้เผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานฯ โดยจัดทำหนังสือรายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

๙. ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ จัดทำภาพข่าวกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักงานฯ ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสำนักงานฯ

๑๐. ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการ จัดกิจกรรม/จัดบอร์ดนิทรรศการและบอร์ดข้อมูลข่าวสาร เพื่อเผยแพร่กิจกรรมและข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานฯ

สำนักวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ออก

ส่วนที่ ๓

รายงานการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 งบแสดงฐานะทางการเงิน
 ณ วันที่ 30 กันยายน 2557

	(หน่วย : บาท)	ร้อยละ
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2,148,743.00	1.59
ลูกหนี้ระยะสั้น	10,739,660.00	7.93
วัสดุคงเหลือ	875,922.12	0.65
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	13,764,325.12	10.17
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
อาคาร และอุปกรณ์	121,574,526.97	89.83
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	37.00	0.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	121,574,563.97	89.83
รวมสินทรัพย์	135,338,889.09	100.00

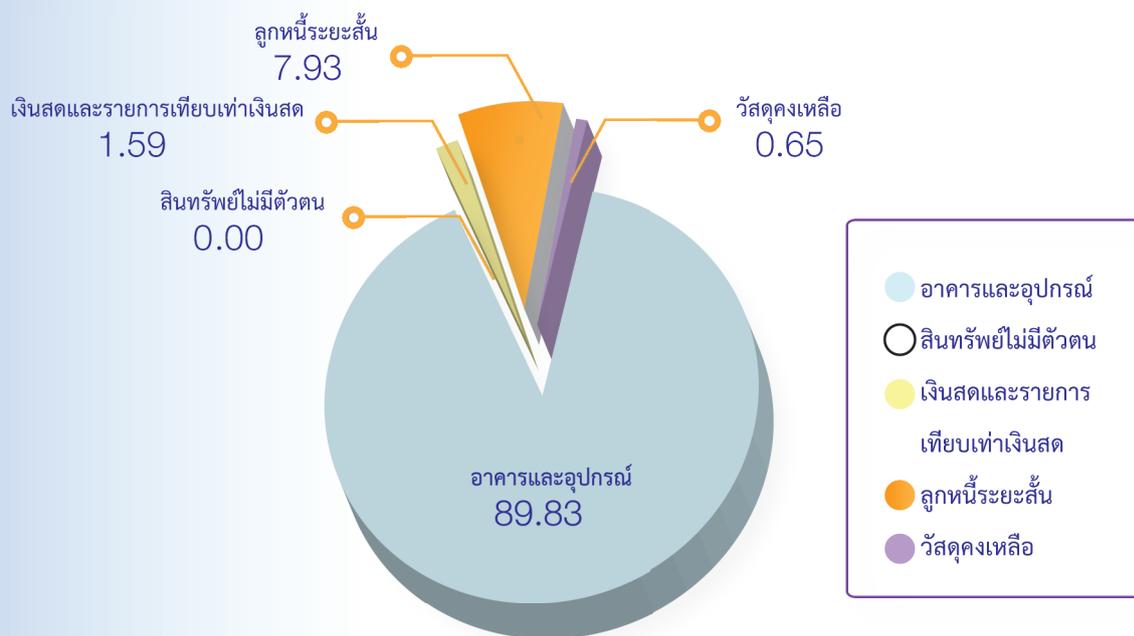
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 งบแสดงฐานะทางการเงิน
 ณ วันที่ 30 กันยายน 2557

	(หน่วย : บาท)	ร้อยละ
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	7,545,368.81	5.58
เงินรับฝากระยะสั้น	1,419,708.00	1.05
รวมหนี้สินหมุนเวียน	<u>8,965,076.81</u>	<u>6.63</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เจ้าหนี้รายการอุดหนุนระยะยาว	1,343,975.47	0.99
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	800,000.00	0.59
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	<u>2,143,975.47</u>	<u>1.58</u>
รวมหนี้สิน	<u>11,109,052.28</u>	<u>8.21</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	<u>124,229,836.81</u>	<u>91.79</u>
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	48,310,457.79	35.70
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	75,919,379.02	56.09
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ทุน	<u>124,229,836.81</u>	<u>91.79</u>

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
 สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2557

	(หน่วย : บาท)	ร้อยละ
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	401,327,881.19	99.91
รายได้ค่าบริการ	2,100.00	0.00
รายได้จากการบริจาค	379,522.42	0.09
รวมรายได้	401,709,503.61	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	236,799,065.37	58.95
ค่าบำเหน็จบำนาญ	12,259,699.97	3.05
ค่าตอบแทน	614,452.00	0.15
ค่าใช้จ่ายสอย	108,331,667.21	26.97
ค่าวัสดุ	8,798,728.60	2.19
ค่าสาธารณูปโภค	12,329,244.65	3.07
ค่าเสื่อมราคา	13,456,438.14	3.35
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุน	11,632.00	0.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	169,332.28	0.04
รวมค่าใช้จ่าย	392,770,260.22	97.77
รายได้สูง/(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	8,939,243.39	2.23

สินทรัพย์

สินทรัพย์

สินทรัพย์ทั้งหมด 135,338,889.09 บาท ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 13,764,325.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.17 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 121,574,563.97 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.83 มีรายละเอียด ดังนี้

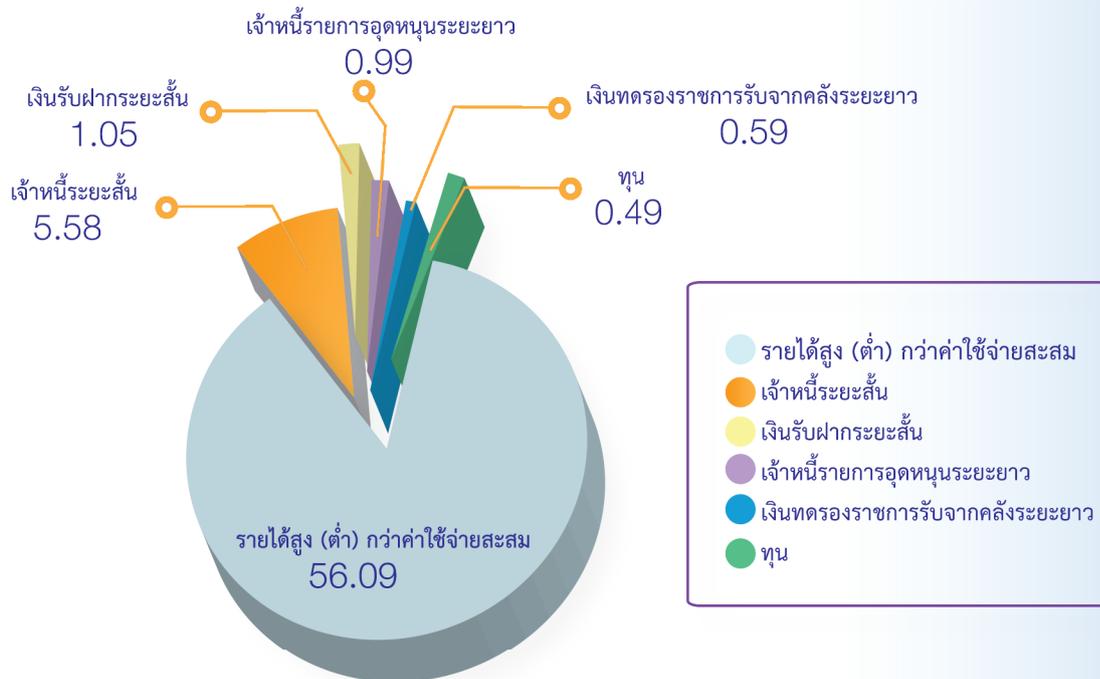
สินทรัพย์หมุนเวียน

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วยเงินทตรงราชการจำนวน 800,000 บาท เงินฝากสถาบันการเงินจำนวน 1,520 บาท และเงินนอกงบประมาณฝากคลังจำนวน 1,346,823 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.59
2. ลูกหนี้ระยะสั้นจำนวน 10,739,660 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.93
3. วัสดุคงเหลือ จำนวน 875,922.12 คิดเป็นร้อยละ 0.65

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

4. อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ) จำนวน 121,574,563.97 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.83 ส่วนใหญ่เป็นอาคารและสิ่งปลูกสร้าง (สุทธิ) จำนวน 78,700,611.50 บาท (ร้อยละ 64.74) รองลงมาเป็นครุภัณฑ์ (สุทธิ) จำนวน 42,665,699.67 (ร้อยละ 35.09) และงานระหว่างก่อสร้าง จำนวน 208,224.80 บาท (ร้อยละ 0.17)
5. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ) ประกอบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (สุทธิ) จำนวน 32 บาท และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (สุทธิ) จำนวน 5 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.00

หนี้สินและทุน

หนี้สินและทุน

หนี้สินและทุนประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนจำนวน 8,965,076.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.63 หนี้สินไม่หมุนเวียนจำนวน 2,143,975.47 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.58 และทุนจำนวน 124,229,836.81 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.79 มีรายละเอียด ดังนี้

หนี้สินหมุนเวียน

1. เจ้าหนี้ระยะสั้นคิดเป็นร้อยละ 5.58
2. เงินรับฝากกระยะสั้นคิดเป็นร้อยละ 1.05

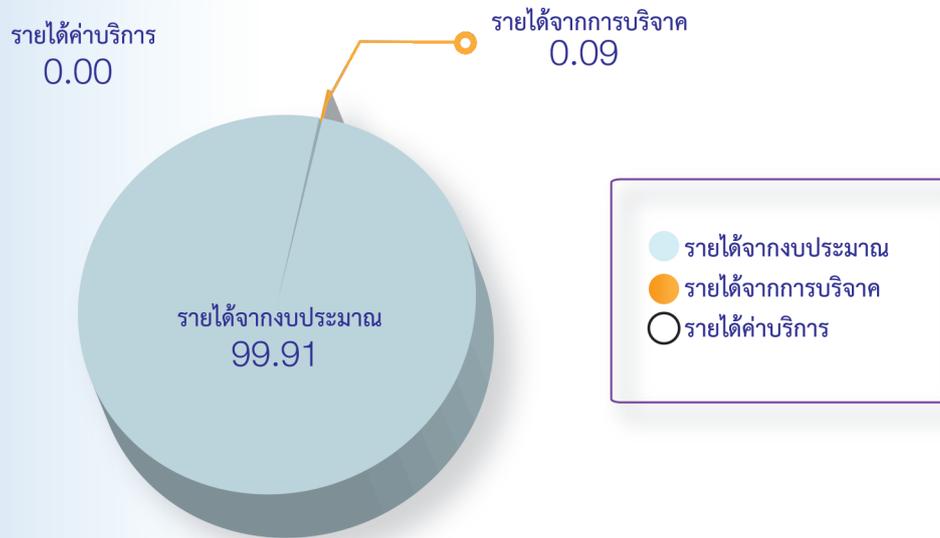
หนี้สินไม่หมุนเวียน

3. เจ้าหนี้รายการอุดหนุนระยะยาวคิดเป็นร้อยละ 0.99
4. เงินทศรองราชการรับจากคลังระยะยาวคิดเป็นร้อยละ 0.59

ทุนของสำนักงาน

5. ทุนคิดเป็นร้อยละ 35.70
6. รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม คิดเป็นร้อยละ 56.09

รายได้

รายได้

รายได้ของสำนักงานฯ จำนวน 401,709,503.61 บาท ประกอบด้วย รายได้จากรัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 99.91 และรายได้ค่าบริการคิดเป็นร้อยละ 0.00 และรายได้จากการบริจาคร คิดเป็นร้อยละ 0.09 มีรายละเอียด ดังนี้

รายได้จากรัฐบาล

เป็นรายได้จากงบประมาณจำนวน 401,327,881.19 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.91

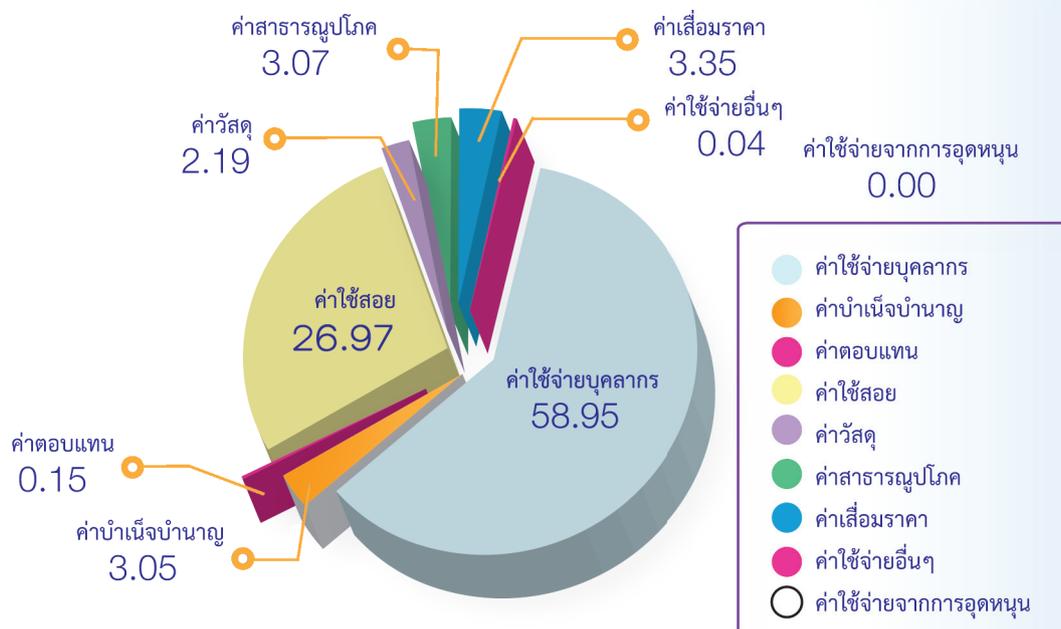
รายได้ค่าบริการ

เป็นรายได้จากการบริการค่าธรรมเนียมสมัครสอบจากบุคคลภายนอกจำนวน 2,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.00

รายได้จากการบริจาคร

เป็นรายได้จากการทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคร ตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น คิดเป็นร้อยละ 0.09

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายของสำนักงานฯ เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวน 392,770,260.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.77 มีรายละเอียด ดังนี้

1. ค่าใช้จ่าบบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 58.95
2. ค่าบำเหน็จบำนาญ คิดเป็นร้อยละ 3.05
3. ค่าตอบแทน คิดเป็นร้อยละ 0.15
4. ค่าใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 26.97
5. ค่าวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 2.19
6. ค่าสาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ 3.07
7. ค่าเสื่อมราคา คิดเป็นร้อยละ 3.35
8. ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน คิดเป็นร้อยละ 0.00
9. ค่าใช้จ่ายอื่น คิดเป็นร้อยละ 0.04

หน่วยงาน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
รายงานต้นทุนผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557
จัดทำในปีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558

ตารางที่ 1 รายงานต้นทุนรวมของหน่วยงาน โดยแยกประเภทตามแหล่งของเงิน

(หน่วย : บาท)

ประเภทค่าใช้จ่าย	เงินใน งบประมาณ	เงินนอก งบประมาณ	งบกลาง	รวม
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	218,337,160.87		18,461,904.50	236,799,065.37
ค่าใช้จ่ายด้านการฝึกอบรม	26,307,036.06			26,307,036.06
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	11,652,260.07			11,652,260.07
ค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค	91,396,466.44	718,329.89		92,114,796.33
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	11,964,565.78	1,441,362.39	50,509.97	13,456,438.14
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	11,632.00			11,632.00
ค่าใช้จ่ายค่าจำหน่ายจากการขาย สินทรัพย์	20,237.28	7.00		20,244.28
ค่าใช้จ่ายอื่น	149,088.00			149,088.00
รวมต้นทุนผลผลิต	359,838,446.50	2,159,699.28	18,512,414.47	380,510,560.25

หมายเหตุ : (อธิบายความแตกต่างระหว่างค่าใช้จ่ายในระบบ GFMS และต้นทุนที่นำมาคำนวณต้นทุนผลผลิต)

ค่าใช้จ่ายในระบบ GFMS

403,673,965.21

หัก ต้นทุนที่ไม่เกี่ยวข้องในการผลิตผลผลิต

บำนาญปกติ	8,216,778.72	
เงินช่วยเหลือรายเดือนผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ	28,032.00	
เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ	1,241,540.95	
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	759,498.30	
บำเหน็จรายเดือนสำหรับการเบิกเงินบำเหน็จลูกจ้าง	513,546.00	
เงินช่วยการศึกษาบุตร	29,695.00	
ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก-รพ.รัฐ-เบี้ยหวัด/บำนาญ	834,345.00	
ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยใน-รพ.รัฐ-เบี้ยหวัด/บำนาญ	636,264.00	
TE-หน่วยงานส่งเงินเบิกเกินส่งคืนให้กรมบัญชีกลาง	5,877,361.10	
TE-หน่วยงานโอนเงินนอกงบประมาณให้กรมบัญชีกลาง	2,053,000.00	
TE-หน่วยงานโอนเงินรายได้แผ่นดินให้กรมบัญชีกลาง	1,754,008.89	
TE-ปรับเงินฝากคลัง	<u>1,219,335.00</u>	<u>23,163,404.96</u>

รวมต้นทุนผลผลิต

380,510,560.25

ตารางที่ 2 รายงานต้นทุนตามศูนย์ต้นทุนแยกตามประเภทค่าใช้จ่าย

ศูนย์ต้นทุน	ค่าใช้จ่ายทางตรง				ค่าใช้จ่ายทางอ้อม				รวม	
	ค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุ และ ค่าสาธารณูปโภค	ค่าใช้จ่ายด้าน การฝึกอบรม	ค่าเสื่อมราคา และค่าตัด จำหน่าย	ค่าใช้จ่ายอื่น*	รวม	ค่าใช้จ่าย บุคลากร	ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ และค่า สาธารณูปโภค	ค่าเสื่อมราคา และค่าตัด จำหน่าย		ค่าใช้จ่าย อื่น*
ศูนย์ต้นทุนหลัก										
1. ฝ่ายช่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมาย (0100900002)	117,426,357.71	3,527,476.50	379,358.03	637,061.75	147,645,065.65	4,531,666.68	5,740,118.75	4,627,094.01	8,202.98	14,907,082.42
2. กองกฎหมายไทย (0100900004)	10,379,265.28	7,500.00	201,270.48	2.00	18,532,875.69	772,608.36	978,417.00	788,877.86	1,398.53	2,541,301.75
3. สำนักกฎหมายปกครอง (0100900006)	22,610,998.35	704,379.00	35,321.34	0.00	24,272,372.86	921,315.90	1,167,186.25	940,716.87	1,667.72	3,030,886.74
4. สำนักกฎหมายต่างประเทศ (0100900007)	10,392,175.62	1,045,497.60	59,101.25	8,724,944.91	21,305,464.43	472,957.07	599,085.91	482,916.55	856.12	1,555,815.65
5. สำนักหลักนิติบัญญัติ (0100900008)	17,479,836.09	542,982.99	58,198.68	0.00	18,081,017.76	821,804.84	1,040,878.03	839,110.31	1,487.59	2,703,280.77
6. สถาบันพัฒนาข้าราชการ (0100900005)	10,948,968.95	15,671,987.96	583,180.21	149,088.00	27,863,099.74	647,380.95	518,954.55	661,013.43	1,171.85	1,828,520.78
ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน										
1. ผู้บริหาร (0100900000)	10,367,233.38	1,331,259.00	723,541.32	2,237,696.41	16,526,698.41	298,533.19	378,434.79	304,819.66	540.39	982,328.03
2. สำนักอำนวยการ (0100900003)	26,013,211.78	4,018,936.00	0.00	64,192.00	69,804,558.24	2,714,751.22	3,438,607.87	2,771,918.14	4,914.10	8,930,191.33
รวมต้นทุนผลิต	225,618,047.16	26,307,036.06	2,039,971.31	11,812,985.07	344,031,152.78	11,181,018.21	13,861,683.15	11,416,466.83	20,239.28	36,479,407.47

* ให้นำหน่วยงานพิจารณาค่าใช้จ่ายจากตารางที่ 1 โดยเรียงลำดับประเภทค่าใช้จ่ายจากมากไปน้อยแล้วนำมาแสดงประเภทค่าใช้จ่ายในหัวคอลัมน์ในตารางที่ 2 นี้ โดยทำที่พื้นที่กระดางจะทำได้ และค่าใช้จ่ายที่เหลือให้รวมอยู่ในประเภทค่าใช้จ่ายอื่น

ตารางที่ 3 รายงานต้นทุนกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน

(หน่วย : บาท)

กิจกรรมย่อย	เงินในงบประมาณ	เงินนอกงบประมาณ	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
กิจกรรมย่อยของหน่วยงานหลัก								
1. การดำเนินงานร่างกฎหมาย	88,251,178.17	137,259.86	3,900,912.76	2,646,717.80	94,936,068.59	385	เรื่อง	246,587.19
2. การให้ความเห็นทางกฎหมาย	74,440,724.84	163,466.91	4,543,960.23	3,085,088.68	82,233,240.66	901	เรื่อง	91,268.86
3. การประสานงานนิติบัญญัติ	9,536,313.42	26,398.84	650,100.50	448,654.50	10,661,467.26	61	ครั้ง	174,778.15
4. การดำเนินการวิจัยและพัฒนากฎหมาย	14,158,240.01	32,349.06	902,934.68	556,272.45	15,649,796.20	6	เรื่อง	2,608,299.37
5. การพัฒนาข้อมูลกฎหมายกลาง	10,692,861.14	24,818.50	518,427.08	495,074.17	11,731,180.89	543	เล่ม	21,604.38
6. การเผยแพร่ข้อมูลกฎหมาย	8,301,124.41	24,818.50	518,427.08	495,074.17	9,339,444.16	3,563	ฉบับ	2,621.23
7. การให้ความเห็นทางกฎหมายปกครอง	21,499,545.59	53,271.79	1,406,503.07	878,434.39	23,837,754.84	42	เรื่อง	567,565.59
8. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายปกครอง	3,205,703.73	5,919.09	156,278.12	97,603.82	3,465,504.76	4	ครั้ง	866,376.19
9. การจัดทำคำแปลกฎหมายและเอกสารทางกฎหมาย	8,262,301.28	15,192.80	395,258.87	271,008.90	8,943,761.85	212	เรื่อง	42,187.56
10. ด้านการฝึกอบรมนักกฎหมายภาครัฐ	27,602,289.86	41,591.65	1,024,342.75	1,244,193.64	29,912,417.90	865	คน	34,580.83
11. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายของสมาชิกอื่นของอาเซียน	7,033,821.28	15,192.80	395,258.87	271,008.90	7,715,281.85	1	ฐานข้อมูล	7,715,281.85
กิจกรรมย่อยของหน่วยงานสนับสนุน								
12. ด้านการเงินและบัญชี	2,537,264.04	13,953.04	313,239.44	221,753.45	3,086,209.97	6,669	จำนวนเอกสารรายการ	462.77
13. ด้านการพัสดุ	9,035,707.38	5,232.39	117,464.79	83,157.54	9,241,562.10	546	จำนวนครั้งของการจัดซื้อจัดจ้าง	16,925.94
14. ด้านบริหารบุคลากร	2,817,763.42	15,697.16	352,394.38	249,472.63	3,435,327.59	416	จำนวนบุคลากร	8,258.00
15. ด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคล	8,958,287.98	38,370.85	861,408.46	609,821.99	10,467,889.28	237,991	จำนวนชั่วโมง/คน/การฝึกอบรม	43.98
16. ด้านตรวจสอบภายใน	773,790.16	1,150.77	42,318.16	61,701.66	878,960.75	210	จำนวนงานตรวจสอบ/คนวัน	4,185.53
17. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงาน	20,295,329.02	15,697.17	352,394.37	249,472.63	20,912,893.19	621	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์	33,676.16
18. ด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์	5,839,521.12	3,488.26	78,309.86	55,438.36	5,976,757.60	1	ระบบ	5,976,757.60
19. ด้านแผนงาน	1,875,864.28	10,464.78	234,929.58	166,315.09	2,287,573.73	1	ด้าน	2,287,573.73
20. ด้านพัฒนาระบบบริหารราชการ	1,274,600.27	1,917.96	70,530.25	102,836.10	1,449,884.58	1	ด้าน	1,449,884.58
21. ด้านงานสารบรรณ	2,533,453.66	12,208.91	274,084.51	194,034.27	3,013,781.35	10,678	จำนวนหนังสือ เข้า-ออก	282.24
22. ด้านยานพาหนะ	15,285,571.81	43,603.24	978,873.25	692,979.54	17,001,027.84	216,388	กิโลเมตร	78.57
23. การประชาสัมพันธ์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	3,280,978.77	15,697.17	352,394.37	249,472.63	3,898,542.94	1,780	เรื่อง	2,190.19
24. ด้านปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	381,645.08	575.39	21,159.07	30,850.83	434,230.37	1	ด้าน	434,230.37
รวมต้นทุนผลิต	347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25			

ตารางที่ 4 รายงานต้นทุนผลผลิตย่อยแยกตามแหล่งเงิน

ผลผลิตย่อย	เงินในงบประมาณ	เงินนอกงบประมาณ	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. การดำเนินงานร่างกฎหมาย	138,407,110.31	255,455.38	6,795,639.44	4,736,753.59	150,194,958.72	385	เรื่อง	390,116.78
2. การให้ความเห็นทางกฎหมาย	131,937,962.56	302,585.15	7,942,255.31	5,497,286.42	145,680,089.44	901	เรื่อง	161,687.11
3. พัฒนาศักยภาพภาครัฐระดับต้น	18,002,087.47	37,994.51	879,785.30	743,389.85	19,663,257.13	212	คน	92,751.21
4. พัฒนาศักยภาพภาครัฐระดับกลาง	26,282,774.43	50,472.00	1,187,088.13	1,116,647.94	28,636,982.50	414	คน	69,171.46
5. ร่างกฎหมาย การให้ความเห็นทางกฎหมาย	18,002,087.47	37,994.51	879,785.30	743,389.85	19,663,257.13	210	คน	93,634.56
6. พัฒนาศักยภาพด้านกฎหมายภาครัฐระดับสูง	15,241,858.48	33,835.34	777,351.02	618,970.49	16,672,015.33	29	คน	574,897.08
รวมต้นทุนผลผลิต	347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25			

(หน่วย : บาท)

ตารางที่ 5 รายงานต้นทุนกิจกรรมหลักแยกตามแหล่งเงิน

กิจกรรมหลัก	เงินในงบประมาณ	เงินนอกงบประมาณ	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	216,276,058.30	446,432.42	11,790,315.80	8,187,232.01	236,700,038.53	1,286	เรื่อง	184,059.13
2. การพัฒนาระบบสารสนเทศต่อผู้กฎหมาย	40,551,760.93	83,706.08	2,210,684.21	1,535,106.00	44,381,257.22	1	ระบบ	44,381,257.22
3. งานอำนวยความสะดวกให้กับนักกฎหมาย	13,517,253.64	27,902.03	736,894.74	511,702.00	14,793,752.41	230,485	ครั้ง	64.19
4. การเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนักกฎหมายภาครัฐ	73,652,367.46	152,281.54	3,537,809.26	3,061,278.22	80,403,736.49	865	คน	92,952.30
5. งานอำนวยความสะดวกพัฒนาบุคลากรภาครัฐ	3,876,440.39	8,014.82	186,200.49	161,119.91	4,231,775.60	25,609	ครั้ง	165.25
รวมต้นทุนผลผลิต	347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25			

(หน่วย : บาท)

ตารางที่ 6 รายงานต้นทุนผลผลิตแยกตามแหล่งเงิน

ผลผลิตหลัก	เงินในงบประมาณ	เงินนอกงบประมาณ	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยนับ	ต้นทุนต่อหน่วย
1. ร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย	270,345,072.87	558,040.53	14,737,894.75	10,234,040.01	295,875,048.16	1,286	เรื่อง	230,073.91
2. พัฒนาศักยภาพภาครัฐ	77,528,807.85	160,296.36	3,724,009.75	3,222,398.13	84,635,512.09	865	คน	97,844.52
รวมต้นทุนผลผลิต	347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25			

(หน่วย : บาท)

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านทุนการผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน

(หน่วย : บาท)

กิจกรรมย่อย	ต้นทุนเฉลี่ยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ค.ล. 55 - ก.ย. 56)										ต้นทุนเฉลี่ยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ค.ล. 56 - ก.ย. 57)									
	เงินใน งบ.	เงินออก งบ.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยรับ	ต้นทุนต่อหน่วย	ปริมาณ	หน่วยรับ	ต้นทุนต่อหน่วย	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยรับ	ต้นทุนต่อหน่วย	จำนวนเงิน/เพิ่ม/ (ลด)%	ต้นทุนต่อหน่วย			
กิจกรรมย่อยรายงาหลัก																				
1. การดำเนินงานทางกฎหมาย	88,191,761.15	4,208.63	2,787,576.10	6,776,452.87	97,759,998.75	493		198,296.14		88,251,178.17	137,259.86	3,900,912.76	2,646,717.80	385	สิ่งง	246,587.19	(2.89)	(21.91)	24.35	
2. การให้ความเห็นทางกฎหมาย	76,989,944.84	6,116.68	3,910,361.51	9,823,459.71	90,729,882.74	1,067		85,032.69		74,440,724.84	163,466.91	4,543,960.23	3,085,088.68	901	สิ่งง	91,268.86	(9.36)	(15.56)	7.33	
3. การประสานงานคดีนิติปฏิบัติ	13,272,900.09	1,052.16	696,894.02	1,694,113.22	15,664,959.49	245		63,938.61		9,536,313.42	26,398.84	650,100.50	448,654.50	61	ครั้ง	174,778.15	(31.94)	(75.10)	173.35	
4. การดำเนินการวิจัยและพัฒนา	13,272,900.09	1,052.16	696,894.02	1,694,113.22	15,664,959.49	13		1,204,996.88		14,158,240.01	32,349.06	902,934.68	556,272.45	6	สิ่งง	2,608,299.37	(0.10)	(53.85)	116.46	
5. การพัฒนาข้อมูลกฎหมาย	11,913,675.39	896.92	461,010.25	1,476,840.05	13,852,426.61	325		42,622.85		10,692,861.14	24,818.50	518,027.08	495,074.17	543	เล่ม	21,604.38	(15.31)	67.08	(49.31)	
6. การเผยแพร่ข้อมูลกฎหมาย	10,486,660.96	896.92	461,010.25	1,476,840.05	12,425,412.18	4,200		2,998.43		8,301,124.41	24,818.50	518,027.08	495,074.17	3,563	ฉบับ	2,621.23	(24.84)	(15.17)	(11.40)	
7. การให้ความเห็นทางกฎหมายปกครอง	24,074,543.07	1,925.19	1,178,363.81	3,061,652.00	28,316,684.07	58		488,218.69		21,699,565.59	53,271.79	1,406,503.07	878,434.39	42	สิ่งง	567,565.59	(15.82)	(27.59)	16.25	
8. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายแก่คน	2,835,741.73	213.91	130,951.53	340,183.56	3,307,090.73	4		826,772.68		3,205,703.73	5,919.09	156,278.12	97,603.82	4	ครั้ง	866,376.19	4.79	0.00	4.79	
9. การจัดทำคลังกฎหมายและเอกสารทางกฎหมาย	14,222,576.50	1,098.10	673,334.68	2,949,409.13	17,846,418.41	291		61,327.90		8,262,301.28	15,192.80	395,258.87	271,008.90	212	สิ่งง	42,187.56	(49.88)	(27.15)	(31.21)	
10. ด้านการฝึกอบรมนักกฎหมายภาครัฐ	29,333,915.04	584,206.08	896,609.27	3,633,870.74	34,446,601.13	900		38,276.22		27,602,289.86	41,591.65	1,024,342.75	1,244,193.64	865	คน	34,580.83	(13.17)	(3.89)	(9.65)	
11. การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายของสมาชิกอื่นของอาเซียน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00		7,033,821.28	15,192.80	395,258.87	271,008.90	1	ฐานข้อมูล	7,476,768.92				
กิจกรรมย่อยหน่วยงานต้นบุญ																				
12. ด้านการเงินและบัญชี	1,574,691.42	504.25	283,275.33	803,068.79	2,661,539.79	7,108		374.44		2,537,264.04	13,953.04	313,239.44	221,753.45	6,669	จำนวนเอกสารรายการ	462.77	15.96	(6.18)	23.59	
13. ด้านการพัสดุ	12,328,043.98	189.09	106,228.25	301,150.79	12,735,612.11	1,269		10,035.94		9,055,707.38	5,232.39	117,464.79	83,157.54	546	จำนวนครั้งของการจัดซื้อจัดจ้าง	16,925.94	(27.44)	(56.97)	68.65	
14. ด้านบริการบุคลากร	1,147,755.20	567.28	318,684.75	903,452.38	2,370,459.61	416		5,698.22		2,817,763.62	15,697.16	352,394.38	249,472.63	416	จำนวนบุคลากร	8,258.00	44.92	0.00	44.92	
15. ด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคล	5,904,568.97	1,386.68	779,007.16	2,208,439.16	8,893,401.97	132,289		67.23		8,598,287.98	38,370.85	861,408.46	609,821.99	237,991	จำนวนชั่วโมง/คนงาน/คนงาน	43.98	17.70	79.90	(34.57)	
16. ด้านตรวจสอบภายใน	4,784,750.85	277.65	281,151.92	704,449.12	5,770,629.54	210		27,479.19		773,790.16	1,150.77	42,318.16	61,701.66	210	จำนวนงบตรวจสอบ/คนรับ	4,185.53	(84.77)	0.00	(84.77)	
17. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศภายในหน่วยงาน	17,747,228.13	567.28	318,684.75	903,452.38	18,969,932.54	623		30,649.33		20,295,329.02	15,697.17	352,394.37	249,472.63	621	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์	33,676.16	10.24	(0.32)	10.60	

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน (ต่อ)

(หน่วย : บาท)

กิจกรรมย่อย	ต้นทุนเฉลี่ยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ด.ล. 55 - ก.ย. 56)										ต้นทุนเฉลี่ยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ด.ล. 56 - ก.ย. 57)									
	เงินใน ง.ม.	เงินนอก ง.ม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยรับ	ต้นทุนต่อหน่วย	เงินใน ง.ม.	เงินนอก ง.ม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วยรับ	ต้นทุนต่อหน่วย	ต้นทุนรวมเพิ่ม/ (ลด)%	หน่วยรับเพิ่ม/ (ลด)%	ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่ม/ (ลด)%	
18. ด้านเครือข่ายอินเตอร์เน็ตและเว็บไซต์	4,956,401.51	126.06	70,818.83	200,767.20	5,228,113.60	1	รวม	5,228,113.60	5,899,521.12	3,488.26	78,309.86	55,438.36	5,976,757.60	1	รวม	5,976,757.60	14.32	0.00	14.32	
19. ด้านแรงงาน	902,220.14	378.18	212,456.50	602,301.59	1,717,356.41	1	ด้าน	1,717,356.41	1,875,864.28	10,464.78	234,929.58	166,315.09	2,287,573.73	1	ด้าน	2,287,573.73	33.20	0.00	33.20	
20. ด้านพัฒนากระบวนการบริหารราชการ	7,174,726.27	416.48	421,727.88	1,056,673.68	8,653,544.31	1	ด้าน	8,653,544.31	1,274,600.27	1,917.96	70,530.25	102,836.10	1,449,884.58	1	ด้าน	1,449,884.58	(83.25)	0.00	(83.25)	
21. ด้านงานสารบรรณ	577,240.16	441.22	247,865.92	702,685.19	1,528,232.48	14,024	จำนวนหนังสือ เข้า-ออก	108.97	2,533,453.66	12,208.91	274,084.51	194,034.27	3,013,781.35	10,678	จำนวนหนังสือ เข้า-ออก	282.24	97.21	(23.86)	159.00	
22. ด้านงานทักษะ	2,443,144.18	1,575.77	885,235.41	2,509,589.96	5,839,545.32	205,948	ปีงบประมาณ	28.35	15,285,571.81	43,603.24	978,873.25	692,979.54	17,001,027.84	216,388	ปีงบประมาณ	76.57	191.14	5.07	177.09	
23. การประชาสัมพันธ์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	674,880.20	567.28	318,684.75	903,452.38	1,897,284.61	1,852	เรื่อง	1,024.45	3,280,978.77	15,697.17	352,394.37	249,472.63	3,898,542.94	1,780	เรื่อง	2,190.19	105.48	(3.89)	113.79	
24. ด้านปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00		0.00	381,645.08	575.39	21,159.07	30,850.83	434,230.37	1	ด้าน	434,230.37	ไม่สามารถเปรียบเทียบได้เนื่องจากเป็นกิจกรรมย่อยใหม่ที่เกิดจากการแบ่งราชการใหม่			
	344,809,969.87	608,663.96	16,137,026.90	44,726,425.17	406,282,085.90				347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25							

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมย่อยแยกตามแหล่งเงิน (ต่อ)

การวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนต่อหน่วยกิจกรรมย่อยที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 7 ที่มีสาระสำคัญ (เกินร้อยละ 20) ดังต่อไปนี้

เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ต้นทุนรวมและหน่วยนับของสำนักงานฯ ลดลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนต่อหน่วยจะพบว่าเพิ่มขึ้น 24.35% เพราะหน่วยนับมีปริมาณที่ลดลงกว่าในปีที่ผ่านมา เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลขึ้น ซึ่งส่งผลต่อปริมาณงานของสำนักงานฯ ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่เพิ่มขึ้นทุกปี เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร เป็นต้น
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีบางช่วงที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองและรัฐบาลไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามปกติ จึงส่งผลให้งานด้านการประสานงานนิติบัญญัติที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายตามภาระหน้าที่ลดปริมาณลงกว่าในปีที่ผ่านมา ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายบางรายการที่เพิ่มขึ้นทุกปี เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร อันส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานมีปริมาณหน่วยนับลดลงกว่าในปีที่ผ่านมาเกินกว่า 50% เนื่องจากผลกระทบจากการความไม่สงบทางการเมือง ในขณะที่ค่าใช้จ่ายบางรายการเพิ่มขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรเพิ่มขึ้นเดือนหรือครึ่งปีบุคลากรเงินเดือนหรือค่ารักษาพยาบาลเพิ่มขึ้นตลอด จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นเกิน 100%
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีปริมาณหน่วยนับเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเกิน 50% เพราะมีปริมาณการสั่งซื้อหนังสือจากต่างประเทศและในประเทศในจำนวนที่มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อนำมาป้อนข้อมูลในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสำนักงาน แต่หากพิจารณาในด้านของต้นทุนต่อหน่วยจะพบว่า มีปริมาณลดลงกว่าในปีที่ผ่านมาจำนวน 49.31%
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนรวมลดลง มีหน่วยนับลดลง จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในการจัดทำค่าแปลกฎหมายและเอกสารกฎหมายลดลงจำนวน 31.21% เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองทำให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณเกี่ยวกับการจัดทำค่าแปลกฎหมายได้ไม่ทันในปีงบประมาณดังกล่าว และมียอดเบิกจ่ายไปปรากฏในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 แทน
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 23.59% เพราะต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น 15.96% ในขณะที่หน่วยนับลดปริมาณลง 6.18% จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนรวมและหน่วยนับลดปริมาณลงกว่าในปีที่ผ่านมา อันส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยในงานการพิสูจน์เพิ่มขึ้นเกิน 50% เนื่องจากในปีงบประมาณ 2557 เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองจึงทำให้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดจ้างในระบบมบัญชีกลางได้ไม่ทันในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 แต่ได้ทำสัญญาจ้างและกันเงินไว้เบิกเหลือในปีเรียบร้อยแล้ว ซึ่งทำให้รายการจัดซื้อจัดจ้างไปแสดงข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 แทน
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงบด้านการบริหารบุคลากรเพิ่มขึ้น 44.92% เพราะในปีงบประมาณ 2557 สำนักงานฯ มีค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินในงบประมาณในด้านของค่าใช้จ่ายบุคลากรเพิ่มขึ้น ในขณะที่ปริมาณต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา
เหตุผล	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงบด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคลลดลง 34.57% เพราะในปีงบประมาณ 2557 สำนักงานฯ มีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสัมมนาเพิ่มขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรและบุคลากรภายนอก ส่งผลให้จำนวนชั่วโมง/คนหรือปริมาณหน่วยนับเพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนต่อหน่วยของสำนักงานฯ จะพบว่า ลดลง 34.57%

16. ด้านตรวจสอบภายใน
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านตรวจสอบภายในลดจำนวนลง 84.77% เนื่องจากในปี 2557 มีจำนวนค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ลดปริมาณลงในขณะที่ปริมาณงานเท่าเดิม จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยของด้านตรวจสอบภายในมีปริมาณลดลง
19. ด้านแผนงาน
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านแผนงานเพิ่มขึ้นจำนวน 33.20% เนื่องจากในปี 2557 มีจำนวนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านแผนงานมีปริมาณที่มากกว่าในปีที่ผ่านมาจำนวน 33.20% ในขณะที่ปริมาณงานเท่าเดิม จึงส่งผลให้ต้นทุนของด้านแผนงานเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
20. ด้านพัฒนาระบบบริหารราชการ
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านพัฒนาระบบบริหารราชการลดจำนวนลง 83.25% เนื่องจากในปี 2557 มีจำนวนค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานด้านพัฒนาระบบบริหารราชการมีปริมาณที่ลดลงกว่าในปีที่ผ่านมาจำนวน 83.25% ในขณะที่ปริมาณงานเท่าเดิม จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยของด้านพัฒนาระบบบริหารราชการมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วย
21. ด้านงานสารบรรณ
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านสารบรรณเพิ่มขึ้นเกิน 100% เนื่องจากต้นทุนโดยรวมของงานด้านสารบรรณในปี 2557 มีปริมาณเพิ่มขึ้น แต่มีปริมาณงานลดลง เพราะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบทางการเมืองจนทำให้สำนักงานฯ ไม่สามารถที่จะเข้าทำงานได้ตามปกติต้องใช้สถานที่อื่นดำเนินงานสารบรรณแทนทำให้เกิดค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในขณะที่มีปริมาณงานลดลง จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยของสำนักงานฯ เพิ่มปริมาณกว่าในปีที่ผ่านมา
22. ด้านยานพาหนะ
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านยานพาหนะเพิ่มขึ้นเกิน 100% เนื่องจากต้นทุนโดยรวมของงานด้านยานพาหนะในปี 2557 มีปริมาณเพิ่มขึ้นเกิน 100% และมีปริมาณงานเพิ่มขึ้นด้วย เพราะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ราคาน้ำมันได้ปรับเพิ่มขึ้นตลอดเวลา และได้เกิดเหตุการณ์ไม่สงบทางการเมืองจนทำให้ไม่สามารถเข้าทำงานได้ตามปกติต้องใช้สถานที่อื่นเป็นที่พักการชั่วคราวในการดำเนินงานเพื่อให้บริการตามภารกิจของสำนักงานฯ จึงทำให้ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานยานพาหนะเพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา
23. การประชาสัมพันธ์สำนักงานคณะ
 กรรมการกฤษฎีกา
 เหตุผล ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีต้นทุนต่อหน่วยในงานด้านการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้นเกิน 100% เนื่องจากต้นทุนโดยรวมของงานด้านการประชาสัมพันธ์ ในปี 2557 มีปริมาณเพิ่มขึ้นในค่าของเงินในงบประมาณ เช่น ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ได้รับการปันส่วนจากศูนย์ต้นแบบเพิ่มขึ้นกว่าที่ผ่านมาก ในขณะที่มีปริมาณงานในด้านดังกล่าวลดลง จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยเพิ่มปริมาณกว่าในปีที่ผ่านมา

หมายเหตุ :
 เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อส่วนราชการในด้านต่าง ๆ เช่น ปริมาณหน่วยนับลดลง หรือการเบิกจ่ายงบประมาณได้ไม่ทันเป้างบประมาณ พ.ศ. 2557 ทำให้สำนักงานฯ ต้องทำการเก็บเงินไว้เบิกเหลือไว้ อันจะส่งผลให้ในปี พ.ศ. 2558 มีรายการเบิกจ่ายของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ด้วย พร้อมกันนั้นก็จะมีค่าใช้จ่ายบางรายการที่จะต้องเกิดขึ้นเป็นประจำทุกเดือน เช่น เงินเดือน เป็นต้น ด้วย

ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานต้นทุนผลผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (หน่วย : บาท)

ผลผลิตย่อย	ต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ต.ค. 55 - ก.ย. 56)						ต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ต.ค. 56 - ก.ย. 57)						ผลการเปรียบเทียบ			
	เงินใน งบม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วย นับ	เงินใน งบม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วย นับ	ต้นทุนต่อ หน่วย	ต้นทุนรวม/เพิ่ม/ (ลด) %	หน่วย นับ/เพิ่ม/ (ลด) %	ต้นทุน ต่อ หน่วย/เพิ่ม/ (ลด) %
1. การดำเนินงาน ภายนอก	137,866,330.41	5,403,374.06	14,405,843.53	157,684,053.99	493	ชิ้น	319,845.95	255,455.38	4,736,753.59	150,194,958.72	385	ชิ้น	390,116.78	(4.75)	(21.91)	21.97
2. การให้ ความเห็นทาง ภายนอก	137,466,157.08	7,007,829.26	18,820,389.16	163,305,662.58	1,067	ชิ้น	153,051.23	302,585.15	5,497,286.42	145,680,089.44	901	ชิ้น	161,687.11	(10.79)	(15.56)	5.64
3. พัฒนากฎหมายภาครัฐ ระดับต้น	15,902,674.84	886,625.43	2,693,354.58	19,600,662.27	200	คน	98,003.31	37,994.51	743,389.85	19,663,257.13	212	คน	92,751.21	0.32	6.00	(5.36)
4. พัฒนากฎหมายภาครัฐ ระดับกลาง	24,702,849.36	1,155,608.21	3,783,515.81	29,935,242.62	408	คน	73,370.69	50,472.00	1,116,647.94	28,636,982.50	414	คน	69,171.46	(4.34)	1.47	(5.72)
5. ร่างกฎหมาย การให้ความเห็น ทางกฎหมาย และการดำเนิน ศักดิ์ครอง	15,902,674.84	886,625.43	2,693,354.58	19,600,662.27	220	คน	89,093.92	37,994.51	743,389.85	19,663,257.13	210	คน	93,634.56	0.32	(4.55)	5.10
6. พัฒนาผู้ บริหารด้าน กฎหมายภาครัฐ ระดับสูง	12,969,283.34	59,586.81	2,329,967.51	16,155,802.16	72	คน	224,386.14	33,835.34	618,970.49	16,672,015.33	29	คน	574,897.08	3.20	(59.72)	156.21
รวมต้นทุน ผลผลิต	344,809,969.87	16,137,026.89	44,726,425.17	406,282,085.89			347,873,880.72	718,336.89	13,456,438.14	380,510,560.25				(6.34)		

การวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตย่อยที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีปริมาณหน่วยนับลดลงเกิน 50 % กว่าในปีที่ผ่านมา ได้เบิกจ่ายเงินเกี่ยวกับการจัดอบรมพัฒนาผู้บริหารด้านกฎหมายภาครัฐระดับสูง รุ่นที่ 1 และ รุ่นที่ 2 โดยรุ่นที่ 1 เป็นเงินงบประมาณของปี พ.ศ. 2556 ที่สำนักงานฯ ไม่สามารถจัดอบรมได้ทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ส่วนรุ่นที่ 2 เป็นเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2556 จึงส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยของปี พ.ศ. 2557 มีปริมาณหน่วยนับมากกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 แต่เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนต่อหน่วยจะพบว่า ต้นทุนต่อหน่วยของปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 เพิ่มขึ้นเกิน 100% เพราะต้องนำเงินในปี 2555 ผลผลิตย่อยที่ 6 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 มาเบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ถูกนำมาคำนวณในการเป็นส่วนค่าจ้างในปี 2555 ประกอบกับปริมาณผลสำเร็จของการให้ความเห็นทางกฎหมายมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลงเกินกว่าร้อยละ 5

ตารางเปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตหลักแยกตามแหล่งเงิน

(หน่วย : บาท)

ผลผลิตหลัก	ต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ต.ล. 55 - ก.ย. 56)							ต้นทุนผลผลิตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 (ต.ล. 56 - ก.ย. 57)							ผลการเปรียบเทียบ				
	เงินใน งบม.	เงินนอก งบม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วย นับ	ต้นทุนต่อ หน่วย	เงินใน งบม.	เงินนอก งบม.	งบกลาง	ค่าเสื่อมราคา	ต้นทุนรวม	ปริมาณ	หน่วย นับ	ต้นทุนต่อ หน่วย	ต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น/ (ลด) %	ต้นทุนต่อ หน่วย เพิ่มขึ้น/ (ลด) %	
1. ว่าง กฎหมายและ ให้คำปรึกษา ทางกฎหมาย	275,332,487.49	19,793.07	12,411,203.32	33,226,232.69	320,989,716.57	1,560	เรื่อง	205,762.64	270,345,072.87	558,000.53	14,737,894.75	10,234,040.01	295,875,048.16	1,286	เรื่อง	230,073.91	(7.82)	(17.56)	11.82
2. พัฒนา นักกฎหมาย ภาครัฐ	69,477,482.38	588,870.89	3,725,823.57	11,500,192.48	85,292,369.32	900	คน	94,769.30	77,528,807.85	160,296.36	3,724,009.75	3,222,398.13	84,635,512.09	865	คน	97,804.52	(0.77)	(3.89)	3.24
รวมต้นทุน ผลผลิต	344,809,969.87	608,663.96	16,137,026.89	44,726,425.17	406,282,085.89				347,873,880.72	718,336.89	18,461,904.50	13,456,438.14	380,510,560.25						

การวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตหลัก (อธิบายเฉพาะต้นทุนหน่วยผลผลิตหลักที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ)

ตารางที่ 11 รายงานเปรียบเทียบต้นทุนทางตรงตามศูนย์ต้นทุนแยกตามประเภทค่าใช้จ่ายและลักษณะของต้นทุน (คงที่/ผันแปร) (ต่อ)

การวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนทางตรงตามศูนย์ต้นทุนแยกตามต้นทุน (คงที่/ผันแปร) (อธิบายเฉพาะศูนย์ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 11 ที่มีสาระสำคัญ (เกินร้อยละ 20) จะมีอยู่ 5 รายการ ประกอบด้วย ศูนย์ต้นทุนหลัก 4 รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ศูนย์ต้นทุนหลัก ประกอบด้วย รายการดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมาย (0100900002)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : ฝ่ายร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมาย มีต้นทุนผันแปรลดลง 31.44% เพราะศูนย์ต้นทุนดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับค่าเช่าสำนักงานและค่ารับรองลดจำนวนลงกว่าปีที่ผ่านมา
2. กองกฎหมายไทย (0100900004)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : กองกฎหมายไทย มีต้นทุนผันแปรลดลง 52.42% เพราะศูนย์ต้นทุนดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือต่างประเทศเพื่อใช้ประโยชน์ในสำนักงานฯ ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา ประกอบกับอัตราการแลกเปลี่ยนได้มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนผันแปรลดลงจากปีก่อนด้วย
4. สำนักกฎหมายต่างประเทศ (0100900007)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : สำนักกฎหมายต่างประเทศเพิ่มขึ้น 29.42% เพราะศูนย์ต้นทุนดังกล่าวมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในเรื่องของค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศ หรือค่าจ้างเหมาบริการ เพิ่มขึ้นกว่าปีที่ผ่าน ในขณะเดียวกันต้นทุนผันแปรลดลง 100% เพราะในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุนดังกล่าวไม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าวัสดุและค่ารับรองจึงทำให้ต้นทุนผันแปรลดจำนวนลงกว่าในปีที่ผ่านมา แต่เมื่อเปรียบเทียบกับด้านของต้นทุนรวมจะพบว่าเพิ่มขึ้น
5. สำนักหลักนิติบัญญัติ (0100900008)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : สำนักหลักนิติบัญญัติ มีต้นทุนผันแปรลดลง 100% เพราะในปี พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุนดังกล่าวไม่มีค่าใช้จ่ายด้านวัสดุ หากเปรียบเทียบกับจำนวนเงินจะเห็นว่ามีส่วนต่างเพียง 21,218.60 บาท เท่านั้นเอง

- ศูนย์ต้นทุนสนับสนุน มีจำนวน 2 รายการ คือ

1. ผู้บริหาร (0100900000)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : ผู้บริหาร มีต้นทุนเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ต้นทุนคงที่เพิ่มขึ้น 30.26% เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายรายการเพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น ต้นทุนผันแปรเพิ่มขึ้น 198.33% เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายในการประชุมและค่าวัสดุเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 11,305 บาท เท่านั้น เมื่อต้นทุนคงและผันแปรเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย
2. สำนักงานเลขานุการ (0100900003)	เหตุผล	ในเชิงปริมาณ พ.ศ. 2557 ศูนย์ต้นทุน : สำนักงานเลขานุการ มีต้นทุนเพิ่มขึ้นทั้ง 3 ด้าน คือ ต้นทุนคงที่เพิ่มขึ้น 121.75% เนื่องจากค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุ และค่าสาธารณูปโภคมีจำนวนค่าใช้จ่ายมากกว่าในปีที่ผ่านมา เช่น ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าจ้างเหมาบริการมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น เป็นต้น ต้นทุนผันแปรเพิ่มขึ้น 100% เพราะในปี 2556 ไม่มีค่าใช้จ่ายด้านค่าวัสดุ เมื่อต้นทุนคงและผันแปรเพิ่มขึ้นจึงส่งผลให้ต้นทุนรวมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

ตารางเปรียบเทียบผลการคำนวณต้นทุนผลผลิตระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

ตารางที่ 12 รายงานเปรียบเทียบต้นทุนทางอ้อมตามลักษณะของต้นทุน (คงที่/ผันแปร)

(หน่วย : บาท)

ต้นทุนทางอ้อม	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2556		ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557		ผลการเปรียบเทียบ				
	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	รวม	ต้นทุนคงที่	ต้นทุนผันแปร	รวม	ต้นทุนคงที่ เพิ่ม/(ลด)%	ต้นทุนผันแปร เพิ่ม/(ลด)%	ต้นทุนรวม เพิ่ม/(ลด)%
1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	8,880,204.26	0.00	8,880,204.26	11,181,018.21	0.00	11,181,018.21	25.91	-	25.91
2. ค่าใช้จ่ายค่าเช่าหรือค่าบริการ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	-
3. ค่าตอบแทน วัสดุวัสดุและสาธารณูปโภค	48,222,683.26	7,561,039.78	55,783,723.04	8,025,764.57	5,835,918.58	13,861,683.15	(83.36)	(22.82)	(75.15)
4. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	41,246,450.55	0.00	41,246,450.55	11,416,466.83	0.00	11,416,466.83	(72.32)	-	(72.32)
5. ค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์	150,908.77	0.00	150,908.77	20,239.28	0.00	20,239.28	(86.59)	-	(86.59)
6. ค่าใช้จ่ายอื่น	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	-	-	-
รวมต้นทุนผลผลิต	98,500,246.84	7,561,039.78	106,061,286.62	30,643,488.89	5,835,918.58	36,479,407.47	(68.89)	(22.82)	(65.61)

หมายเหตุ: ต้นทุนคงที่ หมายถึง ต้นทุนที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณกิจกรรมหรือผลผลิตของหน่วยงาน
ต้นทุนผันแปร หมายถึง ต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณกิจกรรมหรือผลผลิตของหน่วยงาน

การวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนทางอ้อมตามลักษณะของต้นทุน (คงที่/ผันแปร) (อธิบายเฉพาะค่าใช้จ่ายทางอ้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 12 ที่มีสาระสำคัญ จะมีอยู่ 4 รายการ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ค่าใช้จ่ายบุคลากร เหตุผล เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาล หรือเงินเดือน เพิ่มขึ้นกว่าในปีที่ผ่านมา
3. ค่าตอบแทน วัสดุวัสดุและสาธารณูปโภค เหตุผล เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ มีผลการเบิกค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ ลดลง ประกอบกับเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายบางรายการเบิกจ่ายงบประมาณไม่ทันและได้ทำการกันเงินไว้เบิกเพื่อใช้ในปีงบประมาณถัดไป
4. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย เหตุผล เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ ได้มีการคิดค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่หมดประสิทธิภาพในการทำงานน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา เพราะในปี 2556 สำนักงานฯ ได้มีการจำหน่ายสินทรัพย์ออกไปบางรายการ จึงทำให้ในปี 2557 มีปริมาณที่ลดลง
5. ค่าจำหน่ายจากการขายสินทรัพย์ เหตุผล เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 สำนักงานฯ ได้มีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่หมดประสิทธิภาพในการทำงานน้อยกว่าในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ ๔

ผลการดำเนินงานด้านการจัดทำ
ร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

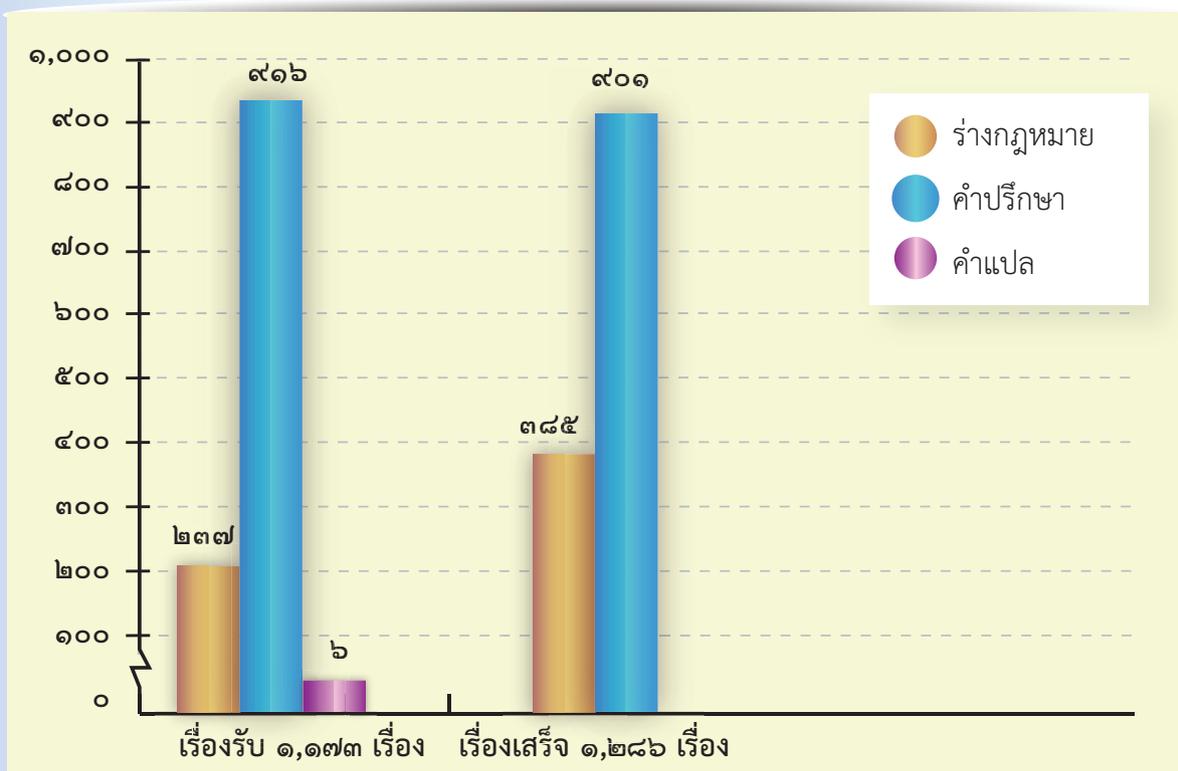

ผลการดำเนินงานด้านการจัดทำกฎหมาย และให้คำปรึกษาทางกฎหมาย

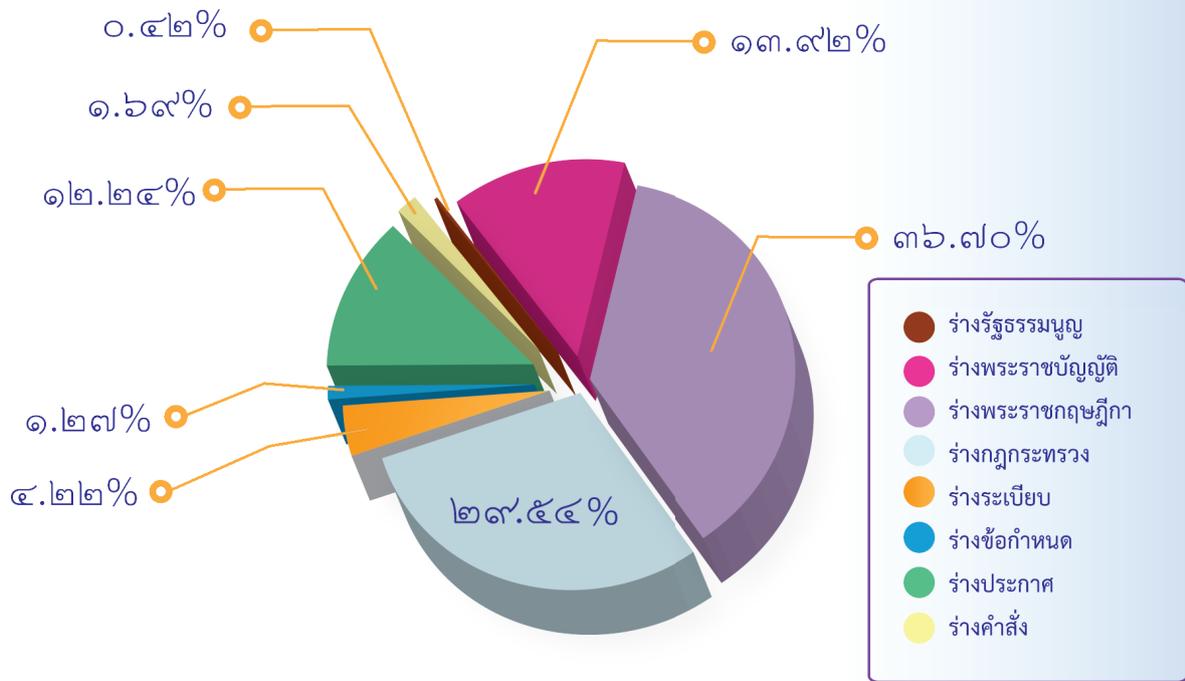
ผลการดำเนินงานในภาพรวมสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ (ตุลาคม ๒๕๕๖-กันยายน ๒๕๕๗) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับเรื่องจากคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานต่าง ๆ มาดำเนินการ**รวมทั้งสิ้น ๑,๑๗๓ เรื่อง** แบ่งออกเป็นงานจัดทำกฎหมาย **๒๓๗ เรื่อง** (ร่างรัฐธรรมนูญ ๑ ฉบับ ร่างพระราชบัญญัติ ๓๓ เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกา ๘๗ เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ๗๐ เรื่อง ร่างระเบียบ ๑๐ เรื่อง ร่างข้อกำหนด ๓ เรื่อง ร่างประกาศ ๒๙ เรื่อง และร่างคำสั่ง ๔ เรื่อง) **งานให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ๙๑๖ เรื่อง** (ทั่วไป ๒๙๙ เรื่อง ความเห็นประกอบการพิจารณาของ ครม. ๖๑๐ เรื่อง และร่าง พรบ. เกี่ยวกับการเงิน ๗ เรื่อง) **และคำแปลกฎหมาย ๒๐ เรื่อง** โดยหน่วยงานที่ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณามากที่สุด ๓ ลำดับแรก คือ สำนักงานนายกรัฐมนตรี (๖๙๑ เรื่อง) คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (๘๔ เรื่อง) และหน่วยราชการอิสระ (๖๔ เรื่อง)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการแล้วเสร็จ **รวมทั้งสิ้น ๑,๒๘๖ เรื่อง** แบ่งออกเป็นงานจัดทำกฎหมาย **๓๘๕ เรื่อง** (ร่างรัฐธรรมนูญ ๑ ฉบับ ร่างพระราชบัญญัติ ๔๐ เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกา ๑๑๑ เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ๑๘๘ เรื่อง ร่างระเบียบ ๑๒ เรื่อง ร่างข้อกำหนด ๓ เรื่อง ร่างประกาศ ๒๕ เรื่อง และร่างคำสั่ง ๕ เรื่อง) **งานให้คำปรึกษาทางกฎหมาย ๙๐๑ เรื่อง** (ทั่วไป ๒๗๗ เรื่อง ความเห็นประกอบการพิจารณาของ ครม. ๖๐๓ เรื่อง และร่าง พรบ. เกี่ยวกับการเงิน ๒๑ เรื่อง)

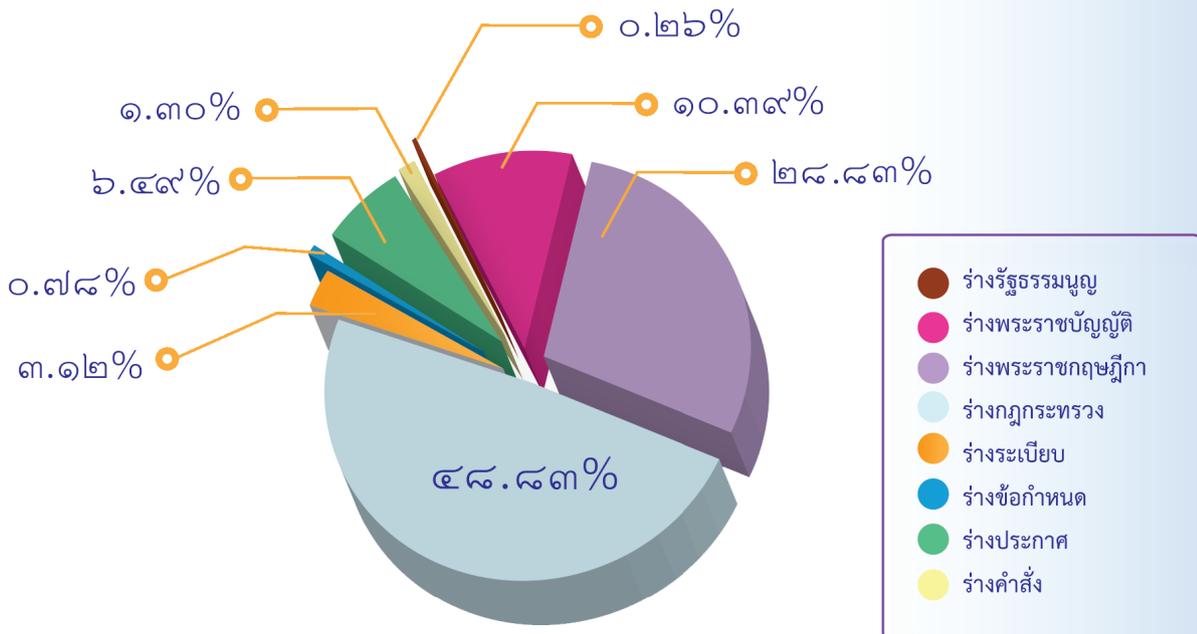
สถิติเรื่องรับ/เรื่องเสร็จ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

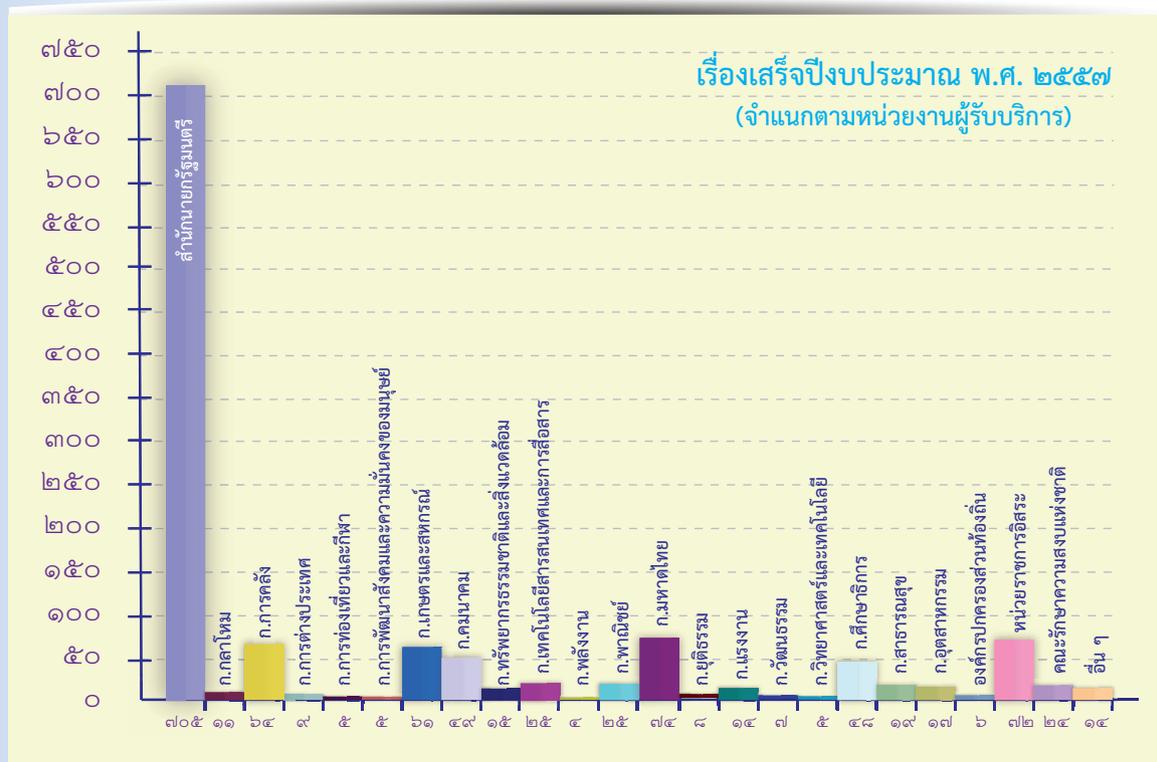
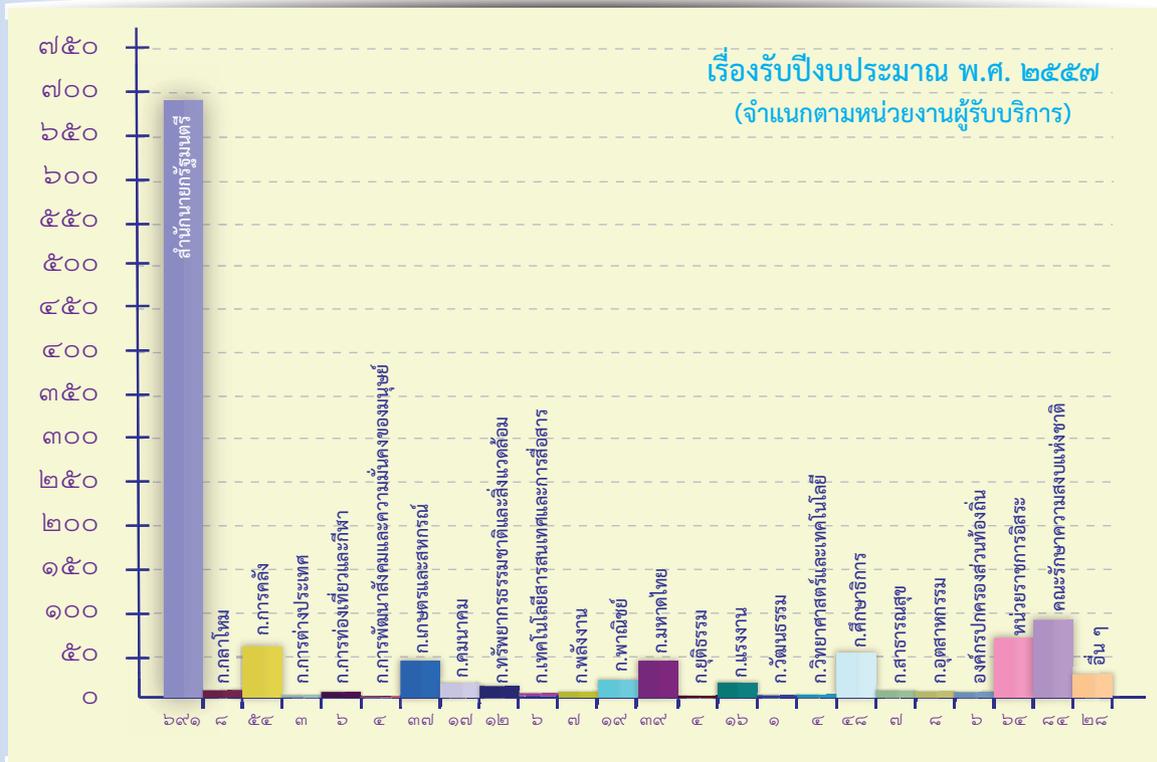

ร่างกฎหมายที่ได้รับมาเพื่อดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
(จำแนกตามประเภท)

ร่างกฎหมายที่ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
(จำแนกตามประเภท)

สรุปย่อความเห็นทางกฎหมาย
ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

การขอคืนรถยนต์ของกลางโดยเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้สูจริต ในกรณีที่มีการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

ในคดีลักลอบนำเข้ารถยนต์อันเป็นความผิดอาญาตามพระราชบัญญัติศุลกากร พระพุทธศักราช ๒๕๖๙ ได้มีการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ทำความตกลงระงับคดีโดยผู้ต้องหายินยอมชำระค่าปรับและให้บริบูรณ์ของกลางไว้เป็นของแผ่นดิน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงภายหลังว่ารถยนต์ของกลางเป็นทรัพย์สินที่ถูกโจรกรรมมา ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง อธิบดีกรมศุลกากรหรือคณะกรรมการจะนำข้อเท็จจริงที่ปรากฏภายหลังมาพิจารณาเพื่อเพิกถอนการระงับคดีได้หรือไม่

มาตรา ๑๐๒ กำหนดให้บุคคลใดถ้าจะต้องถูกฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากรฯ หากบุคคลนั้นยินยอมและใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันตามที่อธิบดีกรมศุลกากรจะเห็นสมควรแล้ว อธิบดีกรมศุลกากรย่อมมีอำนาจงดการฟ้องร้องได้ และมาตรา ๑๐๒ ทวิ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบและงดการฟ้องร้องสำหรับความผิดเกี่ยวกับการลักลอบหนีศุลกากรได้ บทบัญญัติทั้งสองเป็นการวางหลักเกณฑ์ในส่วนการเปรียบเทียบตามกฎหมาย ซึ่งมีผลให้คดีอาญาลีกกันตามมาตรา ๓๗ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับตามมาตรา ๓๙ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่โทษอาญาที่ได้เปรียบเทียบตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรฯ มีเพียงโทษปรับ โดยมีได้รวมถึงการยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน การตกลงยกของกลางให้เป็นของแผ่นดินตามข้อหรือจึงมิใช่การเปรียบเทียบโดยลงโทษปรับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้น หากผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของเจ้าหน้าที่แล้ว ผู้ต้องหาจะได้รับความคุ้มครองในการถูกฟ้องร้องต่อไปตามมาตรา ๑๐๒ หรือมาตรา ๑๐๒ ทวิ แล้วแต่กรณี อธิบดีกรมศุลกากรหรือคณะกรรมการจึงไม่อาจยกเรื่องเกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นขึ้นมาพิจารณาได้อีก

ประเด็นที่สอง กรมศุลกากรจะส่งมอบรถยนต์ของกลางคืนให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ ภายหลังคดีอาญา ระงับไปแล้วหรือไม่ หากต้องคืนรถยนต์จะมีผลกระทบต่อการระงับคดีที่ได้ยุติไปแล้วหรือไม่

เนื่องจากรถยนต์เป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของผู้สูจริต การตกลงยกรถยนต์ให้เป็นของแผ่นดินจึงไม่อาจกระทำได้ กรมศุลกากรเพียงครอบครองรถยนต์แทนเจ้าของที่แท้จริงเท่านั้น ดังนั้น กรมศุลกากรสามารถส่งมอบรถยนต์คืนให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์ตามมาตรา ๑๓๓๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ ทั้งนี้ การร้องขอคืนรถยนต์ดังกล่าวต้องกระทำภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๓๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อการทำความตกลงยกของกลางให้เป็นของแผ่นดินมิใช่การเปรียบเทียบโดยลงโทษปรับทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา การที่กรมศุลกากรคืนรถยนต์ให้แก่เจ้าของไปในภายหลัง ก็ไม่มีผลกระทบต่อคดีอาญาที่ได้ระงับไปแล้วแต่อย่างใด

(เรื่องเสรีจิติ ๗๘๒/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการขอคืนรถยนต์ของกลางโดยเจ้าของกรรมสิทธิ์ผู้สูจริตในกรณีที่มีการเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓))

อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปิดกั้นเว็บไซต์การพนันตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้ กรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือน ต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรม อันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงพยานหลักฐาน ต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ ดังนี้ จะอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติดังกล่าวเพื่อปิดเว็บไซต์ที่เปิดให้มีการเล่นการพนัน ได้หรือไม่

การใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ ต้องเป็นกรณีที่มีการกระทำที่พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิด เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฯ บัญญัติไว้เป็นความผิดเสียก่อน แต่โดยที่การนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับการพนันไม่ถือเป็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงไม่อาจ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๐ ได้ แม้ว่าการเปิดเว็บไซต์เพื่อให้มีการเล่นพนันจะเป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะ ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนก็ตาม

(เรื่องเสรีจที ๑๐๒๔/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปิดกั้น เว็บไซต์การพนันตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑))

การดำเนินการของบริษัทเอกชนที่มีลักษณะเป็นการละเมิดอำนาจสิทธิขาดในการรับส่งจดหมาย

มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ กำหนดห้ามบุคคลซึ่งไม่มีอำนาจตามกฎหมายกระทำการเกี่ยวกับการนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตร โดยทางอื่นนอกจากทางไปรษณีย์ เมื่อกรมได้จัดการไปรษณีย์ขึ้นในพื้นที่นั้น ๆ แล้ว ดังนี้ การที่การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) ทำสัญญาตั้งบริษัทเอกชนเป็นตัวแทนดำเนินการส่งใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้าให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า จะถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิขาดของบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ในการจัดการไปรษณีย์ ตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ฯ หรือไม่

การกระทำของ กฟน. ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้ไฟฟ้าทราบถึงปริมาณไฟฟ้าที่ใช้และค่าไฟฟ้าที่ต้องชำระให้แก่ กฟน. ใบแจ้งหนี้ดังกล่าวจึงเป็นการส่งข่าวสารส่วนตัวระหว่าง กฟน. กับผู้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งเข้าลักษณะเป็นจดหมายตามข้อ ๖๙ ของไปรษณีย์นิตเทศ อันเป็นสมุดกฏข้อบังคับ คำสั่ง หรือประกาศว่าด้วยการไปรษณีย์ทั่วไปที่ต้องปฏิบัติตามความในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ฯ ดังนั้น การส่งใบแจ้งหนี้ไฟฟ้าในพื้นที่ที่บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดการไปรษณีย์ขึ้นแล้ว จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ฯ

แต่โดยที่มาตรา ๖ (๒) ได้ยกเว้นให้กับการส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรที่ผู้ส่งได้จัดให้ผู้เดินทางสี่พิเศษถือไป และเกี่ยวข้องกับกิจธุระของผู้ส่งหรือผู้รับโดยเฉพาะ และผู้เดินทางสี่พิเศษนั้นต้องห้ามมิให้รับจดหมายหรือไปรษณียบัตรจากผู้อื่น หรือนำส่งจดหมายหรือไปรษณียบัตรให้แก่ผู้อื่น ดังนั้น กรณีตามข้อหาหรือจึงสามารถกระทำได้ตามบทบัญญัติดังกล่าว แต่ทั้งนี้ บริษัทเอกชนผู้เดินทางสี่พิเศษจะต้องส่งเฉพาะใบแจ้งหนี้ค่าไฟฟ้าของ กฟน. เท่านั้น โดยจะรับจดหมายหรือไปรษณียบัตรของผู้อื่นไปส่งด้วยมิได้ มิฉะนั้นจะมีความผิดตามมาตรา ๖๑ (ก) แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ฯ

(เรื่องเสรีจที่ ๑๓๓๕/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการของบริษัทเอกชนที่มีลักษณะเป็นการละเมิดอำนาจสิทธิขาดในการรับส่งจดหมาย, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การดำเนินการทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. กบอดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ

ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญสามารถดำเนินการสั่งลงโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) กับข้าราชการพลเรือนที่เกษียณอายุราชการไปแล้วได้หรือไม่

ตามมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดว่าข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญจะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่การพิจารณาลงโทษจะสามารถกระทำได้เพียงใดและอย่างไรย่อมเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้การพิจารณาลงโทษทางวินัยกับข้าราชการพลเรือนสามัญที่ออกจากราชการแล้วนั้น ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรง หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวข้องกับราชการ หรือความผิดลหุโทษก่อนวันที่จะออกจากราชการ และต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ซึ่งในกรณีที่มีการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น มาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ให้ถือว่า การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่ยุติโดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก กรณีจึงต้องถือว่าการไต่สวนของกรรมการ ป.ป.ช. มีผลอย่างเดียวกับการสอบสวนทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ดังนั้น หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าข้าราชการพลเรือนสามัญได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยร้ายแรง ฯลฯ ก่อนออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการไต่สวนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญพ้นจากราชการแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็ย่อมสามารถดำเนินการสั่งลงโทษทางวินัยได้ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(เรื่องเสร็จที่ ๑๓๖๒/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. กบอดีตข้าราชการพลเรือนสามัญ, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช

ประเด็นที่หนึ่ง สมเด็จพระสังฆราชมีอำนาจการประหารโดยมิได้ทรงแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนไว้ อีกทั้งสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ก็ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ มหาเถรสมาคมจึงได้มีมติแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรา ๑๐ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ต่อมาสมเด็จพระสังฆราชได้สิ้นพระชนม์ลง ดังนั้น มติมหาเถรสมาคมดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับให้คณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้อีกหรือไม่

เมื่อสมเด็จพระสังฆราชได้สิ้นพระชนม์ เหตุแห่งการแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชด้วยเหตุที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายกมีอำนาจการประหาร ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรา ๑๐ วรรคห้า ย่อมเป็นอันสิ้นสุดลง ดังนั้น มติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชจึงไม่อาจใช้บังคับได้ต่อไป

ประเด็นที่สอง หากคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ การดำเนินการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง จำต้องนำความในวรรคห้ามาประกอบการพิจารณาด้วยหรือไม่

มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ฯ บัญญัติไว้ในกรณีไม่มีสมเด็จพระสังฆราช ให้สมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช ส่วนกรณีการแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชตามมาตรา ๑๐ วรรคห้า นั้น ถือเป็นข้อยกเว้นที่อาจกระทำได้เมื่อกรรมการมหาเถรสมาคมเห็นเป็นการสมควรว่า ควรมีการแต่งตั้งคณะผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราชแทนสมเด็จพระราชาคณะผู้มีอาวุโสสูงสุดโดยสมณศักดิ์ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง

(เรื่องเสร็จที่ ๑๓๙๘/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒))

การนำผลพลอยได้จากการผลิตน้ำตาลทรายและน้ำอ้อย จากการหีบอ้อยผลิตน้ำตาลทรายไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อื่น

พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. ๒๕๒๗ มาตรา ๔ นิยามคำว่า “น้ำตาลทราย” หมายความว่า น้ำตาลที่ผลิตได้จากอ้อย และหมายความรวมถึงน้ำอ้อยซึ่งเคี้ยวเป็นน้ำเชื่อมหรือรูปอื่นเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทราย และในกรณีที่มีการนำผลพลอยได้มารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทราย ให้หมายความรวมถึงผลพลอยได้ด้วย และนิยามคำว่า “ผลพลอยได้” หมายความว่า กากน้ำตาล และหมายความรวมถึงผลพลอยได้อื่นใดที่ได้จากการผลิตน้ำตาลทราย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การนำกากน้ำตาล กากอ้อย หรือกากตะกอนกรองอันเป็นผลพลอยได้จากการผลิตน้ำตาลทรายไปผลิตเป็นเอทานอล ไฟฟ้า หรือปุ๋ยนั้น ผลผลิตดังกล่าวถือเป็นผลพลอยได้ที่ต้องนำมารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายหรือไม่

ตามบทนิยาม ผลพลอยได้หมายความรวมถึงเฉพาะผลพลอยได้ที่เกิดขึ้นจากการผลิตน้ำตาลทรายโดยตรงเท่านั้น ดังนี้ การนำกากน้ำตาล กากอ้อย หรือกากตะกอนกรองที่เป็นผลพลอยได้โดยตรงไปใช้ในการผลิตเอทานอล ไฟฟ้า หรือปุ๋ย อีกชั้นหนึ่ง จึงไม่อาจถือได้ว่าผลผลิตดังกล่าวเป็นผลพลอยได้ตามมาตรา ๔ และไม่อาจนำมารวมเพื่อคำนวณราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิตและจำหน่ายน้ำตาลทรายได้

ประเด็นที่สอง น้ำอ้อยที่เกิดจากการหีบอ้อยผลิตน้ำตาลทรายที่ได้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อื่นโดยไม่ผ่านกระบวนการเคี้ยวเป็นน้ำเชื่อมเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ หรือไม่

พระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และคุ้มครองรักษาผลประโยชน์ของชาวไร้อ้อยในด้านการผลิตและจำหน่ายอ้อย โดยมีการจัดระบบและควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยและน้ำตาลทรายที่ผลิตจากอ้อยของชาวไร้อ้อย โดยให้ชาวไร้อ้อยและเจ้าของโรงงานน้ำตาล ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมกับทางราชการตั้งแต่การเริ่มต้นผลิตอ้อยจนไปถึงการจัดสรรเงินรายได้จากการขายน้ำตาลทราย ดังนั้น แม้น้ำอ้อยที่ได้นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อื่นจะยังไม่ผ่านกระบวนการเคี้ยวเป็นน้ำเชื่อมเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทราย ซึ่งไม่อยู่ในนิยามความหมายของคำว่า “ผลพลอยได้” หรือ “น้ำตาลทราย” แต่เมื่อน้ำอ้อยดังกล่าวเกิดจากการหีบอ้อยที่ชาวไร้อ้อยได้ปลูกเพื่อส่งโรงงานภายใต้ระบบการควบคุมการผลิตและจำหน่ายอ้อยตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทรายฯ น้ำอ้อยที่ได้มาจากการหีบอ้อยจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งโรงงานมีหน้าที่ต้องนำไปใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายตามชนิด คุณภาพ และปริมาณที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายกำหนด รวมตลอดทั้งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปด้วย

(เรื่องเสรีจิติ ๑๔๙๗/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การนำผลพลอยได้จากการผลิตน้ำตาลทรายและน้ำอ้อยจากการหีบอ้อยผลิตน้ำตาลทรายไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อื่น, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีชุดใหม่จะเข้าทำหน้าที่ และหากเป็นการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากอายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภา คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะต้องปฏิบัติหน้าที่เท่าที่จำเป็นภายใต้เงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน (๑) ถึง (๔) ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การใช้อำนาจแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ การเสนอชื่อบุคคลเข้ารับการสรรหาและการลงมติออกเสียงเลือกกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจและนิติบุคคลที่กระทรวงการคลังถือหุ้น เป็นการกระทำที่มีผลผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปอันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบแนวทางปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๑๘๑ ทั้งยังบัญญัติขยายความตามความเข้าใจของคณะรัฐมนตรีให้กว้างขวางออกไปด้วย การดำเนินการใดในระหว่างอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปของคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจึงอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์และข้อห้ามตามมาตรา ๑๘๑ และมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีนั้นได้วางแนวทางว่าการแต่งตั้งบุคคลใดเป็นกรรมการตามกฎหมายย่อมมีผลเป็นการผูกพันไปถึงคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ ดังนั้น การใช้อำนาจแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ถ้าคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจดังกล่าวเป็นคณะกรรมการตามกฎหมายในความหมายของมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ย่อมกระทำไม่ได้

อย่างไรก็ดี กรณีที่รัฐวิสาหกิจใดมีฐานะเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด การแต่งตั้งกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นย่อมเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ไม่ใช่อำนาจของคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรี การเสนอชื่อบุคคลเพื่อให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงคะแนนแต่งตั้งก็ดี การลงคะแนนเพื่อเลือกบุคคลเป็นกรรมการในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นก็ดี ล้วนเป็นการรักษาสิทธิของส่วนราชการเจ้าของหุ้นและรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ จึงไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๑ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

ประเด็นที่สอง การมอบอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจและนิติบุคคลที่กระทรวงการคลังถือหุ้น ให้แก่ปลัดกระทรวงการคลังโดยต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ สามารถกระทำได้หรือไม่

หากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ หรือมีอำนาจในการดำเนินการในฐานะผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้น ย่อมสามารถมอบอำนาจดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการมอบอำนาจตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

อย่างไรก็ตาม การมอบอำนาจเป็นเรื่องเฉพาะตัวของเจ้าของอำนาจ ไม่มีผลผูกพันเจ้าของอำนาจที่เข้ามาดำรงตำแหน่งภายหลัง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคำสั่งมอบอำนาจตามข้อหาหรือเป็นการมอบอำนาจของรัฐมนตรีฯ คนเดิม ย่อมไม่มีผลเป็นการมอบอำนาจของรัฐมนตรีฯ คนปัจจุบัน หากรัฐมนตรีฯ คนปัจจุบันประสงค์จะมอบอำนาจให้ใคร อย่งไร ก็ต้องทำคำสั่งมอบอำนาจขึ้นใหม่

(เรื่องเสร็จที่ ๑๒๗/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อันเนื่องมาจากการยุบสภาผู้แทนราษฎร, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑)

การแต่งตั้งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีซึ่งพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากอายุสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภา จะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเท่าที่จำเป็น โดยจะต้องไม่ใช่อำนาจแต่งตั้งหรือโยกย้ายข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ในการแต่งตั้งอธิการบดี นายกสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาผู้ทรงคุณวุฒินั้น การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลที่สมควรเสนอเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือกรณีที่รัฐมนตรีฯ อาศัยอำนาจตามกฎหมายแต่งตั้งหรือเสนอรายชื่อให้แต่งตั้ง จะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่มาของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐต่าง ๆ นั้น มาจากการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลที่ได้มาหรือได้รับการสรรหาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา และเป็นบุคคลที่สภาสถาบันอุดมศึกษาให้ความเห็นชอบการกระทำตามข้อหาหรือเป็นเพียงการดำเนินการเพื่อให้มีการนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีไม่ได้มีอำนาจในการแต่งตั้งแต่อย่างใด จึงมิใช่กรณีเข้าข่ายต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๑ (๑) และสำหรับมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่บัญญัติให้กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิมีที่มาจากการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีฯ นั้น กรณีดังกล่าวรัฐมนตรีฯ มีอำนาจแต่เพียงการถวายคำแนะนำ มิได้มีอำนาจแต่งตั้ง ทั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของสภามหาวิทยาลัยก็มิใช่ข้าราชการหรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ

ในกรณีสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อหาหรือมิใช่ข้าราชการหรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น แม้มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ จะกำหนดให้รัฐมนตรีฯ มีอำนาจแต่งตั้งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ การใช้อำนาจดังกล่าวก็ไม่ขัดต่อมาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ แต่อย่างใด และเมื่อเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย ก็ไม่ถือเป็นการกระทำที่มีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดถัดไปตามมาตรา ๑๘๑ (๓) เพราะบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์เพื่อห้ามคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมิให้ดำเนินงานหรือโครงการที่เป็นการกระทำในเชิงนโยบาย แต่ไม่ได้ห้ามที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

ประเด็นที่สอง การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ จะถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อมาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ หรือไม่

การกระทำตามข้อหาหรือเป็นเพียงการดำเนินการเพื่อให้มีการนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งบุคคลให้มีตำแหน่งทางวิชาการ แต่ตามกฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาและพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชนฯ คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมิได้มีอำนาจในการแต่งตั้งหรือคัดเลือกให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งตำแหน่งศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ กรณีจึงไม่ขัดต่อมาตรา ๑๘๑ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ

(เรื่องเสร็จที่ ๓๔๓/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งอธิการบดี นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ และศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ ภายหลังการยุบสภาผู้แทนราษฎร, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) ได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ออกประกาศ กทช. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (บริการ USO) ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องจัดสรรเงินรายได้ให้แก่กองทุนพัฒนาบริการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ต่อมา เมื่อพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลใช้บังคับพร้อมกับยกเลิกพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงมีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (กสทช.) ใช้อำนาจดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแทน กทช. แต่ทั้งนี้พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ก็ได้กำหนดบทเฉพาะกาลให้กฎที่ออกตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และจนกว่าจะมีกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม สำนักงาน กสทช. เห็นว่ามาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติที่กำหนดรายละเอียดการดำเนินการจัดให้มีบริการ USO เป็นขั้นตอนตามลำดับ โดยกำหนดให้ กสทช. ต้องจัดทำแผนดำเนินการจัดให้มีบริการ USO ก่อน แล้วจึงจะประกาศกำหนดค่าใช้จ่ายที่จะเรียกเก็บด้วยเหตุดังกล่าว ประกาศ กทช. ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ที่กำหนดให้มีการส่งเงินเข้ากองทุนฯ โดยไม่จำเป็นต้องมีแผนดำเนินการจัดให้มีบริการ USO ก่อนก็ได้ จึงขัดหรือแย้งกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และย่อมสิ้นผลไปเมื่อพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น ความเห็นของสำนักงาน กสทช. ถูกต้องหรือไม่

มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้เพิ่มบทบัญญัติที่นอกเหนือจากพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ โดยให้อำนาจแก่ กสทช. ในการกำหนดแผนดำเนินการจัดให้มีบริการ USO เท่านั้น ส่วนเรื่องการกำหนดค่าใช้จ่ายที่จะเรียกเก็บจากผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมนั้น มีการกำหนดไว้อยู่แล้วในพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคมฯ ทั้งมาตรา ๕๐ ก็มีได้บัญญัติให้ค่าใช้จ่ายที่จะเรียกเก็บนั้นต้องเป็นไปตามประมาณการค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินการจัดให้มีบริการ USO การเรียกเก็บค่าใช้จ่ายหรือให้จัดสรรเงินรายได้จากการประกอบกิจการให้แก่กองทุนฯ จึงเป็นขั้นตอนที่สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องกำหนดให้มีแผนดำเนินการจัดให้มีบริการ USO ก่อน ดังนั้น ประกาศ กทช. ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงสอดคล้องกับมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ และยังคงมีผลบังคับใช้ได้ต่อไปตามบทเฉพาะกาลแห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ จนถึงวันที่มีการยกเลิกประกาศ กทช. ดังกล่าวโดยประกาศของ กสทช.

(เรื่องเสร็จที่ ๓๘๖/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕)

ปัญหาเกี่ยวกับการมีไม้หวงห้ามไว้ในครอบครอง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ (๔) วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติให้ “ไม้แปรรูป” หมายความว่า ไม้ที่ได้แปรรูปแล้ว และรวมถึงไม้ที่อยู่ในสภาพพรางว่าเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรืออยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้าง หรือเครื่องใช้อันไม่ชอบด้วยลักษณะทั่ว ๆ ไป หรือผิดปกติวิสัย และมาตรา ๔ (๔) วรรคสอง บัญญัติให้ไม้ที่อยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้ รวมทั้งไม้ที่เคยอยู่ในสภาพดังกล่าวและผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าได้เคยมีสภาพเช่นนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มีใช้ไม้สัก และห้าปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำว่า “สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า รวมถึง เสาไฟฟ้า เสากระตุ้ร้ว เสาคอกเลี้ยงสัตว์ หรือสิ่งอื่นใดซึ่งมิได้นำไม้มาประกอบเป็นที่อยู่หรือที่พักอาศัยด้วยหรือไม่

เมื่อพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ ไม่ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “สิ่งปลูกสร้าง” ไว้เป็นการเฉพาะ ย่อมเข้าใจได้ว่ากฎหมายไม่ได้มุ่งประสงค์ให้ถ้อยคำดังกล่าวมีความหมายพิเศษต่างจากความหมายอันเป็นที่เข้าใจได้โดยทั่วไป จึงต้องพิจารณาความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งได้ให้ความหมายไว้ว่า “สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า อาคารบ้านเรือนที่ทำโดยวิธีฝังเสาลงในดิน

ในขณะที่ “เสา” ตามพจนานุกรมฯ หมายความว่า ท่อนไม้สำหรับใช้เป็นหลักหรือเป็นเครื่องรองรับ สิ่งอื่นมีเรือน เป็นต้น เช่น เสาเรือน เสาโทรเลข เมื่อเสาประเภทต่าง ๆ ตามข้อหาหรือมิใช่อาคารบ้านเรือนที่ทำโดยวิธีการฝังเสาลงในดิน จึงไม่มีลักษณะเป็น สิ่งปลูกสร้าง แต่อย่างไรก็ดี ส่วนไม้ที่อยู่ในลักษณะของสิ่งอื่นใดซึ่งมิได้นำมาประกอบเป็นที่อยู่หรือที่พักอาศัยนั้น ก็มีความชัดเจนแล้วว่ามิได้อยู่ในลักษณะที่เป็นอาคารบ้านเรือนที่ทำโดยวิธีฝังเสาลงในดิน

ประเด็นที่สอง คำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔ (๔) วรรคสอง หมายถึงไม้ที่ต้องผ่านการแปรรูปมาแล้ว หรือหมายความว่า ไม้ในลักษณะเป็นต้น เป็นกอ หรือเป็นเถา แม้จะมีไม้บัญญัติถ้อยคำไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นไม้แปรรูป แต่เมื่อถ้อยคำดังกล่าวได้บัญญัติอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “ไม้แปรรูป” ประกอบกับความในตอนที่ท้ายยังบัญญัติว่า มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป ดังนั้น คำว่า “ไม้” ตามมาตรา ๔ (๔) วรรคสอง จึงหมายถึงไม้ที่มีการแปรรูปมาก่อน

ประเด็นที่สาม มาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ บัญญัติห้ามผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งไม้หวงห้ามอันยังมีไม้แปรรูป โดยไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงหรือรอยตรารัฐบาลขาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้ การมีหนังสือสัญญาซื้อขายไม้จะถือว่าเป็นการพิสูจน์การได้ไม้นั้นมาโดยชอบตามบทบัญญัติดังกล่าวหรือไม่

พระราชบัญญัติป่าไม้ฯ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองไม้และของป่า เพื่อสงวนและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมการทำไม้ การครอบครอง การแปรรูป รวมทั้งการนำเคลื่อนที่ซึ่งไม้และของป่า ให้ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือมีหลักฐานแสดงที่มาว่าได้ไม้ หรือของป่ามาโดยถูกต้องตามกระบวนการที่กฎหมายว่าด้วยป่าไม้บัญญัติไว้ เพื่อป้องกันการลักลอบตัดไม้หรือเก็บหาของป่าอย่างผิดกฎหมายแล้วนำมาสวมสิทธิ์ว่าเป็นไม้หรือของป่าที่ได้มาอย่างถูกต้อง ดังนั้น ในการจะพิสูจน์ถึงการได้ไม้นั้นมาโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น จะต้องพิสูจน์ว่า ได้ไม้นั้นมาด้วยวิธีการใด รวมทั้งต้องพิสูจน์ถึงแหล่งที่มาของไม้ซึ่งตนครอบครองอยู่ว่ามีแหล่งที่มาอย่างถูกต้องตามกฎหมายและมีได้เป็นการได้ไม้นั้นมาโดยการลักลอบตัดไม้ผิดกฎหมายด้วย

ประเด็นที่สี่ ผู้ประกอบอาชีพค้าไม้เก่าซึ่งครอบครองไม้ที่มีการแปรรูปแล้วและมีร่องรอยการใช้ประโยชน์ เป็นสิ่งปลูกสร้าง เครื่องใช้ หรือสิ่งอื่นใดมาก่อน มีหน้าที่พิสูจน์ให้ได้ว่าไม้ดังกล่าวเคยมีสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรือ เครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีตามมาตรา ๔ (๔) วรรคสอง หรือไม่ และหากพิสูจน์ไม่ได้ จะมีความผิดตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ (มีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยมิชอบ) หรือไม่

มาตรา ๔ (๔) วรรคสอง บัญญัติเป็นกรณียกเว้นสำหรับไม้ที่มีการแปรรูปมาก่อนว่า หากผู้ครอบครอง พิสูจน์ได้ว่าเคยอยู่ในสภาพเป็นสิ่งปลูกสร้างหรืออยู่ในสภาพเป็นเครื่องใช้มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีสำหรับไม้อื่นที่มีไซ้ ไม้สักและห้าปีสำหรับไม้สัก มิให้ถือว่าเป็นไม้แปรรูป จึงเห็นได้ว่า บุคคลผู้ที่ครอบครองไม้เป็นผู้มีหน้าที่พิสูจน์ และหาก ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ไม้เก่าที่ครอบครองก็ยังคงเป็นไม้แปรรูปอยู่ และอาจมีความผิดตามมาตรา ๔๘ ได้

ประเด็นที่ห้า ผู้ประกอบอาชีพค้าไม้เก่าหรือลูกจ้างที่มีการครอบครองไม้แปรรูปไม่เกินจำนวนที่กำหนด ไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ จะมีความผิดตามมาตรา ๗๐ ได้หรือไม่

มาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ บัญญัติความผิดในกรณีตัวการซึ่งรับไว้ด้วยประการใด ซ่อนเร้น จำหน่าย หรือช่วยพาเอาไปเสียให้พ้นซึ่งไม้หรือของป่า ที่ตนรู้อยู่แล้วว่าเป็นไม้หรือของป่าที่มีผู้ได้มาโดยการกระทำความ ผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ จึงเห็นได้ว่าเป็นความผิดซึ่งกำหนดองค์ประกอบของความผิดและฐานความผิดไว้แตกต่าง จากมาตรา ๔๘ ซึ่งเป็นเรื่องการมีไม้แปรรูปไว้ในครอบครองโดยมิชอบ การกระทำใดที่ครบองค์ประกอบความผิด ตามมาตรา ๗๐ ก็จะมี ความผิดตามมาตราดังกล่าว ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะมีความผิดตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าไม้ฯ หรือไม่ก็ตาม

(เรื่องเสรีจที ๓๘๗/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการมีไม้หวงห้ามไว้ในครอบครอง ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗

ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญาว่าด้วยการอารักขาพืชระหว่างประเทศ (International Plant Protection Convention (IPPC)) โดยในทางปฏิบัติระหว่างประเทศเกี่ยวกับการนำเข้าวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ หากมีการประทับตรา IPPC ตามมาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรการสุขอนามัยพืช (International Standards Phytosanitary Measures) ฉบับที่ ๑๕ (ISPM 15) แล้ว ประเทศภาคีจะให้การยอมรับว่าผ่านการควบคุมศัตรูพืชหรือปลอดจากศัตรูพืชแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาอีก แต่ในส่วนของพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ กำหนดให้การนำเข้าสิ่งต้องห้าม สิ่งกักัด หรือสิ่งไม่ต้องการห้ามจะต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง วัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้สำหรับบรรจุสินค้าถือเป็น “พืช” ตามบทนิยามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติกักพืชฯ (ซึ่งอาจถูกกำหนดให้เป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักัด) หรือไม่

คำว่า “พืช” ตามพระราชบัญญัติกักพืชฯ หมายความว่า พันธุ์พืชทุกชนิดทั้งพืชบก พืชน้ำ และพืชประเภทอื่น รวมทั้งส่วนหนึ่งส่วนใดของพืช เช่น ต้น ตา ตอ แขนง หน่อ กิ่ง ใบ ราก เหง้า หัว ดอก ผล เมล็ด เชื้อ และสปอร์ของเห็ด ไม่ว่าจะยังทำพันธุ์ได้หรือตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงตัวห้ำ ตัวเบียน ตัวไหม ไช้ไหม รังไหม ผีง รังผึ้ง และจุลินทรีย์ด้วย จากบทนิยามดังกล่าว พืชย่อมหมายถึงบรรดาพรรณพืชหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชในลักษณะที่เห็นได้โดยสภาพว่าเป็นพืชหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพืชชนิดใดชนิดหนึ่งโดยที่ยังไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปจากลักษณะของการเป็นพืชชนิดนั้น ๆ ดังนั้น วัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ซึ่งโดยสภาพได้ถูกแปรรูปมาจากพืชเพื่อใช้สำหรับบรรจุสินค้าย่อมไม่อาจถือเป็น “พืช” ตามพระราชบัญญัติกักพืชฯ แต่ถือได้ว่าเป็น “พาหะ” ตามบทนิยามในมาตรา ๔ ที่อาจเป็นสื่อนำศัตรูพืช (ซึ่งอาจถูกกำหนดให้เป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักัดได้เช่นกัน)

ประเด็นที่สอง วัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้สำหรับบรรจุสินค้าที่ประทับตรา IPPC ตาม ISPM 15 ซึ่งถือว่ามีผ่านการฆ่าเชื้อแล้ว สามารถนำเข้าโดยไม่ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชตามพระราชบัญญัติกักพืชฯ ได้หรือไม่

พระราชบัญญัติกักพืชฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าที่ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย ๓ กรณี ได้แก่ การนำเข้าสิ่งต้องห้ามตามมาตรา ๘ การนำเข้าสิ่งกักัดตามมาตรา ๙ และการนำเข้าสิ่งไม่ต้องการห้ามตามมาตรา ๑๑ ดังนั้น การนำเข้าพืชหรือพาหะจึงต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย ตามกฎหมายและข้อกำหนดของประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศผู้นำเข้า

ประเด็นที่สาม การออกประกาศกำหนดให้วัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้เป็นสิ่งกักัดตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืชฯ เพื่อที่จะสามารถกำหนดข้อยกเว้นให้วัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ที่มีการประทับตรา IPPC ISPM 15 ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย สามารถทำได้หรือไม่

การออกประกาศกำหนดชื่อพืช ศัตรูพืช หรือพาหะเป็นสิ่งต้องห้ามหรือสิ่งกักัดตามมาตรา ๖ มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันมิให้ศัตรูพืชระบาด หรือเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อม หรือสุขอนามัยของมนุษย์ แต่ความประสงค์ตามข้อหาหรือต้องการใช้เพื่อให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วยการนำเข้าเท่านั้น จึงเห็นว่ากรณีดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๖ อย่างแท้จริง จึงไม่สามารถทำได้

(เรื่องเสร็จที่ ๔๐๕/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าวัสดุบรรจุภัณฑ์ไม้ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗)

การบังคับใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลกุดน้ำใส
เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๑
กับการประกอบกิจการปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ประเด็นที่หนึ่ง ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียมซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ จะต้องดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือไม่

การประกอบกิจการปิโตรเลียมอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติปิโตรเลียมฯ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะและยังถือเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ จึงเป็นกรณีที่มีกฎหมายสองฉบับกำหนดมาตรการกำกับดูแลการประกอบกิจการปิโตรเลียมเพื่อให้มีความปลอดภัยหรือไม่ให้เกิดอันตรายต่อบุคคลและความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม

เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่า ในขณะที่ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียมได้เริ่มโครงการนั้น ได้มีข้อบังคับองค์การบริหารส่วนตำบลควบคุมการประกอบกิจการค้าซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพในพื้นที่ประกอบการใช้บังคับอยู่แล้ว แม้ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลจะได้รับการจัดตั้งเป็นเทศบาล แต่โดยผลของมาตรา ๔๒ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งกำหนดให้บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่ ต่อมาเมื่อเทศบาลได้ตราเทศบัญญัติในเรื่องดังกล่าวขึ้นใหม่ ผู้รับสัมปทานประกอบกิจการปิโตรเลียมจึงยังคงมีหน้าที่ยื่นขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นอยู่เช่นเดิม

ประเด็นที่สอง ในกรณีที่ความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขขัดแย้งกับความเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ผู้รับสัมปทานจะต้องดำเนินการอย่างไร

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายโดยอ้อมมีอำนาจและดุลพินิจตามกรอบแห่งอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายนั้น ๆ การใช้อำนาจหรือดุลพินิจเกินกรอบที่กฎหมายกำหนดย่อมเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ในกรณีที่ผลของการใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเกิดขัดแย้งกัน ย่อมเป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายทั้งสองฉบับพิจารณาร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อยุติที่ประชาชนผู้รับคำสั่งสามารถปฏิบัติได้ และในขณะเดียวกันประชาชนย่อมมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้

(เรื่องเสร็จที่ ๔๒๐/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การบังคับใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลกุดน้ำใส เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับการประกอบกิจการปิโตรเลียมที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

อำนาจของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กรณีของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน))

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (บมจ. การบินไทย) ได้หาเงินกู้ตามโครงการจัดหาเครื่องบิน โดยผู้ค้ำประกันเงินกู้กำหนดเงื่อนไขพิเศษที่ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี การให้คำรับรองเงื่อนไขพิเศษดังต่อไปนี้จะถือเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป อันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๘๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

๑. ให้กระทรวงการคลังรับรองว่าหากจำเป็นจะต้องส่งมอบเครื่องบินคืนตามเงื่อนไขของสัญญา กระทรวงการคลังพร้อมที่จะช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการถอนทะเบียนเครื่องบิน การส่งมอบเครื่องบิน เท่าที่กระทำได้ตามกฎหมาย

เงื่อนไขดังกล่าวเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจำต้องดำเนินการอยู่แล้ว การที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้ความเห็นชอบจึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

๒. กำหนดให้การกู้เงินนี้จะได้รับยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่ายและภาษีมูลค่าเพิ่ม

ตามข้อเท็จจริงเป็นการรับรองว่ากิจการที่เกี่ยวข้องได้รับการยกเว้นภาษีหัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา ๕ สัตต (๒) (ข) แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๐๐ ส่วนกรณีของภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา ๘๓/๖ แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้น จึงเป็นการรับรองในเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติไว้อยู่แล้ว มิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

๓. หาก บมจ. การบินไทย จะกู้เงินในรูปแบบ Asset Based Financing ในอนาคต และมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน กระทรวงการคลังจะต้องให้คำมั่นว่าจะให้การค้ำประกันสำหรับการกู้เงินของ บมจ. การบินไทย ในครั้งนี้อย่างเท่าเทียมกัน

ที่ผ่านมากระทรวงการคลังมีแนวทางปฏิบัติว่าจะไม่ค้ำประกันการกู้เงินในลักษณะนี้มาโดยตลอด ดังนั้น แม้การให้คำรับรองตามเงื่อนไขนี้อาจมีผลเป็นการผูกพันคณะรัฐมนตรีชุดต่อไปก็ตาม แต่เมื่อได้คำนึงถึงหลักปฏิบัติของกระทรวงการคลังดังกล่าวแล้ว การให้คำรับรองเงื่อนไขพิเศษนี้เป็นการรับให้คำรับรองแนวทางปฏิบัติของกระทรวงการคลังที่จะไม่ค้ำประกันให้กับการกู้เงินในรูปแบบ Asset Based Financing จึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

๔. รับรองว่าผู้จดทะเบียนหรือผู้ได้รับมอบอำนาจสามารถถอนทะเบียนเครื่องบิน ส่งมอบเครื่องบิน และนำเครื่องบินออกนอกประเทศได้ ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗

กรณีนี้เป็นการรับรองการปฏิบัติตามบทบัญญัติกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ดังนั้น จึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

๕. ให้กระทรวงคมนาคมยืนยันเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่เกิดการผิดสัญญา ผู้ค้ำประกันสามารถถือครอง ครอบครอง ควบคุม และรักษาเครื่องบินภายนอกประเทศได้โดยปราศจากสิทธิยึดเหนี่ยวหรือสิทธิอื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ

เงื่อนไขนี้สอดคล้องกับหลักกฎหมายทั่วไป เนื่องจาก บมจ. การบินไทย ใช้วิธีการเช่าซื้อเครื่องบิน ดังนั้น กรรมสิทธิ์ในเครื่องบินจึงยังไม่เป็นของ บมจ. การบินไทย ทำให้หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการใด ๆ กับเครื่องบินดังกล่าวได้ จึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป แต่มีข้อสังเกตว่าเงื่อนไขดังกล่าวไม่น่าจะอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคม

๖. รัฐบาลไทยจะไม่ริบ ยึด เว้นคืน โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือใช้เครื่องบินโดยไม่จ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน

การให้คำรับรองในกรณีนี้เป็นการรับรองในเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติไว้อยู่แล้ว จึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

๗. ให้อนุญาตตุลาการเป็นผู้ตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาท

การอนุมัติให้ใช้ข้อสัญญาอนุญาตตุลาการเป็นการอนุมัติที่มีผลผูกพันเฉพาะกรณีเท่านั้น ไม่ผูกพันในกรณีอื่น ๆ จึงมิได้เป็นการกระทำอันมีผลเป็นการสร้างความผูกพันต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป

(เรื่องเสร็จที่ ๕๕๓/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (กรณีของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)), คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

อำนาจของ กสทช. ในการออกประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของเนื้อหารายการที่ต้องห้ามมิให้ออกอากาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดห้ามออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระบางประการ เช่น กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ หรือมีผลกระทบให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจ โดยไม่ได้กำหนดลักษณะและประเภทของเนื้อหารายการเอาไว้โดยชัดเจน ดังนั้น คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) จะมีอำนาจออกประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของเนื้อหารายการที่ต้องห้าม เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาตามมาตรา ๓๗ ได้หรือไม่

แม้มาตรา ๒๗ (๖) (๑๖) และ (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ จะให้อำนาจแก่ กสทช. ในการออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอันเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ก็ตาม แต่มาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเฉพาะ มิได้บัญญัติให้อำนาจ กสทช. ในการออกระเบียบหรือประกาศใด ๆ ดังนั้น กสทช. จึงไม่มีอำนาจออกประกาศเพื่อกำหนดลักษณะและประเภทของเนื้อหารายการที่ต้องห้ามมิให้ออกอากาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ อย่างไรก็ตาม กสทช. ในฐานะองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และมีอำนาจติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำ อาจกำหนดแนวทางการพิจารณารายการที่อาจมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๗ เพื่อให้กรรมการซึ่งได้รับมอบหมายจาก กสทช. ใช้เป็นแนวทางพิจารณาและปฏิบัติต่อไปได้

(เรื่องเสรีจที ๕๗๘/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของ กสทช. ในการออกประกาศกำหนดลักษณะและประเภทของเนื้อหารายการที่ต้องห้ามมิให้ออกอากาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕))

ขอบเขตการประชุมวุฒิสภาตามพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗ (กรณีการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง แทนตำแหน่งที่ว่าง)

การกำหนดวาระการประชุมของวุฒิสภามีการพิจารณาเรื่องนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้หรือไม่ และในการกำหนดวาระการประชุมดังกล่าวจะขัดกับมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่

การที่ฝ่ายบริหารดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุม นั้น รัฐธรรมนูญฯ มิได้ให้อำนาจฝ่ายบริหารที่จะกำหนดให้ฝ่ายนิติบัญญัติกระทำหรือไม่กระทำการใดได้ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓ เป็นเพียงมูลเหตุให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาเท่านั้น ส่วนเมื่อเปิดสมัยประชุมแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติจะทำการใดได้บ้างย่อมต้องเป็นไปตามภาระหน้าที่และตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งมี ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นกิจการภายในที่จำเป็นต้องดำเนินการเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้ ซึ่งฝ่ายนิติบัญญัติย่อมทำได้ตามความจำเป็น และส่วนที่เป็นหน้าที่หลักเกี่ยวกับการนิติบัญญัติ ซึ่งจะทำให้ได้มากน้อยเพียงใดย่อมเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฯ ดังนั้น เมื่อการเลือกประธานและรองประธานวุฒิสภาเป็นกิจการภายในที่วุฒิสภาเห็นว่าจำเป็นต้องทำเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่หลักได้ วุฒิสภาย่อมสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ แม้ว่าจะเป็นเรื่องทีนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญฯ ก็ตาม

(เรื่องเสร็จที่ ๖๘๗/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอบเขตการประชุมวุฒิสภาตามพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๗ (กรณีการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง แทนตำแหน่งที่ว่าง), คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการกฤษฎีกา))

การแต่งตั้งข้าราชการทหาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

ข้าราชการทหาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ สามารถดำรงตำแหน่ง
ข้าราชการการเมืองได้หรือไม่

มาตรา ๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗
มิได้ห้ามสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นใดนอกจาก
ตำแหน่งรัฐมนตรี และไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายใดกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอันจะทำให้ข้าราชการทหาร
ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองไม่ได้ ดังนั้น หากข้าราชการทหาร สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือสมาชิก
สภาปฏิรูปแห่งชาติมีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕
ย่อมสามารถดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองได้

อนึ่ง แม้จะมีกฎหมายใดกำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง
บทบัญญัติดังกล่าวก็จะถูกยกเว้นตามมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช
๒๕๕๗ มิให้นำมาใช้บังคับกับผู้มิมีสถานะหรือดำรงตำแหน่งตามข้อหาหรือ

(เรื่องเสร็จที่ ๘๕๙/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการทหาร สมาชิก
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง, คณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๑))

สรุปย่อความเห็นทางกฎหมาย
เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการ
ทางปกครองที่น่าสนใจ

การเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนา และการเรียกคืนเงิน ซึ่งเจ้าหน้าที่รับไปโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย : กรณีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การเรียกคืนเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านนา (ช.ค.บ.) จากผู้ที่ไม่ได้รับ โดยมิชอบเท็จจริง สรุปลได้ว่า กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งอนุมัติการส่งจ่ายเงิน ช.ค.บ. ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) วางฎีกา เพื่อจ่ายให้แก่ นาง ว. และ นาง ม. ซึ่ง ส.ป.ก. ได้โอนเงิน ช.ค.บ. ก่อนเข้าระบบจ่ายตรงให้แก่ นาง ว. ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และให้แก่ นาง ม. ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และต่อมาเมื่อเข้าระบบจ่ายตรงแล้ว กรมบัญชีกลางได้โอนเงิน ช.ค.บ. ให้แก่ นาง ว. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ และให้แก่ นาง ม. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ กรมบัญชีกลางตรวจสอบพบว่าผู้ที่ได้รับเงิน ช.ค.บ. ทั้งสองรายดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีสิทธิได้รับ จึงได้มีหนังสือแจ้งการงดจ่ายเงิน ช.ค.บ. ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และมีหนังสือถึง ส.ป.ก. ขอให้ดำเนินการเรียกคืนเงินที่เบิกเกินสิทธิส่งคืนคลัง โดยคำนวณเงิน ช.ค.บ. เกินสิทธิในระบบจ่ายตรง ราย นาง ว. เป็นเงินจำนวน ๑๕๗,๐๒๓.๒๕ บาท และราย นาง ม. เป็นเงินจำนวน ๒๕๗,๐๖๙.๘๘ บาท ส่วนเงิน ช.ค.บ. ที่เบิกจ่ายก่อนเข้าระบบจ่ายตรงนั้น ส.ป.ก. ได้คำนวณแล้ว มีเงินที่เบิกเกินสิทธิราย นาง ว. เป็นเงินจำนวน ๔๐,๘๘๔.๓๕ บาท และราย นาง ม. เป็นเงินจำนวน ๑๑๓,๕๒๕.๘๕ บาท

ส.ป.ก. จึงได้มีหนังสือเรียกให้ นาง ว. และ นาง ม. คืนเงิน ช.ค.บ. ที่ได้รับเกินสิทธิจำนวน ๑๕๗,๙๐๗.๖๐ บาท และจำนวน ๓๗๐,๕๙๕.๗๓ บาท ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง โดย นาง ม. ได้อุทธรณ์คำสั่งเรียกเงิน ช.ค.บ. เกินสิทธิส่งคืนคลัง ซึ่ง ส.ป.ก. พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือเรียกให้บุคคลทั้งสองส่งเงิน ช.ค.บ. ที่ได้รับเกินสิทธิส่งคืนคลังถือเป็นการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเพิกถอนคำสั่งอนุมัติการโอนเงิน ช.ค.บ. ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งการเพิกถอนคำสั่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่กำหนดให้คำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน โดยกรณีที่เกิดโดยให้มิผลย้อนหลัง การคืนเงินที่ผู้รับคำสั่งได้ไปให้นำบทบัญญัติว่าด้วย ลากมิควรได้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่ง นาง ม. ได้ระบุข้อโต้แย้งเกี่ยวกับความสุจริตและพฤติการณ์ของตนในคำอุทธรณ์ดังกล่าวด้วย ส.ป.ก. จึงเห็นควรทบทวนคำสั่งทางปกครองโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครองฯ ส่วนคำสั่งทางปกครองที่แจ้งให้ นาง ว. ส่งเงิน ช.ค.บ. ที่เบิกเกินสิทธิคืนนั้น แม้ว่า นาง ว. จะมีได้อุทธรณ์คำสั่ง แต่ ส.ป.ก. ก็เห็นควรทบทวนคำสั่งทางปกครองดังกล่าวในแนวทางเดียวกันกับกรณีของ นาง ม. ด้วย

ส.ป.ก. พิจารณาคำอุทธรณ์แล้วมีความเห็นและมีหนังสือแจ้งไปถึง นาง ม. และ นาง ว. โดยเห็นควรให้ นาง ม. คืนเงินจำนวน ๔,๙๐๗.๙๐ บาท และให้ นาง ว. คืนเงินจำนวน ๕๑๐.๗๒ บาท ตามหลักลากมิควรได้ โดย ส.ป.ก. ได้รายงานผลการพิจารณาดังกล่าวให้กรมบัญชีกลางทราบ ส่วนความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการออกคำสั่งทางปกครองอนุมัติเงิน ช.ค.บ. เกินสิทธิโดยมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งไม่อาจเรียกคืนจากบุคคลทั้งสองได้นั้น มีเหตุอันควรเชื่อ

ว่าน่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. และเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ส.ป.ก. จึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดร่วมกันระหว่าง ส.ป.ก. และกรมบัญชีกลาง เพื่อบุคคลผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าเสียหายที่ต้องชดใช้ให้แก่ทางราชการต่อไป

กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้ง ส.ป.ก. ว่าการวินิจฉัยของ ส.ป.ก. ไม่ถูกต้อง และขอให้ ส.ป.ก. ดำเนินการเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ที่บุคคลทั้งสองได้รับเกินสิทธิส่งคืนคลังให้ครบถ้วน ซึ่งกรณีนี้กรมบัญชีกลางและ ส.ป.ก. มีความเห็นแตกต่างกัน จึงขอหารือใน ๓ ประเด็น

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ภายหลังจาก ส.ป.ก. ได้มีหนังสือหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ส.ป.ก. ได้ประสานไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดขอให้ฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ที่เบิกจ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ไปเกินสิทธิ เนื่องจากไม่มั่นใจว่ากรณีดังกล่าวจะใช้วิธีการออกคำสั่งทางปกครองเพื่อเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ได้เอง หรือจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลโดยฟ้องคดีเรียกเงินคืนฐานลาภมิควรได้ ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. เป็น “คำสั่งทางปกครอง” หรือไม่ เห็นว่า พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้มีสิทธิรับเงิน ช.ค.บ. ไว้ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงิน ช.ค.บ. โดยส่วนราชการผู้เบิกมีหน้าที่ตรวจสอบว่าผู้ยื่นคำขอเบิกเงินหรือผู้ที่ส่วนราชการผู้เบิกจะดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้ นั้น เป็นผู้มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. หรือไม่ หากเป็นผู้มีสิทธิก็จะลงลายมือชื่อในคำขอเบิกเงินและดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้ต่อไปโดยวางฎีกาเบิกเงินกับกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดในฐานะสำนักเบิกบำนาญ ดังนั้น การที่ส่วนราชการผู้เบิกได้พิจารณาและเห็นควรให้ดำเนินการเบิกจ่ายเงิน ช.ค.บ. ให้แก่บุคคลใดนั้น เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อสถานภาพแห่งสิทธิของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๔

ประเด็นที่สอง กรณีที่คำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหน่วยงานใดระหว่างกรมบัญชีกลางและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง และหาก ส.ป.ก. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ในการใช้อำนาจเพิกถอนจะต้องผูกพันตามความเห็นของกระทรวงการคลังหรือไม่ เห็นว่า ในการพิจารณาอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. นั้น ส่วนราชการผู้เบิกเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้มีสิทธิได้รับเงิน ช.ค.บ. และพิจารณาว่าเห็นควรเบิกจ่ายเงิน ช.ค.บ. ให้แก่บุคคลใดหรือไม่ ส่วนราชการผู้เบิกจึงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ส่วนกรมบัญชีกลางหรือสำนักงานคลังจังหวัดเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินให้แก่ส่วนราชการผู้เบิกอันเป็นเพียงขั้นตอนปฏิบัติภายในระหว่างหน่วยงานของรัฐเท่านั้น กรณีตามข้อหารือนี้ ส.ป.ก. ในฐานะส่วนราชการผู้เบิกจึงเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองและเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และโดยที่กรณีนี้เป็นการเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. แก่เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีสิทธิได้รับเงินตามกฎหมาย มิใช่การออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่เสียหายถูกผูกพันให้ต้องออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามขั้นตอน

ที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น ส.ป.ก. ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. จึงชอบที่จะใช้ดุลพินิจเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ทั้งนี้ โดยไม่ผูกพันให้ต้องปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ประเด็นที่สาม กรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. แล้ว การเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ที่เจ้าหน้าที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมายจะต้องดำเนินการอย่างไร จะใช้วิธีการออกคำสั่ง ทางปกครองเพื่อเรียกเงินคืน หรือต้องฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเงินคืนฐานลามิควรได้ เห็นว่า โดยที่พระราชกฤษฎีกาเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่าย เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญฯ ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการเรียกคืนเงิน ช.ค.บ. ไว้ และไม่มีกฎหมายเฉพาะให้อำนาจ ส.ป.ก. ออกคำสั่งทางปกครองเรียกเงิน ช.ค.บ. คืนแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ ส.ป.ก. ได้มีคำสั่งถึง นาง ม. และ นาง ว. เพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงิน ช.ค.บ. พร้อมทั้งเรียกให้บุคคลทั้งสองนำเงิน ช.ค.บ. ส่งคืนคลังภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง นั้น เนื้อหาของคำสั่งข้างต้นในส่วนที่เป็นการเรียกเงินคืนย่อมไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสรีจที่ ๕๙๔/๒๕๕๒ กรณีนี้ เมื่อ ส.ป.ก. เห็นว่าการ เบิกจ่ายเงิน ช.ค.บ. ให้แก่ นาง ว. และ นาง ม. เป็นการจ่ายเงินทั้งที่บุคคลทั้งสองไม่มีสิทธิตามกฎหมาย ย่อมเป็นกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้รับเงินไปโดยปราศจากมูลอันจะอ้างกฎหมายได้ และทำให้ ส.ป.ก. ในฐานะส่วนราชการผู้เบิกเสียเปรียบเข้าลักษณะ ๔ ลามิควรได้ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส.ป.ก. จึงมีสิทธิเรียกให้บุคคลทั้งสองคืนเงินให้แก่ทางราชการได้ตามนัยมาตรา ๔๐๖ โดยฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลยุติธรรมภายในอายุความตามมาตรา ๔๑๙ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสรีจที่ ๗๗๗/๒๕๔๘ และคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสรีจ ที่ ๒/๒๕๕๑ ดังนั้น การที่ ส.ป.ก. ได้ขอให้พนักงานอัยการฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมเพื่อเรียกเงินคืนจากบุคคลทั้งสองจึงเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องแล้ว

อนึ่ง ในส่วนของปัญหาที่ว่า กรณีที่ ส.ป.ก. ไม่อาจเรียกเงินคืนจาก นาง ว. และ นาง ม. ได้โดยครบถ้วน ส.ป.ก. จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแก่เจ้าหน้าที่ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือไม่ นั้น เห็นว่า ในกรณีที่มีความเสียหายเกิดขึ้น ส.ป.ก. ในฐานะหน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะต้องพิจารณาว่าความเสียหายในกรณีนี้เกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้ใด และดำเนินการแต่งตั้งหรือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ต่อไป

(เรื่องเสรีจที่ ๘๗๗/๒๕๕๖ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเพิกถอนคำสั่งอนุมัติให้จ่ายเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญและการเรียกคืนเงินซึ่งเจ้าหน้าที่รับไปโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมาย : กรณีสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

การเรียกคืนเงินตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่จากบุคคลซึ่งพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง

การเรียกคืนเงินตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่จากบุคคลซึ่งพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ว่าเดิมสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า ได้ขอหารือปัญหาเกี่ยวกับสมาชิกภาพและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ในเรื่องเสรีที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ สรุปได้ว่า มาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้สมาชิกสภาพัฒนาการเมืองมีที่มาจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมิได้มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสองคนจากบทบัญญัติดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่ากฎหมายประสงค์ให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้มีสิทธิเลือกและได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง และหากบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมืองจะไม่ใช้สิทธิดังกล่าวด้วยตนเองก็สามารถแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้แทนของตนเพื่อเลือกและเข้ารับการเลือกให้เป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองได้ การแต่งตั้งผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองจึงเป็นการใช้อำนาจเฉพาะตัวของตนและผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งย่อมเป็นผู้แทนเฉพาะของตนอันมีลักษณะเป็นการเฉพาะตัว เมื่อต่อมาบุคคลที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมืองต้องพ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคการเมืองอันเป็นเหตุให้ตนเองหมดสิทธิที่จะเข้าเลือกหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองแล้ว ย่อมมีผลให้สิทธิของผู้แทนของตนที่จะเข้าเลือกหรือรับเลือกเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองต้องหมดไปด้วย ดังนั้น เมื่อ นาย ท. หัวหน้าพรรคการเมืองพ้นจากการเป็นหัวหน้าพรรค จึงมีผลให้ นาย ส. ซึ่งเป็นผู้แทนของบุคคลดังกล่าวพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ นับตั้งแต่วันที่ นาย ท. ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรค

สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง โดยเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า จึงได้มีหนังสือถึง นาย ส. แจ้งผลการสิ้นสุดสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๔) และมีหนังสือเรียกให้ นาย ส. คืนเงินที่ได้รับไปจากสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองย้อนหลังไปนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งหนังสือดังกล่าวให้ นาย ส. ทราบ ต่อมา นาย ส. ได้มีหนังสือถึงสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองขออุทธรณ์เรื่องขอคืนเงินคืนให้แก่สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง และขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองขอคืนเงินค่าเสียโอกาสจากการเข้าประชุมกับสภาพัฒนาการเมือง พร้อมกันนี้ นาย ส. ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางขอให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าที่แจ้งการสิ้นสุดสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองของตน รวมทั้งยกเลิกคำสั่งเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าที่เรียกให้ขอคืนเงินคืนแก่สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง

สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองจึงขอหารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองว่า

๑. การสิ้นสุดสถานภาพสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง มาตรา ๗ (๔) เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเมืองฯ เมื่อมีการสิ้นสุดสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองตามมาตรา ๗ (๔) และเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองได้มีหนังสือแจ้งการสิ้นสุดสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้วใช่หรือไม่

๒. เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ท. หัวหน้าพรรคการเมืองได้ลาออกจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ แต่ นาย ส. มิได้แจ้งเรื่องการลาออกของ นาย ท. ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองซึ่งหากสำนักงานฯ ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวจะดำเนินการให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้แทนหัวหน้าพรรคการเมืองซึ่งมิได้มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกกันเองใหม่เพื่อเป็นสมาชิกฯ แทนสมาชิกฯ ที่พ้นจากตำแหน่งการที่ นาย ส. ยังคงปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาพัฒนาการเมือง รวมทั้งได้รับเงินตอบแทนอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ประกอบด้วยค่าเบี้ยประชุม ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิง ค่าเบี้ยประกันภัยจากสำนักงานฯ เรื่อยมานับตั้งแต่วันที่หัวหน้าพรรคการเมืองของตนลาออก ซึ่งต้องถือว่า นาย ส. ไม่มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวแล้ว นาย ส. จึงมีหน้าที่ต้องชดใช้เงินที่ไม่มีสิทธิได้รับทั้งหมดคืนให้แก่สำนักงานฯ ดังนั้น การที่เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้ามีคำสั่งเรียกให้ นาย ส. คืนเงินแก่สำนักงานฯ เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายแล้วตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ใช่หรือไม่

๓. การที่ นาย ส. โต้แย้งการเรียกให้ชดใช้คืนเงินที่ได้รับไปจากสำนักงานฯ โดยอ้างความเชื่อโดยสุจริตว่าตนมิได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. มิได้แจ้งข้อเท็จจริงการลาออกของหัวหน้าพรรคการเมืองที่ตนสังกัด ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ให้สำนักงานฯ ทราบ และยังคงปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาพัฒนาการเมือง และได้รับเงินจากการปฏิบัติหน้าที่เรื่อยมานับแต่เวลาดังกล่าวนั้น การที่ นาย ส. ปกปิดหรือไม่แสดงข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองให้สำนักงานฯ ได้รับทราบ นาย ส. ย่อมไม่มีสิทธิอ้างความเชื่อโดยสุจริตซึ่งจะได้รับความคุ้มครองจากการได้ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินไปแล้วตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ใช่หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า การที่เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้ามีหนังสือแจ้งการสิ้นสุดสถานภาพการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองไปยังบุคคลที่พ้นจากการเป็นสมาชิกฯ เป็นเพียงการแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้ทราบถึงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีจที่ ๔๓๔/๒๕๕๖ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้ทราบว่าตนได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองแล้ว โดยผลของกฎหมาย การมีหนังสือแจ้งดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าที่จะกระทำได้ในฐานะผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเมืองซึ่งเป็นหน่วยงานธุรการของสภาพัฒนาการเมือง

ประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเพิกถอนคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ แต่โดยที่การจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่สมาชิกสภาพัฒนาการเมืองไม่ใช่การออกคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงิน แต่เป็นเพียงการปฏิบัติราชการทางปกครองในการเบิกจ่ายเงินให้แก่บุคคลตามสิทธิที่พึงจะได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่มีการก่อตั้งสิทธิใด ๆ ขึ้นใหม่ในทางกฎหมาย กรณีจึงไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ หากข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นาย ส. ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมืองอันทำให้การจ่ายเงินตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่เป็นการจ่ายเงินทั้งที่ นาย ส. ไม่มีสิทธิได้รับตาม

กฎหมาย อันเข้าลักษณะ ๔ ลาภมิควรได้ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำนักงานสภาพัฒนาการเมืองก็อาจใช้สิทธิเรียกให้ นาย ส. คืนเงินให้แก่ทางราชการตามนัยมาตรา ๔๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลยุติธรรมภายในอายุความตามมาตรา ๔๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ ๗๗๗/๒๕๔๘ และคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๒/๒๕๕๑

ประเด็นที่สาม เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่สองแล้วว่า การเรียกคืนเงินตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่จาก นาย ส. ไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ คณะกรรมการฯ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นนี้อีก

(เรื่องเสร็จที่ ๑๓๘๕/๒๕๕๖ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเรียกคืนเงินตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่จากบุคคลซึ่งพ้นจากการเป็นสมาชิกสภาพัฒนาการเมือง)

การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินสาธารณประโยชน์

ปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลสาครได้ตรวจสอบพื้นที่หาดในยาง ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ที่สงวนเลี้ยงสัตว์แหลมพิศ-ปากบาง พบว่ามีราษฎรจำนวน ๒๑ ราย บุกรุกที่ดิน ปลูกสร้างอาคารเพื่อเป็นเจ้าของ ยึดถือครอบครอง รวมทั้งดำเนินกิจการค้าขายเปิดเป็นร้านอาหารและเครื่องดื่มโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลสาครจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่งให้ผู้บุกรุกรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างออกทั้งหมด ผู้บุกรุกได้อุทธรณ์คำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลสาคร โดยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้บุกรุก ผู้บุกรุกจึงได้ยื่นฟ้ององค์การบริหารส่วนตำบลสาครต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช โดยขอให้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งให้รื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง และมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ แต่ศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษายกฟ้องทุกรายโดยเห็นว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ออกคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

องค์การบริหารส่วนตำบลสาครได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้บุกรุกทุกรายทราบ ว่า ศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษายกฟ้อง และแจ้งให้ผู้บุกรุกดังกล่าวรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง และขนย้ายทรัพย์สินพร้อมบริวารออกไปจากอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน ซึ่งขณะนี้ได้เลยกำหนด ๓๐ วันแล้ว แต่ผู้บุกรุกก็ยังไม่ยอมรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งนี้ ในหนังสือดังกล่าวได้แจ้งว่า หากผู้บุกรุกไม่ยอมรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง องค์การบริหารส่วนตำบลสาครมีความจำเป็นต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยจะเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารของผู้บุกรุกหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นรื้อถอนอาคารแทน และให้มีการชำระค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอาคารและค่าปรับทางปกครองไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน พร้อมทั้งได้ติดประกาศที่อาคารผู้บุกรุกให้รื้อถอนภายใน ๗ วันแล้ว แต่ผู้บุกรุกก็ยังไม่ยอมรื้อถอนและได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองนครศรีธรรมราชไปยังศาลปกครองสูงสุด นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลสาครได้ดำเนินคดีอาญา โดยแจ้งความร้องทุกข์ต่อเจ้าพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรท่าฉัตรไชยกับผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณหาดในยางแล้วทุกราย และคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ต

องค์การบริหารส่วนตำบลสาครจึงขอหารือคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองว่า

๑. ผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ศาลปกครองนครศรีธรรมราชยกฟ้องแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลสาครจะดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลสาครจะเข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้หรือไม่ อย่างไร

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลสาครจะให้มีการชำระค่าปรับทางปกครองตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ไม่เกินสองหมื่นบาทต่อวัน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงกับผู้ฝ่าฝืนที่ไม่ยอมรื้อถอนอาคารที่บุกรุก ในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการอย่างไร ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลสาकुจะต้องดำเนินการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกที่ดิน สาธารณประโยชน์ จะต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างไร

๕. กรณีที่ผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ได้อุทธรณ์ไปยังศาลปกครองสูงสุด องค์การบริหารส่วนตำบล สาकुจะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกดังกล่าวก่อนได้หรือไม่

๖. ในขณะที่คดีอาญาอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ต องค์การบริหารส่วนตำบลสาकु จะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ได้หรือไม่

๗. องค์การบริหารส่วนตำบลสาकुจะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ ที่อยู่ระหว่างอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยใช้วิธีบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๐ แห่ง พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาเพียงสาม ประเด็นและมีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง องค์การบริหารส่วนตำบลสาकुจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์และจะ ใช้มาตรการบังคับทางปกครองในระหว่างที่มีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองนครศรีธรรมราชต่อศาลปกครอง สูงสุดได้หรือไม่ เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จะมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้มาตรการบังคับทาง ปกครองในกรณีผู้รับคำสั่งทางปกครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้โดยเฉพาะ แต่หากองค์การบริหาร ส่วนตำบลสาकुพิจารณาแล้วเห็นว่าการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จะเกิดผลน้อยกว่าการใช้มาตรการบังคับตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ องค์การบริหาร ส่วนตำบลสาकुก็อาจนำมาตราการบังคับทางปกครองของส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง ในหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง มาใช้บังคับได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และสามารถ พิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองในระหว่างที่ผู้บุกรุกได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองนครศรีธรรมราชไป ยังศาลปกครองสูงสุดได้ ทั้งนี้ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งได้พิจารณาให้ความเห็นไว้เป็น แนวทางแล้วในเรื่องเสรีจที่ ๘๗/๒๕๕๐

ประเด็นที่สอง องค์การบริหารส่วนตำบลสาकुจะใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยให้ผู้บุกรุกที่ไม่ยอมรื้อ ถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างชำระค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า วัตถุประสงค์ของการใช้มาตรการบังคับทางปกครองก็เพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครอง เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลสาकुได้อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ออกคำสั่งให้ผู้บุกรุก รื้อถอนอาคารแต่ผู้บุกรุกไม่ได้อำนาจศาลปกครองนครศรีธรรมราชได้มีคำพิพากษาแล้วว่าคำสั่งดังกล่าว ขอบด้วยกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลสาकुย่อมมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รวมทั้งสามารถยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้มีการบังคับและกักขังบุคคล ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น และมีอำนาจดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารดังกล่าวได้เอง โดยเจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายได้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามาตรการบังคับทางปกครองที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติควบคุม

อาคารฯ มีประสิทธิภาพและสมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการแก่ผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์แล้ว เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม หากองค์การบริหารส่วนตำบลสาครุจะเลือกใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๕๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยการเรียกให้ผู้บุกรุกชำระค่าปรับทางปกครองเป็นรายวัน จะต้องเป็นกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลสาครุไม่ได้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยเข้ารื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างเอง เนื่องจากคำสั่งทางปกครองที่ให้ผู้บุกรุกรื้อถอนอาคารได้ถูกดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่เองแล้ว มีผลทำให้สิทธิในการเรียกให้ผู้บุกรุกชำระค่าปรับดังกล่าวเป็นอันสิ้นสุดลง

อนึ่ง การสั่งปรับในทางอาญานั้นเป็นอำนาจของศาลที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนค่าปรับทางปกครองเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงไม่เป็นการดำเนินการตามกฎหมายที่ซ้ำซ้อนกัน ประกอบกับข้อเท็จจริงในคดีนี้ศาลอาญายังไม่ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว จึงไม่มีเหตุที่จะทำให้ผู้บุกรุกต้องถูกปรับซ้ำซ้อนแต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม องค์การบริหารส่วนตำบลสาครุจะรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้บุกรุกในขณะที่คดีอาญายู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ตได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมอาคารฯ กำหนดให้การก่อสร้างอาคารบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ซึ่งไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิดทางอาญา และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นได้ ประกอบกับไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือในกฎหมายอื่นฉบับใดที่บัญญัติไว้ว่าการฟ้องคดีต่อศาลจะมีผลทำให้ไม่สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้ และแม้ว่าในภายหลังคำพิพากษาของศาลปกครองและศาลในคดีอาญาจะไม่สอดคล้องกัน แต่ผลของคดีปกครองและคดีอาญาจะเป็นอย่างไรก็ย่อมเป็นไปตามกระบวนการวิธีพิจารณาคดี ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของแต่ละคดีนั่นเอง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสาครุ สามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างรุกล้ำที่ดินสาธารณประโยชน์ควบคู่ไปกับการดำเนินคดีอาญาได้ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๒๖๐/๒๕๕๔

(เรื่องเสร็จที่ ๒๗/๒๕๕๗ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างออกจากที่ดินสาธารณประโยชน์)

สรุปย่อความเห็นทางกฎหมาย
เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยความรับผิด
ทางละเมิดที่น่าสนใจ

สถานภาพของบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่หนึ่ง บริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (บสส.) เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

บสส. เป็นบริษัทที่จัดตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีองค์การของรัฐบาลมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ จึงเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ แต่เมื่อ บสส. มีใช้รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และมีใช้หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น บสส. จึงไม่เป็น “หน่วยงานของรัฐ” และ คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และลูกจ้างของ บสส. ตลอดจนผู้ที่ได้รับมอบหมายจาก บสส. จึงไม่ใช่ “เจ้าหน้าที่” ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ และไม่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

ประเด็นที่สอง การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ บสส. เป็นหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๔ นิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ จะสามารถทำได้หรือไม่

ในการตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะต้องพิจารณาเป็น ๒ ส่วน คือ พิจารณาทางด้านองค์กรว่าหน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ และพิจารณาทางด้านเนื้อหาหรือภารกิจอำนาจหน้าที่ว่าหน่วยงานนั้นมีอำนาจหน้าที่ทางปกครองตามที่กฎหมายบัญญัติให้ไว้ด้วยหรือไม่ และคณะรัฐมนตรีก็ยังมีดุลพินิจที่จะพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมด้วย

เมื่อพิจารณาในด้านองค์กร บสส. ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แม้จะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ แต่ก็มีใช้รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยกฎหมาย ในทางองค์กรจึงไม่เป็นหน่วยงานของรัฐ ส่วนในเรื่องภารกิจอำนาจหน้าที่นั้น บสส. มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ การรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ด้วยคุณภาพจากสถาบันการเงินเพื่อนำมาบริหารหรือจำหน่ายจ่ายโอนต่อไป เห็นได้ว่าการดำเนินกิจการของ บสส. มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจเช่นเดียวกับเอกชนทั่วไป โดยไม่มีการใช้อำนาจรัฐในลักษณะที่เป็นอำนาจมหาชนตามที่กฎหมายบัญญัติให้ไว้ ดังนั้น บสส. จึงไม่มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่อาจมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ

(เรื่องเสรีจีที ๑๑๒๔/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สถานภาพของบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การตรวจสอบสำนวนการสอบสวนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยกระทรวงการคลัง

เทศบาลนครมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังให้กรรมการสอบราคาปรับเพิ่มจำนวน ต่อมา ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำสั่งดังกล่าวโดยลดสัดส่วนความรับผิดของกรรมการสอบราคา และให้เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างรับผิดในส่วนที่ลดลงดังกล่าว ดังนี้ ในการที่เทศบาลนครจะออกคำสั่งให้บุคคลตามคำพิพากษาดำเนินการใช้นั้น จะต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกครั้งหรือไม่

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ให้ลดสัดส่วนความรับผิดของกรรมการสอบราคาผู้ฟ้องคดียอมผูกพันเทศบาลนครผู้ถูกฟ้องคดีให้ต้องปฏิบัติตาม โดยมีคำสั่งเรียกให้ชดใช้ราคาตามจำนวนที่ศาลกำหนดโดยไม่ต้องดำเนินการตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ อีก แต่สำหรับความรับผิดของเจ้าหน้าที่อื่นนั้น ในคำพิพากษาไม่ได้กำหนดว่าเจ้าหน้าที่ผู้ใดจะต้องรับผิดบ้าง ดังนั้น ในการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งว่าจะให้เจ้าหน้าที่ผู้ใดรับผิด และรับผิดในจำนวนเท่าใดนั้น จึงต้องมีการดำเนินการตามข้อ ๑๗ กระทรวงการคลังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการส่งสำนวนมาให้ตรวจพิจารณาเป็นครั้งที่สองเพราะเป็นคนละกรณีกับที่ได้เคยวินิจฉัยไปแล้ว

(เรื่องเสรีจที ๑๒๙๑/๒๕๕๖ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การตรวจสอบสำนวนการสอบสวนความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยกระทรวงการคลัง, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

การดำเนินการทางละเมิด กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

ประเด็นที่หนึ่ง การที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยเชิญเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่ถูกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคกล่าวหาเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ แต่มีการระบุในบันทึกถ้อยคำว่าคุณคนเหล่านี้เข้าชี้แจงในฐานะพยาน เช่นนี้เป็นการปฏิบัติตาม ข้อ ๑๕ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้วหรือไม่

เมื่อปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า สกอ. ได้มีหนังสือเชิญผู้ถูกกล่าวหามาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงฯ โดยแนบสำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งชี้มูลกล่าวหาว่าคุณคนดังกล่าวมีการกระทำผิดไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายและให้ไปดำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่ดังกล่าว กรณีจึงถือว่าได้เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรมตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบดังกล่าวแล้ว

ประเด็นที่สอง หากต้องยกเลิกคำสั่งตามประเด็นที่หนึ่งเพื่อดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดใหม่ จะต้องดำเนินการภายในระยะเวลาหรืออายุความเท่าใด และกรณีที่ไม่ต้องยกเลิกคำสั่งนั้น สกอ. จะสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่ผู้รับคำสั่งได้เลยหรือไม่

เมื่อการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามประเด็นที่หนึ่งเป็นไปตามข้อ ๑๕ แห่งระเบียบดังกล่าวแล้ว สกอ. จึงไม่มีเหตุต้องเพิกถอนคำสั่งและสามารถใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับผู้รับคำสั่งได้

ประเด็นที่สาม สกอ. มีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าเสียหาย ต่อมา สกอ. ได้มีคำสั่งใหม่แก้ไขจำนวนค่าเสียหายให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ดังนี้ ผลทางกฎหมายในกรณีที่เจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาได้อุทธรณ์คำสั่งครั้งแรกไว้ แต่ยังไม่ได้มีการพิจารณาจะเป็นอย่างไร และจะสามารถอุทธรณ์คำสั่งครั้งหลังได้อีกหรือไม่

เมื่อคำสั่งครั้งแรกได้ถูกยกเลิกไปโดยคำสั่งครั้งใหม่แล้ว คำสั่งครั้งแรกที่เป็นมูลเหตุที่นำไปสู่การพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่มีอยู่แล้ว ดังนั้น อุทธรณ์ดังกล่าวจึงตกไป สำหรับการอุทธรณ์คำสั่งครั้งหลังนี้ คำสั่งดังกล่าวย่อมเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสามารถใช้สิทธิอุทธรณ์โต้แย้งได้ตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ประเด็นที่สี่ หากกรณีเป็นไปตามประเด็นที่สาม แต่เจ้าหน้าที่ที่ถูกกล่าวหาไม่ยื่นอุทธรณ์คำสั่งครั้งหลัง ผลในทางกฎหมายเกี่ยวกับการอุทธรณ์ครั้งแรกที่ยังไม่ได้รับการพิจารณานั้นจะเป็นอย่างไร เมื่อคำสั่งครั้งแรกได้ถูกยกเลิกโดยคำสั่งครั้งหลัง สกอ. จึงไม่ต้องพิจารณาอุทธรณ์ครั้งแรกอีก

ประเด็นที่ห้า การที่กระทรวงการคลังได้แจ้งผลการตรวจสอบสำนวนกลับมายัง สกอ. เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๗ วรรคห้า แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ นั้น สกอ. ยังต้องปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ ของระเบียบดังกล่าวอีกหรือไม่ อย่างไร

ระเบียบ ข้อ ๑๗ กำหนดให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบฯ ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวเป็นเพียงระยะเวลาเร่งรัด มิใช่กำหนดระยะเวลาที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวแต่อย่างใด ประกอบกับคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนของหน่วยงานรัฐที่เสียหายยังไม่ถือว่าเป็นที่ยุติ เนื่องจากต้องรอผลการตรวจสอบของกระทรวงการคลังเสียก่อน ดังนั้น เมื่อกระทรวงการคลังแจ้งผลการตรวจสอบให้ สกอ. ทราบเกินกำหนดระยะเวลาสองปี สกอ. ก็ยังต้องปฏิบัติตามความเห็นของกระทรวงการคลังตามข้อ ๑๘ แห่งระเบียบดังกล่าว

ประเด็นที่หก การดำเนินการเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และการฟ้องคดีต่อศาล ตามข้อ ๑๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ โดยที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ถูกยกเลิกไปแล้วนั้น สกอ. ต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะชอบด้วยกฎหมาย

ข้อ ๑๙ แห่งระเบียบดังกล่าว กำหนดให้ผู้มีคำสั่งต้องแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยว่าตนมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และฟ้องคดีต่อศาลได้ พร้อมกับแจ้งกำหนดอายุความฟ้องคดีต่อศาลด้วย แต่เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ถูกยกเลิกไปแล้ว และระเบียบดังกล่าวไม่ได้กำหนดวิธีการอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะ สกอ. จึงต้องแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งเรียกให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้รับคำสั่งก่อน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๐ ประกอบกับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ

(เรื่องเสร็จที่ ๙๗/๒๕๕๗) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางละเมิด กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีการเรียกให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐ ระหว่างการดำเนินการส่วนแบ่งในคดีอาญา

ประเด็นที่หนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐได้ยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิด ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว จะมีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าเสียหายตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ อีกได้หรือไม่ และหากได้ออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จนมีการอุทธรณ์คำสั่งแล้ว หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาอุทธรณ์หรือไม่

เมื่อหน่วยงานของรัฐที่เสียหายออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแล้ว แม้จะมีการดำเนินการส่วนแบ่งในคดีอาญาตามมาตรา ๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา อันเป็นมูลกรณีเดียวกันก็ตาม แต่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายก็ยังต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ต่อไป โดยสามารถที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองควบคู่กันไปได้ และหากมีการอุทธรณ์คำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว หน่วยงานของรัฐที่เสียหายหรือผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ต้องพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวต่อไปตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ประเด็นที่สอง หากศาลที่พิจารณาคดีอาญาได้ยกคำร้องขอให้บังคับจำเลย (เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิด) ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หน่วยงานของรัฐที่เสียหายจะดำเนินการบังคับทางปกครองได้หรือไม่

การดำเนินการส่วนแบ่งในคดีอาญาตามมาตรา ๔๔/๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นคนละมาตรการกับการออกคำสั่งทางปกครองเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ดังนั้น แม้ศาลจะยกคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนไปแล้วก็ตาม หากหน่วยงานของรัฐที่เสียหายเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดยังคงต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หน่วยงานของรัฐที่เสียหายย่อมมีอำนาจบังคับทางปกครองได้

(เรื่องเสรีจที ๗๓๘/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีการเรียกให้ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐระหว่างการดำเนินการส่วนแบ่งในคดีอาญา, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

อายุความในการออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และผลกระทบกรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ประเด็นที่หนึ่ง หน่วยงานของรัฐใช้สิทธิไล่เบียดให้เจ้าหน้าที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความไว้แล้ว แต่ต่อมาศาลปกครองสูงสุดพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากการออกคำสั่งไม่เป็นไปตามขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่งซึ่งเมื่อนับถึงปัจจุบันก็ล่วงพ้นกำหนดอายุความตามมาตรา ๙ แล้ว ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐเริ่มกระบวนการพิจารณาครั้งใหม่จะขาดอายุความหรือไม่ และหากขาดอายุความจะต้องดำเนินการอย่างไร

ตามข้อหาหรือเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก และเมื่อหน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกแล้ว มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ได้ในอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ดังนั้น เมื่อมาตรา ๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๙ จึงย่อมหมายความถึงอายุความในการออกคำสั่งเรียกให้ชำระเงินตามมาตรา ๑๒ ด้วย

คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นคำสั่งทางปกครองและหากไม่มีการชดใช้หน่วยงานของรัฐอาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองได้โดยไม่ต้องฟ้องคดีต่อศาล จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการอื่นใดอันมีผลเป็นอย่างเดียวกับการฟ้องคดีตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งทำให้อายุความสะดุดหยุดลง ต่อมาเมื่อศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเพราะหน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการออกคำสั่งใหม่ และจะต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่ที่มีการอ่านคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดอันเป็นเวลาที่ยังคงบังคับสิทธิเรียกร้องใหม่ได้เป็นต้นไป ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๙๓/๑๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประเด็นที่สอง คำพิพากษาศาลปกครองที่ให้เพิกถอนคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้น มีผลผูกพันเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ เจ้าหน้าที่รายอื่นที่ต้องร่วมรับผิดตามคำสั่งแต่ไม่ใช่ผู้ฟ้องคดีจะยังต้องชำระค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งของหน่วยงานของรัฐต่อไปหรือไม่

คำพิพากษาศาลปกครองย่อมผูกพันคู่กรณีที่จะต้องปฏิบัติตามคำบังคับนับตั้งแต่วันที่กำหนดในคำพิพากษาจนถึงวันที่คำพิพากษานั้นถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข กลับ หรือคงเสีย ทั้งนี้ ตามที่มาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ และคู่กรณีนั้นตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว หมายถึง ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งเข้ามาเป็นคู่กรณีด้วยการร้องสอดเมื่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดให้เพิกถอนคำสั่งเฉพาะในส่วนที่ให้เจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องคดีรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน คำพิพากษาดังกล่าวจึงมีผลผูกพันเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่กรณีเท่านั้น คำสั่งที่เรียกให้เจ้าหน้าที่รายอื่นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงยังมีผลบังคับอยู่

(เรื่องเสร็จที่ ๗๕๘/๒๕๕๗ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อายุความในการออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และผลกระทบกรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ))

ประมวลภาพกิจกรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

คณะผู้บริหารของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ร่วมเข้าเฝ้าฯ และร่วมลงนามถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการเสด็จพระราชดำเนินออกมหาสมาคม รับการถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ ณ ท้องพระโรงศาลาราชประชาสมาคม วังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นำคณะผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม “หลักสูตรผู้บริหารงานด้านกฎหมายภาครัฐระดับสูง รุ่นที่ ๒” เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ด้านการจัดทำกฎหมาย การบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ และการบริหารทรัพย์สินของรัฐ ณ สาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้) โดยเข้าเยี่ยมชม ๔ หน่วยงาน คือ ๑) Korea Legislation Research Institute (KLRI) ๒) Korea Water Resources Corporation (K-water) ๓) Ministry of Government Legislation (MOLEG) ๔) Ministry of Strategy and Finance (MOSF) ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

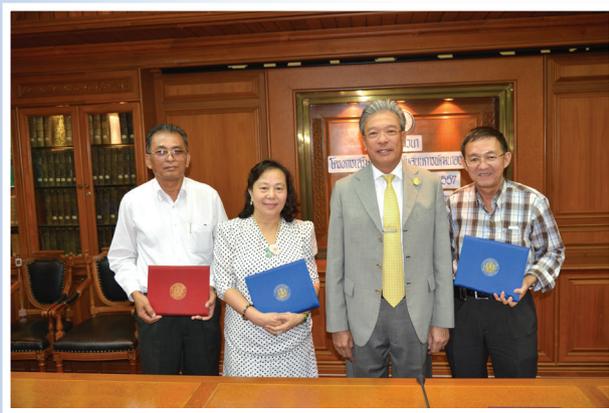
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดประชุมใหญ่วิธีการเลือกประธานวุฒิสภาและรองประธานวุฒิสภา คนที่สอง แทนตำแหน่งที่ว่าง โดยท่านปลัด มีจุล ประธานกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๓ เป็นประธานในที่ประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยกรรมการกฤษฎีกา จำนวน ๘๔ คน และผู้แทนส่วนราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๙ คน เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดสัมมนา เรื่อง การเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านกฎหมายภาครัฐ เพื่อการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเอสดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วย นักกฎหมายกฤษฎีกาของสำนักงานฯ นิติกร และผู้ที่ปฏิบัติงานด้านอาเซียนจากส่วนราชการต่าง ๆ จำนวน ๑๐๐ คน

นายดิศทัต โทตระกิตย์ เลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ ราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และการกำหนด แนวทางการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเฟลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท จังหวัดกาญจนบุรี การสัมมนาจัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ กันยายน ๒๕๕๗ โดยมีข้าราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๑๗๖ คน

นายดิศทัต โทตระกิตย์ เลขาธิการคณะกรรมการ กฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการเสริมสร้างและ สนับสนุนการพัฒนาองค์กร เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ ณ ห้องประชุมปริดี พนมยงค์ โดยมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดประสบการณ์จากการทำงานของ ผู้ที่จะเกษียณ อายูราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

ประมวลภาพกิจกรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

นายธรรมนิตย์ สุมนันตกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเปิดการสัมมนาเพื่อปรับปรุงระเบียบการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรมโรแมนติค รีสอร์ท แอนด์ สปา เขาใหญ่ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ กันยายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนา จำนวน ๖๐ คน เพื่อปรับปรุงระเบียบการปฏิบัติราชการของสำนักงานฯ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล งานพัสดุ งานสารบรรณ ฯลฯ ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

นายนิพนธ์ ฮะกีมี รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการปรับปรุงบทบาทและพัฒนา และความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ ห้องรังสรรค์ โรงแรมทินิติ ระนอง โดยการสัมมนาฯ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๖ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กิจกรรมประกอบด้วยการบรรยายทางวิชาการ เรื่อง “การวางแนวทางและรูปแบบในการปฏิบัติงาน ของกลุ่มภารกิจด้านกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน” “ความรู้กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารราชการเพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมอาเซียน” และกิจกรรมกลุ่ม เรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรและทรัพยากรบุคคล”

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง การเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านกฎหมายภาครัฐเพื่อการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พร้อมทั้งบรรยาย เรื่อง การพัฒนากฎหมายด้านสังคมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมเอส ดี อเวนิว กรุงเทพมหานคร โดยมี ดร.วิพรรธ์ เรืองพิทยา อธิการบดี มหาวิทยาลัยเอเชีย ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่อง การเตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านกฎหมายภาครัฐ เพื่อการเข้าสู่

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ทั้งนี้ ในช่วงท้ายได้มีการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันกำหนดมาตรการด้านกฎหมายเกี่ยวกับสังคม เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วยนักกฎหมายกฤษฎีกาของสำนักงานฯ นิติกรและผู้ปฏิบัติงานด้านอาเซียน จากส่วนราชการต่าง ๆ จำนวน ๑๐๐ คน

โครงการกฤษฎีกาสัญจร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดโครงการ “กฤษฎีกาสัญจร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทบาท ภารกิจและหน้าที่ของสำนักงานฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจด้านการจัดทำกฎหมายให้แก่ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้มีความรู้ความเข้าใจในงานด้านดังกล่าว กิจกรรมประกอบด้วยบรรยาย โดยเน้น เรื่อง “การร่างกฎหมายและการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย” การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพทางกฎหมายที่น่าสนใจ การบอกเล่าประสบการณ์จากการทำงานและการศึกษาต่อต่างประเทศ การค้นคว้าข้อมูลกฎหมายผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานฯ www.krisdika.go.th

กิจกรรมกฤษฎีกาสัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

กิจกรรมกฤษฎีกาสัญจร ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

กิจกรรมกฤษฎีกาสัญจร ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

ที่ตั้งสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์

แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๐-๒๒๒๖-๖๒๐๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๒

เลขที่ ๑๙ ถนนพระอาทิตย์ แขวงชนะสงคราม

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สำนักกฎหมายต่างประเทศ

- ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ

- ฝ่ายแปลและให้ความเห็น

กองกฎหมายไทย

- ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย

กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม

- ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง

- ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร

ที่ตั้งสำนักงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๓
อาคารกรมโยธาธิการและผังเมือง ชั้น ๙-๑๐
เลขที่ ๒๐๘/๑ ถนนพระราม ๖ แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

สำนักกฎหมายปกครอง

- ฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง
- ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง

สำนักหลักนิติบัญญัติ

- ฝ่ายนิติบัญญัติ
- ฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย

กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม

- ฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยีและการพลังงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๔
(อาคารกรมโรงงานอุตสาหกรรม ชั้น ๔)

เลขที่ ๕๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบางลำภู
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

สถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน

- ฝ่ายบริหารหลักสูตร
- ฝ่ายปฏิบัติการและประเมินผล

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตั้งอยู่ที่ : ห้องสมุด ดร.อมร จันทรมบูรณ ชั้น ๕
อาคารสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
โทรศัพท์ : ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๕๑๒

สำนัก/ กอง / สถาบัน/ ฝ่าย	โทรศัพท์
สำนักงานเลขาธิการ - ฝ่ายสารบรรณ - ส่วนการเจ้าหน้าที่ - ส่วนการคลัง - ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ - ส่วนนโยบายและแผน - ส่วนสารสนเทศ	๐-๒๒๒๐-๗๖๓๔ ๐-๒๒๒๐-๗๖๓๒ ๐-๒๒๒๐-๗๖๓๖ ๐-๒๒๒๐-๗๖๓๗-๓๘ ๐-๒๒๒๐-๗๖๔๐ ๐-๒๒๒๐-๗๖๔๑ ๐-๒๒๒๔-๑๓๓๔
กองกฎหมายกระบวนการยุติธรรม - ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง - ฝ่ายกฎหมายกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๒๐๘ ๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๒๑๗ ๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๒๑๗
กองกฎหมายการเงินการคลัง - ฝ่ายกฎหมายการเงิน - ฝ่ายกฎหมายการคลัง	๐-๒๒๒๐-๗๖๕๒ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๕๐๕
กองกฎหมายบริหารราชการแผ่นดิน - ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง - ฝ่ายกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน	๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๔๒๐ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๔๑๓
กองกฎหมายการพาณิชย์และอุตสาหกรรม - ฝ่ายกฎหมายการค้าและอุตสาหกรรม - ฝ่ายกฎหมายการค้าระหว่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา	๐-๒๒๒๐-๗๖๖๗ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๕๑๓
กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม - ฝ่ายกฎหมายอุดมศึกษาและวัฒนธรรม - ฝ่ายกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา	๐-๒๒๒๔-๑๓๔๕ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๔๓๓
กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ฝ่ายกฎหมายทรัพยากร - ฝ่ายกฎหมายที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และการเกษตร	๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๓๐๐ ๐-๒๒๘๑-๙๔๘๘
กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม - ฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยีและการพลังงาน - ฝ่ายกฎหมายคมนาคม	๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๒๓๓ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๖๖๑

สำนัก/ กอง / สถาบัน/ ฝ่าย	โทรศัพท์
กองกฎหมายไทย - ฝ่ายข้อมูลกฎหมาย - ฝ่ายกิจการพิเศษ - ห้องสมุด	๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๔๑๘ ๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๔๑๗ ๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๔๑๘ ๐-๒๒๒๐-๗๖๙๗
กองกฎหมายสวัสดิการสังคม - ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม - ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข	๐-๒๒๒๔-๐๘๒๒ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๖๘๙
สถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน - ฝ่ายบริหารหลักสูตร - ฝ่ายปฏิบัติการและประเมินผล	๐-๒๒๘๐-๐๗๙๗ ต่อ ๔๐๑๖ ๐-๒๒๘๐-๐๗๙๗ ต่อ ๔๐๑๐ ๐-๒๒๘๐-๐๗๙๗ ต่อ ๔๐๐๖
สำนักกฎหมายต่างประเทศ - ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ - ฝ่ายแปลและให้ความเห็น	๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๓๐๑ ๐-๒๒๘๐-๗๙๐๐ ต่อ ๒๒๐๕
สำนักกฎหมายปกครอง - ฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง - ฝ่ายวิเคราะห์และคดีปกครอง	๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๑๒๒ ๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๑๑๐
สำนักหลักนิติบัญญัติ - ฝ่ายนิติบัญญัติ - ฝ่ายวิเคราะห์การร่างกฎหมาย	๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๙๐๒ ๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๙๑๓ ๐-๒๖๑๙-๙๖๐๗ ต่อ ๓๙๐๗
ฝ่ายพัฒนากฎหมาย	๐-๒๒๘๐-๐๗๙๘ ต่อ ๔๐๑๒
กลุ่มตรวจสอบภายใน	๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๖๓๙
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๒๒๖
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖ ต่อ ๑๕๑๕

มุ่งมั่น สร้างสรรค์ กฎหมายไทยให้มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

Office of the Council of State

เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.krisdika.go.th